

El setmanari de més difusió de Catalunya

Catalunya Cristiana

"Jo sóc la Pasqua de la Salvació, el vostre rescat, la vostra vida, la vostra resurrecció, la vostra llum. Jo sóc el qui us condueix al Regne de Déu. Jo us ressuscitaré amb mà poderosa i us presentaré al Pare."

Melitó de Sardes (s. II)

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any VI N.º 289

Setmana del 7 al 13 d'abril del 1985

50 Ptes.

AFINANT

Felicitats!

La Pasqua no és un temps de felicitacions tan popular, ni de lluny, com el temps de Nadal. Tanmateix quelcom d'emparentat amb la felicitat deu tenir la Pasqua ja que, fins i tot per Nadal, hi ha gent que et felicita, no sé pas per què, "les pasqües". En aquests dies de glòria sols ens desitja "felicitat" el prevere a peu d'altar i algun amic sortint de missa.

No es tracta pas de bancar el Nadal, però hem de reconèixer que el catolicisme postconciliar, que ha redonat al "misteri pasqual" el protagonisme que li pertoca en la vida cristiana, no ha reeixit tanmateix a fer-lo passar al poble, a convertir-lo en un element de cultura popular com ho feren els nostres avantpassats amb el Nadal. Ambdues festes compten ara amb una missa de mitjanit, i la de la vetlla pasqual té, tant en contingut litúrgic com en significat de vida cristiana, molta més importància que l'entrançable missa del gall. Vol dir això que al nostre catolicisme li falta mordent popular? Sens dubte. Ara, avui sols s'arriba al poble a través dels mitjans de comunicació social i, com sempre, n'hem de denunciar el dèficit considerable i alarmant que en sofreix la nostra Església. Tot amb tot, felix Pasqua als que ja feu tot allò que podeu perquè el nostre catolicisme sigui cada dia més popular.

Joan E. Jarque i Jutglar

Crist ha ressuscitat, al.leluia!

Enmig de l'entrexoc cruel d'odis, guerres, mancances socials, dolors, morts, etc., que vesteixen d'absurda i paradoxal l'existència de l'home, la nostra fe cristiana, fruit de la comunió amb el Crist Vivent, proclama coratjosament que l'última veritat de la història personal humana és la VIDA en plenitud. La victòria de Jesucrist sobre els enemics de l'home, és també victòria nostra. Des que el fenomen humà ha estat empeltat de diví, i el nostre Cap i Senyor ha destruït el reialme de la Mort, cap limitació humana, temporal o històrica no podrà bloquejar o frustrar la realització del projecte de Déu. Jesús-HOME, ressuscitat, és el primer posseïdor d'aquesta nova i gloriosa existència humana a la qual tots estem cridats.

SUMARI

Urgell: Tècnica alemanya per restaurar l'església romànica de Pelagalls.

9

Dr. Torrella: "Sovint la joventut és la caixa de ressonància de la societat".

12

L'autogenocidi del poble de Cambotja.

23

La nova Llei del Patrimoni no respecta els crets de l'Església.

CENTRALS

Amb la fi de la guerra no ha arribat la pau

al Vietnam

Manifestants vietnamites a París demanen la llibertat per als condemnats.

La pau no és pas únicament l'absència de la guerra. La pau és també, i sobretot, el regnat de la justícia. És

el respecte als més elementals drets de l'home.

Al Vietnam, amb el canvi de rè-

gim, no es pot pas dir que s'hagi avançat ni gens ni mica pel que fa a tenir la llibertat de la persona com a

punt cabdal de les relacions socials. Al Vietnam no existeix oposició, perquè a qui no li ve de grat les teories marxistes, i actua en conseqüència, ja sap el què li espera: la presó, la deportació, l'exili i, no poques vegades, la mort.

De tot això la premsa mundial no se'n fa pràcticament ressò, amb certes excepcions a França, i encara pel fet que el Vietnam havia estat un temps colònia francesa. Recentment, la condemna a mort de cinc persones ha portat altra volta a l'actualitat el tema vietnamita. A hores d'ara no se'n sap res d'elles. Nicaragua? D'acord. Però també, per exemple, Vietnam. O Afganistan.

(Vegeu l'article editorial a la plana 3).

XXVII VIATGE CULTURAL

28 d'abril del 1985

OLOT, SANTUARI DEL FAR, LA FAGEDA D'EN JORDÀ, BESALÚ

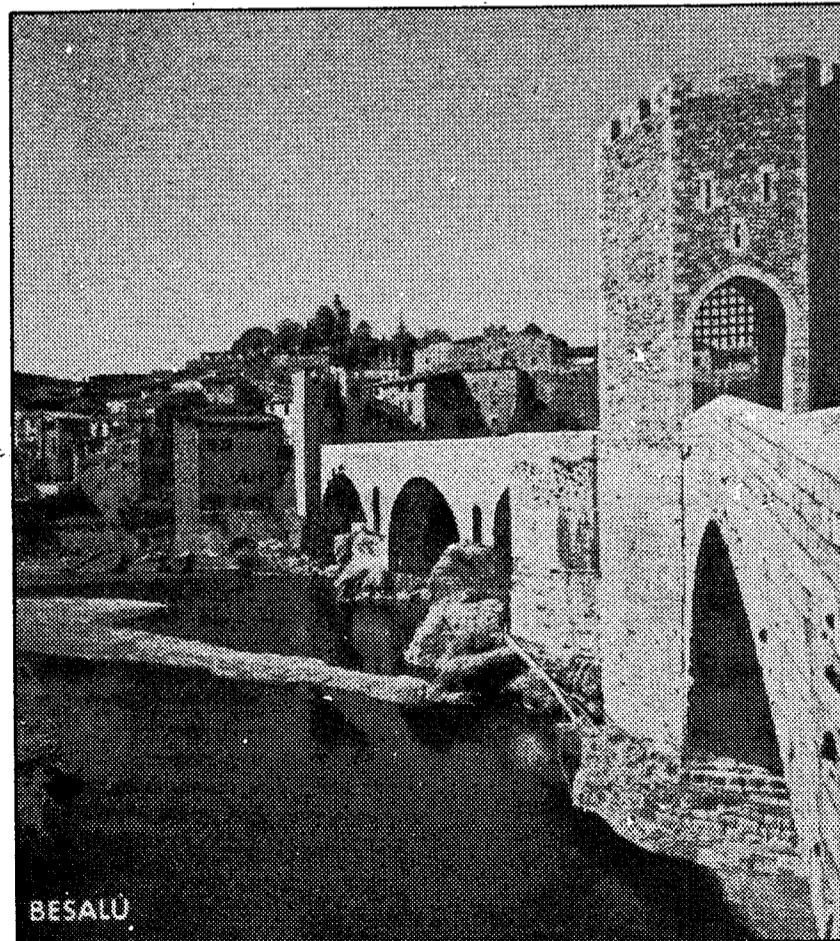

OLOT

Visita al Santuari de Ntra. Sra. del Far, paratge d'excel·lent bellesa.

OLOT: Visita al Museu Parroquial. Sala Capitular de l'Església de Sant Esteve: Art Sacre, Orfebreria, Pintura, Talles, Ornaments del segle XV al XIX.

Fem especial esment d'una pintura del GRECO: "Jesús abraçat a la Creu" i dos retaules gòtics, un dels quals és atribuït al "Mestre d'Olot".

BESALÚ

VISITA A LA FAGEDA D'EN JORDÀ:

Que fou immortalitzada per Joan Maragall amb el poema d'aquest nom.

BESALÚ: Nucli medieval declarat "Conjunt Històric i Artístic". Recorregut per la ciutat.

Recomanem que formuleu la vostra inscripció el més ràpidament possible.
Per a més informacions telefonau al núm. 215 27 39.

La sortida serà a les vuit en punt del matí,
del carrer de València xamfrà Balmes.

Preu 1.700 pessetes, comprenent viatge,
visites, propines i dinar al restaurant
LA DEU, carretera LA DEU-OLOT,
paratges de la Moixina.

EDITORIAL

Pau al Vietnam!

Es studiosos que, anys a venir, escriuran la història dels dos últims quarts d'aquest nostre segle i, d'una manera especial els que estudiaran la influència dels corrents d'idees —o de slogans— en les preses de posicions públiques i en els comportaments col·lectius, certament que remarcaran el fenomen de l'aparició de certs temes de combat ideològic, llur climax quasi paroxístic i llur eclipsi en un silenci suspecte en fort contrast amb el seu poder de convocatòria de mobilització denunciadora, uns mesos abans, quan les circumstàncies polítiques eren distintes.

Un d'aquests temes és sens dubte el de la "pau al Vietnam", que omplia de grafitis els murs de les ciutats i les primeres planes dels periòdics d'occident, i que avui no mou pas els esperits inquietos, assedegats de justícia, i que no arriba mai ni tant sols a omplir una columna raonera dels diaris. No obstant, el Vietnam està en guerra, contra els seus veïns, la Cambodja i el Laos, i contra els seus habitants que dissenteixen de l'ordre polític imposat per la força de les armes.

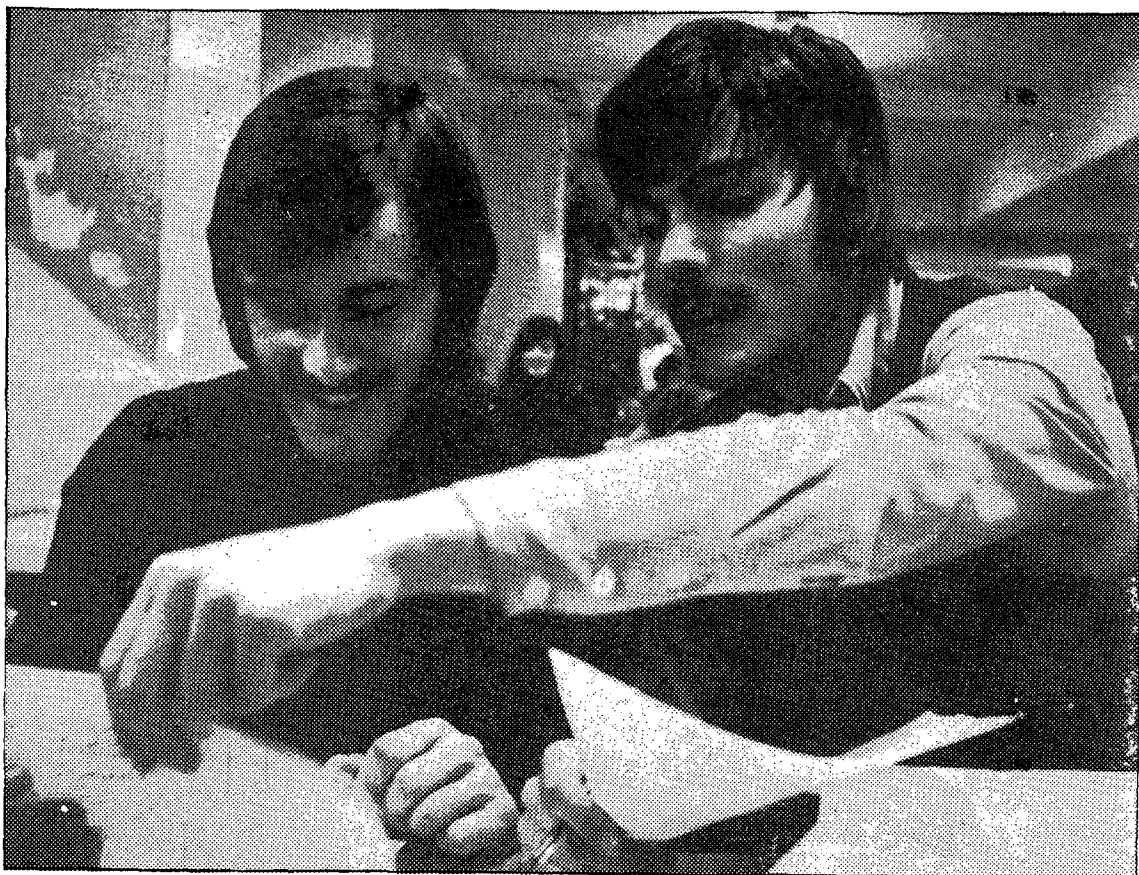
El comportament d'una certa militància catòlica en aquest afer també mereixeria un estudi en profunditat, sobretot perquè potser mostraria com l'idealisme evangèlic pot ser una víctima fàcil de l'enlluernament davant de certs valors que, per un creient, haurien de ser absoluts i no sols vàlids quan son propugnats al servei d'ideologies polítiques que no té res a veure, o ben poc, amb l'ideal evangèlic.

El fet és que, avui, del Vietnam, de Cambodja i del Laos no se'n parla. I el que està passant allà és greu, molt greu. Ara, sembla com si una misteriosa consigna hagués prohibit de parlar-ne o de mobilitzar-se al costat dels pocs, comptats, que encara gosen aixecar una veu de denúncia. Tenim davant dels ulls una trista i significativa fotografia amb cinc vietnamites demanant, pels carrers de París, la no execució de cinc compatriotes seus condemnats a mort a començament d'any. Hom hi troba a faltar, darrera d'ells, les multituds que aplegaven les manifestacions d'altre temps.

Les pàgines consagrades al Vietnam pel raport d'enguany d'Amnesty International (p. 310 a 314) és escruixidor. Ultra els milers d'exiliats, els "boat-people", el nombre incalculable de presoners polítics i la "mà d'obra prestada" a l'URSS, "pel desembre de 1982, diu el raport d'AI, el pla del govern preveia la deportació de 200.000 ciutadans vers les zones "d'economia nova". Pel desembre de 1983 el contingent previst era de 120.000. No es coneix la xifra exacte de la població instal·lada en les regions inhòspites des de 1975, però se sap que el poder preveu desplaçar uns 10 milions de ciutadans vers aquestes zones. La vida de les famílies que són forçades a abandonar llur residència es troba en una nuesa absoluta enmig dels boscos o dels terrenys pantanosos i és considerada com un càstig... Els quadres comunistes treuen de llurs cases i s'apodoren de llurs béns amb pretextos diferents i els abandonen en les zones de treball (ZEN) comparables a veritables camps de treball..." Remarquem que Amnesty International és una organització generalment refusada per les dictadures de dretes amb l'acusació de ser pro-comunistes.

El que fa a la persecució religiosa, el quadre no és menys negre. Hi ha 150 sacerdots catòlics empresonats oficialment. Alguns afirmen que n'hi ha més de 200. L'any passat, el bisbe de Hue, Mons. Dien, va ser sotmès a 120 dies d'interrogatori. Avui, està pràcticament arrestat al seu domicili i impedit d'una acció pastoral normal. La resta dels bisbes catòlics no estan pas en una situació gaire millor sota un control estricte de llurs activitats i de llur possibilitat d'adreçar-se als seus fidels per escrit. La fe dels catòlics està greument amenaçada per una propaganda constant, suportada per les lleis. De fet tot vietnamita, per a ser un ciutadà de ple dret, està obligat a professar l'ideologia marxista, i no pas una qualsevol, compatible amb l'evangeli, sinó clarament atea i anticatòlica. La sort dels budistes no és pas millor, ja que el govern totalitari tem la gran influència dels monjos budistes i de les escasses organitzacions de creients sobre el poble.

En el joc d'influències polítiques d'aquell torturat Orient llunyà és Rússia la que fa el paper d'aliada del Vietnam enfront de la Xina. Tan de bo que el nou rostre que, com es diu, vol mostrar la URSS amb el seu jove dirigent Gorbaxov aporti al martiritzat Vietnam una mica d'aquella pau que, no fa gaire, tant li desitjava el nostre Occident.

El goig de ser home

De totes les oracions que s'han resat en la història, la més ridícula i grotesca em sembla que és aquella del fariseu que, segons conta l'Evangeli, s'adreçava a Déu dient-li: "Us dono gràcies, Senyor, perquè no sóc com els altres homes". ¿I pensar que jo li dono gràcies precisament perquè sóc com els altres homes? ¿Imaginar que jo em conformés essent un bon home, una bona persona, traient prou rendiment al que sóc? ¿Pensar que m'espantaria ser un àngel, m'aterriria ser un superhome, m'avergonyiria ser un colós?

Merton ha escrit un paràgraf que jo rubricaria sense vacillar: "Ser membre de la raça humana és un gloriós destí, encara que sigui una raça dedicada a molts absurds i encara que cometi terribles errors: malgrat tot, el mateix Déu es glorificà en ferse membre de la raça humana. ¡Membre de la raça humana! ¡Pensar que adonar-se de quelcom tan vulgar seria de sobte com la notícia que a un li ha tocat la grossa en una rifa còsmica! Però no hi ha manera de dir-li a la gent que camina per ací resplendent com el sol. Si ho entenguessin, el problema seria que es prosternarien per adorar-se els uns altres." Un Sant Pare va dir-ho molt més breu i senzill: "La glòria de Déu és l'home vivent."

Però ¿qui ho entén això? ¿Com explicar-li a la gent que la seva ànima és una rifa, que són éssers creats en el goig i per al goig?

L'altre dia llegia l'Ètica de Bonhoeffer i em cridava l'atenció la seva insistència en el fet que Déu en crear l'home va posar a gairebé totes les seves accions, a

més de seu fi pràctic, una ració de goig. Els homes mengen i beuen per subsistir, però, a aquest fi fonamental. Déu va afegir-hi que menjar i beure fossin coses agradables i gojoses. L'home es vesteix per guardar-se del fred, però la intel·ligència humana ha assolit que el vestit sigui, a més, un ornament del cos, una manera de tornar gojós el seu aspecte visible. El joc es féu per al descans i el repòs, però també es tornà exultant i gojós. La sexualitat és una via per a la reproducció i la conservació de l'espècie humana, però també a això Déu i la Natura li afegiren la seva ració de goig. Les nostres cases no són solament un lloc on refugiar-se del fred i defensar-se de la naturalesa, són també llocs per assaborir el goig de l'amistat i de la intimitat.

Teòricament, Déu pogué fer tot això per als seus sols fins pràctics. Però va voler afegir a cada una de les nostres funcions humanes una supercapacitat d'alegria. ¿I què serà el seu cel sinó una plenitud d'aquest entusiasme?

A mi em desconcerta la gent que sembla viure "per a" la tristesa. I molt més la gent que imagina Déu com un entenebridor de l'existència. No hi ha, no hi pot haver veritable religiositat sense alegria. Els sants són el més alt testimoni d'existències il·luminades. "Un sant trist és un trist sant", deia santa Teresa, que d'aquestes coses en sabia tot un rengle.

Clar que la vertadera alegria mai no és barata. I certes xales carnavalesques no assoleixen descobrir la fiblada de tristesa que porten a l'entranya i la soledat a què porten. Molts dels seus fantotxes es creuen alegres i sen-

zillament són còmics i bufonescs.

Ser home és molt més. I, sobretot, ser home en companyia. A mi, ho confesso, em solen entristir les multituds (perquè en elles apareix més la tropa animal que la humanitat), però m'abellix el grup d'amics, el parlar en veu baixa i riure sense estrèpit, el poder fer surar les ànimes, el penetrar a través de la paraula a la pregonesa de les persones. Deia un clàssic llatí que "cada vegada que vaig estar amb els homes, vaig tornar menys home". Jo tinc més sort: cada vegada que em trobo amb amics em sento reconfortat i admirat, feliç de ser un com ells, de viure entre ells.

També em plau la soledad, és clar, però no l'aïllament. Siestic sol és o bé per estar amb Déu o per trobar-me amb els meus millors amics: els homes que varen escriure grans llibres o música profunda. És una soledad molt ben acompanyada.

Per això, quan dic que estic content de ser "com tots", no estic pas invitant-me a l'adotzenament, estic invitant-me a viure en plenitud el que só, exhortant-me a "ser" i no solament a "viure", recordant-me a mi mateix que hi ha molt per veure en el pou de l'ànima.

Sí, tal vegada sigui aquesta la clau de l'alegria: descobrir que tenim ànima, explorar les dimensions de l'esperit, tenir l'atreuiment de creure que no és que la vida sigui avorrida, sinó que els que som avorrits som nosaltres que passem la vida com uns milionaris perquè han perdut deu cèntims i oblidat el tresor que tenen al celler de la seva condició humana.

J.L. Martín Descalzo

Catalunya
Cristiana

Difusió
controlada
per OJD

Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Redacció i Administració: C/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona
Tels. 215 / 27 39 - 28 05 - 27 84

Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Impressió: Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L.
Dipòsit Legal: B. 14.387/79

Subscripcions anuals:

Catalunya: 2.500 pessetes; resta de l'Estat espanyol,
Andorra, Gibraltar i Portugal: 3.000 pessetas.
Europa: 6.000 pessetes.
Amèrica: 7.750 pessetes.
Àfrica, Àsia i Filipines: 8.500 pessetes.
Oceania: 11.000 pessetes.

Dictadura de Pinochet

El diari "La Vanguardia" del dia 25 de febrer actual, en la pàgina 6 publica:

"**MENTIS VATICANO A QUE EL PAPA RECHAZO UNA INVITACION DE PINOCHET.** Ciudad del Vaticano (Dpa). El portavoz del Vaticano, Joaquín Navarro Valls desmintió ayer informaciones de prensa según las cuales el Papa Juan Pablo II rechazó una invitación del presidente chileno, general Augusto Pinochet. Durante su viaje a Iberoamérica, el Papa dijo que entre los países que piensa visitar en un futuro viaje a Sudamérica, figura también Chile."

Per tant, la notícia que en forma destacada va figurar en primera plana del nº 278 de CATALUNYA CRISTIANA, no era certa i la font d'informació que els ho va suministrar, gens de fiar. Es lamentable que davant tan estranya notícia, no atinessin a consultar-ho prèviament en ambients més seriosos, en els que sens dubte, tenen fàcil contacte.

Amb els antecedents de les visites del Papa a Nicaragua, Polònia i la possible de Cuba, també dictadures, això sí comunistes i on tots sabem les "facilitats" i drets humans de que gaudeixen els seus catòlics i cristians, era molt sospitosa la negativa de no

volver visitar i deixar marginats, els nombrosos catòlics que amb molta més llibertat i segurament sense tants incidents, el podrien ben rebre a Xile, una dictadura diriem de dretes. Si benhauradament algun dia té lloc aquesta visita, ho podem comprobar.

Espero que amb la mateixa amplitud que la disortada notícia del nº 278 i també en primera plana, serà publicada més aviat possible, la rectificació corresponent per deixar en degut lloc la personalitat del Papa i també la d'aquesta revista.

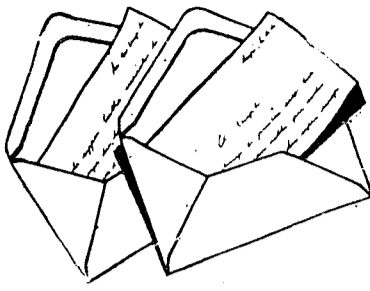
Un subscriptor

N. de la R.

La informació rebuda sobre la negativa del Papa de viatjar a Xile va venir donada per una de les agències de premsa que cobreixen esdeveniments que escapen al nostre àmbit geogràfic.

Si ara l'Oficina de Premsa del Vaticà desmenteix la notícia hem de creure que és falsa la informació.

Malgrat tot no és pas igual el tractament que l'autor de la carta fa les distintes dictadures car si els règims comunistes persegueixen l'Església, el President del Govern de Xile, tot i confessant-se cristià, comet tota mena d'atemptats a la dignitat i integritat humanes. Això fa que els condicionaments siguin diferents.

La realitat boliviana

Em dic Gabriel Codina i Mir, sóc jesuïta, i treballo a Bolívia des de fa molt temps. Durant el vuitanta quatre vaig complir 30 anys d'arribada a aquestes terres americanes. Aleshores era molt jove i vaig passar un any a Cochabamba. Després em varen enviar a l'Equador, a Quito. Vaig cantar missa l'any 1961 i una vegada acabats els estudis teològics, vaig tornar a la terra, a Gandia per un any. Tot seguit vaig cursar el doctorat a la Sorbona (París) on vaig treure l'especialitat en educació. De retorn a Bolívia, l'any 1967 vaig passar 16 anys a la Paz en el col·legi dels jesuïtes, el més alt del món car es troba a 3650 m. d'altitud.

D'ençà l'any 1983 em destinen a Sucre. Ací treballo a "Fe y Alegría" un moviment d'escoles populars estès per tota l'Amèrica Llatina. A Bolívia són més de

170.000 nens i nenes, joves i gent gran amb un total de 160 o 170 escoles, instituts i escoles tècniques, una ràdio, sempre assentats en els barris pobres ("villas"). Tot això depèn dels jesuïtes, però hi col·laboren unes 40 congregacions religioses de tota mena. L'educació és gratuïta gràcies a que l'estat paga els mestres. Tanmateix tota la part de material de infraestructura corre pel compte de "Fe y Alegría" i de les congregacions encarregades.

Ací a Sucre sóc director del col·legi Loyola que té uns mil dos-cents alumnes la majoria dels quals són emigrants "campesinos"; parlen quetchua amb els pares, tot i que coneixen bé el castellà i són la gent més bona i humil.

Bolívia és, sens dubte, un dels països més pobres del món, amb sis mil·lions d'habitants, amb una extensió com dues vegades Espanya i una història plena d'exploració (les mines de plata de Potosí) riquesa, pobresa, sang i injustícia. Després d'anys de dictadures militars, amb companys que han estat assassinats (com el Lluís Espinal), torturats, exiliats, ara fa tres anys que varen ençar la democràcia que, malauradament està trontoliant per culpa de l'estat desastrós en què els militars deixaren el país. El deute extern és un dels més grans del món. La inflació és esgarriosa. Per tal que tingueu una idea, del

gener del 1984 ençà el dòlar ha passat de 1000 pesos per un dòlar a més de 120.000 al mercat negre, que és el que compta. Tot s'ha multiplicat per cinc d'ahir a avui! I el pitjor és que els sous resten congelats. Molts dies no tenim pa i ja fa setmanes que no tastem la carn. El meu sou com a mestre que ara farà un any era de 60.000 pesos (és a dir unes 9.600 ptes) ara és de més de dos milions i mig unes 4200 ptes. Allò que els rics cada vegada són més rics i els pobres més pobres com han dit els bisbes d'Amèrica Llatina no és pas una exageració retòrica, sinó una realitat ben trista. Avui he vist la gent plorar al mercat i he escoltat sanglotejar a les mares de família en intervius que feia la ràdio.

Des de fa uns mesos he començat un menjador pels nens de l'escola amb l'ajuda de Càritas Boliviana que vé del Mercat Comú Europeu: farina, llet, civada, blat... Gràcies a això molts aguantaran. Certament no és com a Etiòpia o al Txad, però és una fam crònica, que fa que calguin malalts, que no creixin, que no arribin mai a gaudir d'una vida digna i humana. Els països rics tenen molta part de culpa pels preus que paguen a les matèries primes.

Déu tingui compassió d'aquest país! I dels rics!

Gabriel Codina, S.J.
Bolívia

AVISOS I COMUNICATS

TROBADA FE I LLUM.— Se celebrarà els dies 13 i 14 d'abril. Començarà el dissabte, a les 5 de la tarda, a LLARS MUNDET: Benvinguda, pregària, festa Fe i Llum, allotjament i sopar. Diumenge: A la Parròquia de St. Pius X, a les 11 hores, celebració de l'Eucaristia, en el transcurs de la qual, el Dr. Narcís Jubany i Arnau, Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, conferirà el sagrat orde del diaconat a Francesc Torredadella, a qui serà confiada la missió de la pastoral dels deficients psíquics i les seves famílies. A les 12'30, festa a La Salle Congrés i a les 14, dinar a La Salle Bonanova.

II.ª Trobada Literario-Sacerdotal. POBLET (Tarragona).— Tindrà lloc al Monestir de Poblet, el dia 9 d'abril, dimarts de Pasqua, d'acord amb el programa següent: 11 matí, arribada; 2/4 de 12, tertúlia; 2 migdia, dinar i sobretaula. A semblança de la de Queralt (Berga), celebrada l'any passat, és oberta a tots els preveres lletraferits. Signen la convocatòria: Climent Forner, Joan

Roig i Dídac Faig. Cal comunicar l'assistència a qualsevol d'aquest, o bé, més directament, al P. Jordi Bou, monjo de Poblet, tel. (977) 87 00 89.

Curset per a facilitar la pràctica de la meditació.— Tindrà lloc al Centre Passatge, c/. Passatge Mercader, 13 (Mallorca-Balmes), els dimecres 10, 17 i 24 d'abril, a les 18.30 h. Es recomana especialment als qui es distreuen en moments de meditació. Els assistents aprendran una forma fàcil, segura i agradable de relaxar llur ment i cos, fins i tot en moviment, respirar correctament, concentrar-se i memoritzar, al temps que agilitzen el seu cos, per a adquirir hàbitus que permetin lliurar-se a la meditació i mantenir-la fàcilment. Informació: OTE, tel. 230 64 78.

Festa de la beata Kateri Tekakwitha.— El proper 17 d'abril (dimecres) a les 7.30 del vespre, missa anual en honor d'aquesta beata ameríndia. Lloc: Capella de Ntra. Sra. de Fàtima, dels PP. Jesuïtes, c/. Roger de Llúria, 13 (cantonada Casp).

Com sempre cantarem els goigs de la santa.

Institut de Teologia i Humanisme.— Les classes de Catequesi Bíblica d'aquest mes d'abril començaran el dia 23 a les 19.30. Les dictarà el professor P. Gerardo Sánchez o.p., sobre el tema: "Deuteronomi: composició i importància". Informació i inscripció: "Sala Penyafort", c/. Bailén, 10. Tel. 246 33 00. 08010 Barcelona.

Curset per a joves.— Lema: "Descobreix la teva veritat més profunda i fes d'ella la teva manera de viure". Lloc: Monestir de monges mínimes, c/. Camí de St. Genís, 16 (Horta). 08035 Barcelona. Tel. 229 27 57. Dies: 27 i 28 d'abril. És totalment gratuït. Es prega avisar per telèfon.

SOLSONA

Experiència de vida contemplativa.— Noies, ¿voleu tenir una nova experiència de vida cristiana? La comunitat de monges carmelites de Tàrraga us ofereix la possibilitat d'una convivència de

cap de setmana, els dies 20 i 21 d'abril. Per informació, poseu-vos en contacte amb les monges del Santuari de Fàtima, de Tàrraga. Tel. (973) 31 04 37. Les places són limitades.

VIC

Activitats organitzades per l'O.E.P., de Manresa, a la Cova de Sant Ignasi. II Cicle de Conferències. Tema general: "Qüestions sobre la vida".— Per a professionals de la salut: metges, A.T.S. i diplomats de la sanitat, a càrrec del P. Manuel Cuyàs s.j., de la Facultat de Medicina de Barcelona. Tindran lloc els dimarts d'abril 9, 16 i 23. Temes: Dia 9, "Dimensió ètica de la planificació familiar"; dia 16, "A l'entorn de l'avortament i els seus problemes"; dia 23, "El dret a morir amb dignitat: equívocs i valors". Lloc: Casa d'Exercicis de la Santa Cova. Horari: La conferència començarà a les 8 del vespre, seguirà un sopar fred i un col·loqui. A les 10.15, se celebrarà l'Eucaristia, per acabar puntual-

ment a les 11 de la nit. Per a més informació: els telèfons de la Cova de Sant Ignasi, 872 04 22 ó 872 09 33. **Recés comarcal.**— Se celebrarà el diumenge, dia 14 d'abril, dirigit pel P. Lluís Victori s.j., de l'Institut Químic de Sarrià, Barcelona. Tema: "El nostre camí de la Pasqua passa per la creu". Els actes començaran a les 10 del matí, per acabar a les 6 de la tarda, després d'haver celebrat l'Eucaristia, com a cloenda de la jornada. Els qui ho vulguin es podran quedar a dinar a la Casa d'Exercicis. Per informació i inscripcions: Casa d'Exercicis, tels. 872 0422 ó 872 09 33.

GIRONA

Ultrera Comarcal de Figueres.— El divendres, dia 26 d'abril, a les 10 del vespre, i a la Parròquia de la Immaculada, de Figueres, tindrà lloc aquesta trobada de cristians. TOTS HI SOU INVITATS. Informació: Secretariat de Cursets de Cristiandat, de Girona.

PERE
ROVIRA

GRANS VINS I BRANDY

can solé
restaurant

CARTA OBERTA

MENÚS

BANQUETS I
BUFETS PER:

18 anys al vostre servei!

CELEBRACIONS
CONVENCIONS
DESPLAÇAMENTS
COLLECTIUS

passaig, 51
VIC
886 22 18

Espanya

El Consell Assessor de RTVE a Catalunya protesta a Calviño

El consell assessor de RTVE a Catalunya, reunit a Barcelona, va aprovar per 9 vots a favor (5 de CiU, 2 d'ERC, 1 d'AP i 1 de PSUC) i 4 vots en contra (PSC-PSOE) tres acords, entre els quals destaca la petició al director general de RTVE, José Maria Calviño, que nomeni un delegat territorial de RTVE a Catalunya. Com se sap, aquest càrrec està vacant des de la dimissió de Tristán la Rosa.

☆☆☆

La policia comença a aprendre el català

La Prefectura Superior de Policia, segons assenyala

Agustín Linares ha donat instruccions a totes les inspeccions de guàrdia perquè facilitin les denúncies en català a les persones que vulguin declarar en aquest idioma.

"Des d'aquesta Prefectura Superior de Policia es donen les màximes facilitats perquè el personal, tant administratiu com policial, pugui aprendre català i la ciutadania pugui expressar-se indistintament en català i castellà", manifestà el cap superior de Policia de Barcelona, Agustín Linares.

Món

Detenció a Nicaragua d'un dirigent de l'oposició democràtica

Tomás Coe Castro, cap de la divisió política de l'opositor Partit Socialdemòcrata, ha estat detingut al seu domicili de Managua per les autoritats militars. El PSD, presidit per Luis Rivas, és membre de la Coordinadora Democràtica Nicaragüenca, juntament amb el Partit Social-cristià, el Partit Liberal Constitucionalista i altres grups oposats al règim sandinista.

ARA MATEIX

Cap a Europa

Ni que ens arribi embolcallada amb xifres llargament regatejades i amb clàusules de mercadeig, la nostra entrada a la comunitat europea és més que la introducció en un mercat. Darrera la realitat de l'Europa dels negocis continua viu, malgrat tot, el mite de l'Europa dels pobles. De Gasperi, encara amb el record fresc de la gran ensulsiada europea en el fang del nazisme i del feixisme —tràgica exacerbació del nacionalisme de les nacions-estat— deia el 1950: "Si la federació europea és un mite, digueu-me quin altre mite hem d'oferir a la nostra joventut... ¿Voleu el mite de la dictadura, el mite de la força, el mite de la pròpia bandera, encara que vagi acompanyada d'heroïsme? Però aleshores estariem tornant a alimentar aquell conflicte que mena fatalment a la guerra. Jo us dic que aquest mite europeu és un mite de pau. Això és la pau, i aquest és el camí que ens cal emprendre."

A nosaltres la democràcia, primer, i, ara, l'entrada a Europa ens han arribat força tard, sense aquell record fresc. Per això la nostra memòria col·lectiva acusa el buit d'aquella mística europeïsta que feia vibrar homes com els cristians Schuman, l'esmentat De Gasperi o Adenauer, entre d'altres. També cal tenir present l'actual crisi de la comunitat europea, no limitada, com observava Gianfranco Martini, als aspectes més visibles i conjunturals sinó referida, sobretot, al seu projecte de fons, a les arrels culturals. Una crisi que ha generat el conegut eslògan: "no a l'Europa dels monopolis, sí a l'Europa dels treballadors".

Tot amb tot, la construcció d'una Europa unida hem d'interpretar-la com un signe dels temps, davant el qual compartim una responsabilitat comuna amb els altres cristians euro-

peus. Les esglésies cristianes —amb dimensió ecumènica— no poden ser instrumentalitzades per la comunitat europea sinó que han d'esdevenir-ne el ferment. Ja fa deu anys, va tenir lloc a Londres una conferència ecumènica sobre el tema de "Els cristians davant la comunitat europea", amb conclusions com aquestes: la producció de béns materials no constitueix un objectiu suficient, els europeus demanen avui més justícia interna i més igualtat en les relacions internacionals, cal promoure una política regional com instrument de justícia, els treballadors emigrants plantegen interrogants no solament morals i socials sinó també derivats del xoc de les diverses cultures, la comunitat europea hauria d'esdevenir un prototipus d'organització de la solidaritat entre els pobles, els cristians han d'alçar la veu amb valentia a fi que els estats acceptin de renunciar a una part de la seva sobirania en bé de l'interès comú...

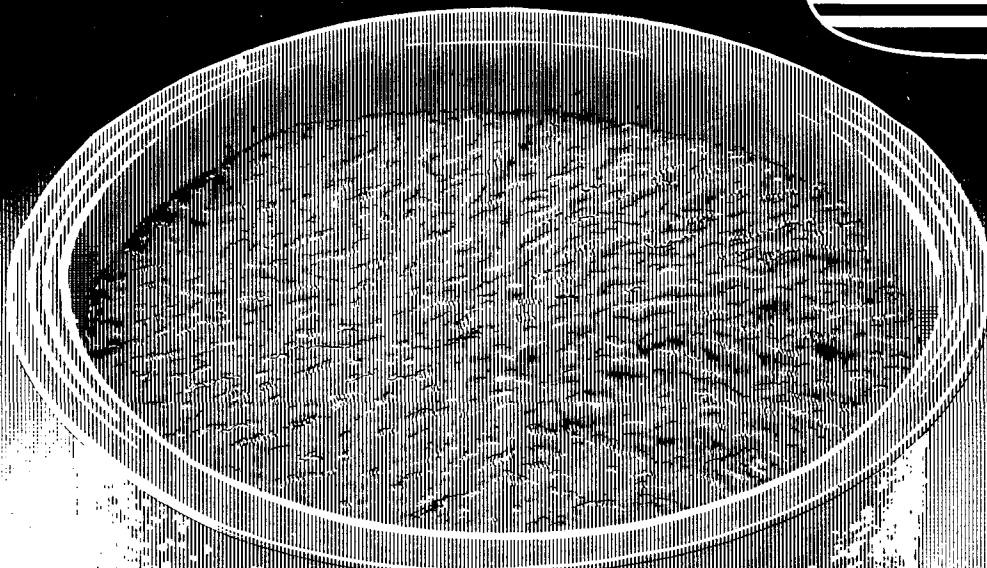
Tant de bo la nostra incorporació a Europa fos —com la influència del seu pensament cristià ho era, més fa vint anys potser, que no pas avui— un incentiu per al desvetllament i l'obertura de la nostra Església.

Tenim, també, una missió europea a realitzar. "Jo miro amb una gran esperança, deia De Gasperi, aquesta associació de forces europees, totes democràtiques, i espero que al costat dels ideals mazzinianis, al costat dels ideals socialistes, al costat dels antics ideals de llibertat del liberalisme social, s'hi trobi, també, una inspiració cristiana, que no vol pas imposar un motllo ni un credo particular, sinó que vol fer emergir, sobretot, aquella llei de germanor que ha de ser la base del món nou".

J. Carrera Planas

MOUSSE
com un bombó gelat

DANONE

MOUSSE
DANONE

PREN
ENTERED

Joan Pau II als joves reunits a Sant Pere de Roma

Que Crist sigui el vostre company de viatge

"Apreneu de Crist a estimar-lo com un amic, juntament amb el qual hom camina pel camí de l'existència, enfortits, sostinguts i il·luminats per la seva paraula" va dir el papa Joan Pau II als joves congregats a la basílica de Sant Pere de Roma el propassat dimecres, 13 de març. Publiquem íntegres les paraules del Papa als joves.

Benvolguts joves:

Em considero feliç de reunir-me només amb vosaltres en aquesta audiència a la basílica de Sant Pere. M'agrada trobar-nos aquí, en nombre tan considerable, justament en el lloc que ens recorda el martiri i el testimoni de fe del Cap del Apòstols.

De la mateixa manera que a ell Jesús havia confiat la missió de ser el fundador de la unitat de la fe i de la comunió, així també, als successors de Pere correspon la missió de continuar l'obra. El Papa, Bisbe de Roma, com sabeu perfectament, és el cap visible de tota l'Església, per governar la casa del Déu vivent, el poble sant de Déu, la comunitat de tots els creients. Compreneu, doncs, el consol que em proporciona en venir a afirmar aquí, de forma directa i personal, la vostra fe en la meua missió. Sigueu benvinguts.

Jo desitjo, en resposta, reflexionar amb vosaltres a l'entorn de la vostra missió, que està unida amb la vostra condició de joves.

La meua primera paraula és: No deixeu passar la vostra joventut sense mantenir els ulls ben atents respecte el futur.

Per tot arreu sentiu a dir que "el demà és vostre". Aquesta afirmació és vertadera, però només en part. El demà podrà ser vostre, si viviu el present amb serietat i interès. Sereu demà el que hagueu sabut ser avui, ja que el futur serà només el fruit de la vostra capacitat de donar significat al present. La joventut condiciona les opcions irreversibles de l'edat madura.

Les opcions imperants —heus aquí un segon pensament—, exigeixen reflexió i requereixen seriosos coneixements per ser opcions i no solament instintives o condicionades. Esteu convidats a recollir amb interès i equilibri el sentit profund dels valors, en una experiència que ha d'ampliar-se i enriquir-se cada vegada més.

Teniu Jesús com a model. L'Evangeli ens diu freqüentment que Ell va venir per fer la voluntat del seu Pare. Aquesta voluntat del Pare estava sempre a la seva

ment, en les seves intensions més fondes, i Jesús va revelar que era Fill de Déu justament vivint en la voluntat del Pare.

Penseu ben sovint en Jesús com orientació de la vostra experiència juvenil i apreneu a estimar-lo com un amic, juntament amb el qual hom camina pel camí de l'existència, enfortits, sostinguts i il·luminats per la seva paraula.

Aproveu la Quaresma, temps preciós per entrar dins de vos-

altres mateixos i reflexionar sobre el valor de la vida. Viviu-la bé, sabent lliurar-vos a alguna renúncia, amb severitat en l'ús i en l'ocupació del temps, a fi d'obtenir ple control. D'aquesta forma aconsegiu confirmar, en el més íntim de l'ànima, temps de més llibertat, obrint dins de vosaltres l'espai interior destinat a Déu. Així la vostra vida juvenil serà il·luminada per la saviesa i el seny que procedeixen de Jesucrist.

Us recordo i us suggereixo l'oració que la Litúrgia de les Hores ens ha posat sobre els llavis en la vetlla del dilluns passat (tercer de Quaresma) justament per vosaltres, joves: "Mestre bo, dona a conèixer als joves el camí que has marcat per cadascun d'ells, a fi que realitzant la seva vocació, siguin vertaderament feliços".

I amb aquesta intenció, gustosament i de tot cor, us dono la meua benedicció apostòlica.

Carta del pare Kolvenbach, general dels jesuïtes a tota la companyia de Jesús

L'opció pels pobres

i els seus matisos

El pare Peter Hans Kolvenbach, prèpòsit general de la Companyia de Jesús acaba d'adreçar una carta a tots els religiosos jesuïtes, en la qual recorda les prioritats adoptades per la Companyia en la 33.ª Congregació general, de l'estiu del 1983. La carta, senzillament titulada "L'acolliment fet per la Companyia a la 33.ª Congregació general", indica les línies directius de la seva missió: una crida

urgent a "resistir fermament l'ateisme sota totes les formes d'increença o malcreença", la renovació de l'apostolat tradicional, la integració, al si de l'acció evangèlica de l'Església, de la inculturació i de l'acció cara a promoure la justícia i la pau.

En un apartat intitulat "Pobresa i preferència pels pobres amb el Crist", el pare Kolvenbach recorda per exemple que "per vocació la Companyia, com l'Església, tot aprovant el compromís per la justícia al servei de la fe no coneix encara totes les conseqüències concretes pel ministeri pastoral, pel sector de l'educació i també per l'activitat social".

Altres capítols d'aquesta carta estan dedicats al "discerniment apostòlic difícil i necessari" i a les exigències que se'n deriven. Recorda, per exemple, que "la primera i única preocupació de la Companyia ha de ser novament la seva missió apostòlica, L'"ajudar a les ànimes" de sant Ignasi en el món d'avui". En conclusió, segons el Pare Kolvenbach es tracta d'alliberar el dinamisme missioner" de la Companyia i la seva obertura sobre "un món allunyat de l'Església, o al·lèrgic a l'Església no serà sempre compresa pels moviments eclesials pels quals la prioritat apostòlica és abans de tot o exclusivament el reforçament d'estructures eclesiològiques o l'aplegament dels fidels".

En la festa de sant Josep

El Papa va dirigir un missatge

als treballadors del món

Des de la més gran estació de telecomunicacions espacials del món, el papa Joan Pau II ha dirigit una especial salutació als treballadors de tots els països en sis idiomes, amb ocasió de sant Josep.

L'estació del Fucimo de l'empresa estatal italiana Telespazio, està situada a prop de la petita ciutat d'Avezzano (a 130 quilòmetres el nord-est de Roma), en el centre d'una conca rodejada de muntanyes, que forma un mirall natural per la comunicació amb els satèl·lits internacionals que permeten que l'estació, entre altres coses, transmeti programes de televisió a uns 70 països i estiguin en contacte permanent per ràdio, amb els vaixells dels oceans Atlàntic i Índic, gràcies a les seves 20 antenes parabòliques i els seus ordinadors.

Tot això, en mig de la comarca de la Marsica que, a la regió dels Abruzzos, és una zona prevalentment agrícola.

És lamentable la pèrdua d'aliments

En el discurs, amb parts pronunciat successivament en italià, francès, castellà, anglès, alemany i portuguès, el Pontífex va encoratjar els treballadors a "vèncer les modernes esclavituts" i va demanar la promoció de "lleis cada vegada més justes i adients que, mitjançant l'esforç de tots permetin superar el preocupant índex d'atur".

Als agricultors, el Papa ha dit que és urgent la tasca de tornar els fruits de la terra al seu destí providencial; que és el de assadollar la fam".

"En el món —va comentar Joan Pau II— en el qual una part tan gran de la humanitat està provada per la fam i quan són cada vegada més eficients els mitjans de conservació i transport dels productes alimentaris, és motiu de profunda amargor el fet que s'hagi de recórrer a la destrucció d'aquests productes per salvar el comerç.

L'home no és instrument de producció

Per altra part, el Papa va reafirmar la doctrina ja exposada en la seva Encíclica "Laborem Exercens" sobre la "dimensió fonamental que representa el treball en l'existència humana, dimensió derivada del fet que "Déu mateix es presenta com un treballador" a la Bíblia, i ha confiat a l'home "la tasca de perllongar l'activitat de la creació en un progrés mai no acabat".

"La doctrina social de l'Església —va recordar també el Papa— afirma amb força el dret del treballador a tenir una justa retribució, i al mateix temps, proclama la primacia de l'home sobre el treball". Per això, afegí "l'home mai no pot ser tractat com un instrument de producció", i "els treballadors tenen dret a la solidaritat mútua i el suport per part de la societat, perquè sigui salvaguardada la seva participació en el creixement del bé social, el seu dret i al just salari, a la seguretat de les seves persones i de les seves famílies".

J.P. de Gandt

VATICÀ DIA A DIA

Els bisbes de Brasil demanen una encíclica sobre l'alliberament

La Conferència Nacional de Bisbes del Brasil proposarà al Papa que publiqui com a una carta encíclica, un nou document.

En la càtedra "Joan Pau II"

La càtedra "Joan Pau II" ha organitzat un cicle de conferències sobre "Pluralisme religiós a Espanya", de l'11 al 14 del propassat març, a la residència San Atilano de Zamora.

Un equip dirigit per Julián García Hernando, del Secretariat

Nacional d'Ecumenisme, ha abordat les següents qüestions: pluralisme religiós i actituds cristianes, confessions cristianes i sectes a Espanya, sectes "de joventut" i valoració del pluralisme religiós.

La mort del pare general dels Teatins

El pare Michele Tucci, general dels Teatins, va morir de sobte a Madrid, quan tornava de visitar els membres de la seva congregació a Argentina.

L'ha substituït de forma provisional el que fins ara era vicari general, l'espanyol Pius Lana, fins a la celebració del capítol general de l'orde, que se celebrarà dintre de sis mesos.

1.200 baptismes per any

Actualment, a França, hom compta al voltant de 4000 peticions de bateigs d'adults per any. 1.200 són efectivament els que se celebren. Avui un corrent general s'imposa: No hi ha cap comunitat cristiana (parroquia, moviment, servei...) que no estigui en contacte i en diàleg amb la creença.

A França, després d'una època en què era normal de creure i de ser batejat en nèixer, i que una petició de bateig d'un adult era com la reparació discreta d'una anomalia, ara es viu un context on l'acollida d'un adult a la fe, s'inscriu en una pastoral habitual.

Boff accepta les decisions de la Santa Seu

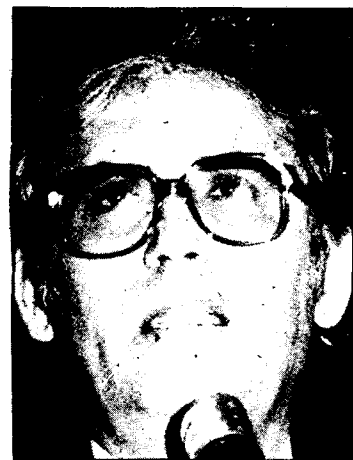
"Com a cristià, franciscà i

teòleg he escoltat i acatat"

El teòleg franciscà brasiler Leonardo Boff, en resposta a la recent puntualització oficial de la Santa Seu sobre el seu llibre "Església carisma i poder", torna a repetir que prefereix caminar amb l'Església a fer-ho sol, amb la seva teologia. En nota enviada pel propi teòleg als mitjans de comunicació, Boff notificà la seva disposició d'acatar les decisions de la Santa Seu, que ha comunicat oficialment que algunes tesis del llibre de Boff posen en perill la sana doctrina de la fe. Ressaltà que no es qualifica les tesis contingudes en el seu llibre "d'herètiques, cismàtiques o impies". A través d'aquest document parla la més alta instància doctrinal de l'Església. "Com a cristià, franciscà i teòleg que sóc, sols em resta escoltar i acatar. Prefereixo caminar amb l'església que caminar sol amb la meua teologia. Acull, dins d'aquest esperit, les reserves realitzades per la Sagrada Congregació per a la Doctrina de la Fe."

El teòleg assenyala que el document no preveu cap mesura contra la seva persona i activitats, amb les quals pensa continuar "ara, evidentment, amb la redoblada atenció a les qüestions enjudiciades per la més alta autoritat de l'Església."

Monsenyor Ivo Lorscheider,

president de la Conferència Episcopal brasiler, que del 9 al 19 d'abril es reunirà per analitzar el tema "Llibertat cristiana i alliberament", a la llum de la recent Instrucció de la Congregació per a la Doctrina de la Fe sobre algunes formes de la teologia de l'alliberament, descartà qualsevol acció de la jerarquia de Brasil en relació a l'advertiment del Vaticà, digué que només s'encarregaria de repartir el document a tots els bisbes, perquè "el que Roma parla, està parlat". La majoria dels cardenals i bisbes consultats, assenyalaren no tenir cap objecció contra el document i subratllaren els mateixos punts ressaltats per Boff.

D'esquerra a dreta, els nous bisbes auxiliars de Madrid, monsenyors García-Gascó Pérez i Fernández-Golfín i Martínez Fernández.

Tres nous bisbes auxiliars per a la diòcesi de Madrid

El Papa Joan Pau II nomenà tres nous bisbes auxiliars de monsenyor Angel Suquia en la diòcesi de Madrid-Alcalà. Els nous bisbes són els monsenyors Agustín García-Gascó i Vicente, de cinquanta

quatre anys; Francisco José Pérez i Fernández-Golfín de cinquanta quatre anys i Francisco Javier Martínez Fernández, de trenta set anys, que es converteix en el bisbe més jove de l'episcopat espanyol.

S'havia parlat de la probabilitat d'un quart bisbe auxiliar, però s'haurà d'esperar algun temps més, fins que aquest quart nomenament sigui possible.

Polèmica pel·lícula refusada per l'Església de França

"L'última temptació de Crist"

L'Església francesa posarà a la balança tot el seu pes moral per evitar que el film "L'última temptació de Crist" sigui filmat a França i el que encara és més greu, amb una considerable ajuda financera de l'Estat a través del Ministeri de Cultura. La iniciativa d'oposar-se al projecte l'ha assumida l'arquebisbe de París, cardenal Jean-Marie Lustiger, amb el suport de la Conferència Episcopal i els organismes de l'Església competents en matèria cinematogràfica. Així veu el problema el corresponsal de "YA", Antonio Pelayo.

L'any 1959 un novel·lista grec, Nikos Kazantzakis, de religió ortodoxa, publica una novel·la titulada: "L'última temptació de Crist", una aproximació molt lliure a la persona de Jesús que desvirtua de tal manera l'evangeli que arriba a un refús per part de Crist de la crucifixió.

Gairebé vint anys més tard, el guionista americà Paul Schrader escriu per al director Martin Scorsese un guió sobre el llibre de Kazantzakis, igualment titulat "L'última temptació de Crist". Scorsese —autor, entre d'altres, d'excel·lents films com "Taxi Driver" (1976) i "New York, New York" (1977)— es llença amb entusiasme a aquest projecte per realitzar un "gran cop", ja que les seves últimes pel·lícules han estat fracassos artístics i comer-

cial. I aconsegueix que la Paramount accepti co-produir-les juntament amb dos altres productors. El cost del film: setze milions de dòlars, no gens car si es tenen en compte els negocis del cinema nord-americà; però el projecte rep una oposició frontal d'influents sectors de la societat nord-americana, especialment entre els líders religiosos, protestants i catòlics. Un fort "lobby" s'aixeca contra la pel·lícula i la Paramount es dessolidaritzà del projecte, amb la qual cosa aquest cau, almenys en la seva fase americana.

Ajuda oficial amb evasives

L'estiu de l'any 1984 Martin

Nikos Kazantzakis novel·lista grec, autor de la novel·la que ha donat tema per a la pel·lícula "L'última temptació de Crist".

Scorsese ve a França i s'entrevista amb el ministre de Cultura Jack Lang, que no renúncia mai a un "gest cultural", acull el projec-

te amb simpatia i promet una ajuda a la producció del film, sempre que aquest tingui una productora. Scorsese ja ho ha previst: serà Humbert Balsam. El ministre promet en principi una ajuda que pot totalitzar uns nou milions de francs (cent cinquanta milions de pessetes). Però tot queda supeditat al projecte definitiu, que encara no ha estat presentat i, a un pla de rodatge. Sembla que aquest no començarà fins a principis del 1986.

Alertats des de Nord-amèrica, els mitjans cinematogràfics catòlics francesos s'inquieten. El pare Jean Michel di Falco, que presideix Chrétiens Media (federació nacional dels organismes catòlics d'informació i comunicació), escriu al ministre Lang per demanar-li que renunciï a ajudar la realització de "L'última temptació de Crist". La resposta del ministre és més aviat evasiva, però ja deixa veure el seu interès. "No es de la meua incumbència —diu Lang— valorar segons criteris morals l'oportunitat d'una ajuda financera a aquest projecte. He de vetllar perquè s'apliqui en el meu camp, la llei del 1906, que asseguri la llibertat de consciència i, no sóc competent per posar a ningú en l'índex.

Com el ministre no sembla sensible als arguments del pare Di Falco, el cardenal Lustiger decideix intervenir directament i demana una entrevista amb el president Mitterrand. Segons d'altres informacions, el cardenal s'hauria limitat a escriure una carta al President fent-li veure la inconveniència de finançar amb diners de l'Estat un film que qüestiona els Evangelis, element constitutiu de la cultura nacional. Al mateix temps, l'arquebisbe de París intervé davant Jack Lang per fer-li comprendre que seria irresponsable desafiar la sensibilitat de milions de catòlics i protestants, ja exacerbats per d'altres atacs semblants en la televisió, publicitat, etc.

Com ha dit el pare Di Falco, "és cert que els governants tenen obligació de vetllar perquè s'apliqui la llei que garanteix la llibertat de consciència. En una societat pluralista, també és responsabilitat d'aquests governants assegurar que aquestes consciències, siguin respectades, sense que per això s'hagi de limitar la llibertat dels creadors. En aquest cas precis, entre dues llibertats, nosaltres discernim la que ens sembla prioritària: el respecte a la consciència".

La teva subscripció

Catalunyan Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIO I DE CULTURA

ny
ana

Edició:
25 27 89

de
Riera
Latorre
del
de Checa
de Camps
de J. M. Ballarín, P.
de M. Serranina, L.
de A. Woodrow, L.
de A. Argente,
de Arago, Joan Argente.

D'INFORMACIO I DE CULTURA
RELIGIOSES

El nostre director s'encarregarà de

Aquest dissabte d'informació

Tots els països amb els quals comptem amb setmanari publicaran a casa nostra

Dirigirà aquest setmanari el periodista i escriptor en forma de dia 21, un setmanari conllevador del missatge evangèlic que actualment s'organitza a l'entorn de la diòcesi barcelonina. Ha estat un llarg de temps que

Catalunya Cristiana

La teva subscripció la farà possible

URGELL

La Generalitat hi esmerçarà cinc milions de pessetes

Tècnica alemanya per restaurar l'església romànica de Pelagalls

LA SEU D'URGELL.— La Generalitat de Catalunya ha destinat cinc milions a la restauració de la portada de l'església romànica de Sant Esteve de Pelagalls.

L'encant d'aquesta esglésiola de la Ribera del Sió a la comarca de la Segarra, és l'absis i la seva portada amb una ornamentació senzilla però d'una bellesa singular.

Aquesta portada serà restaurada segons un sistema alemany, anomenat "Mineros", ja emprat en altres monuments de la diòcesi, exactament al Monestir de Gerri de la Sal i a l'església de Cubells. Es tracta d'una espècie de morter refractari que s'acopla molt bé a la textura i al color de la pedra natural, ensenys frena totalment el procés d'erosió i fins i tot regenera la pedra retornant-li la seva duresa original.

L'església parroquial de Pelagalls és un testimoni molt singular del romànic tardà de l'escola de Lleida. Pertany a la segona meitat del s. XII i es caracteritza pels seus caràcters populars. L'ànima de la restauració d'aquest monument ha estat Mn. Maurici Cirera. L'any 1968 va encetar la tasca de restauració amb la neteja de les parets i l'enrunament de l'altar sobreposat. Amb motiu d'aquestes obres va ser trobada, l'arqueta reliquiari amb l'acta de consagració de l'església de data del 1180. Amb col·laboració dels veïns de Pelagalls i de Sisteró l'any 1970 va ser recuperat l'absis i la portada, i dos anys després van poder donar per acabada la neteja i la restauració de tot el monument.

Estabilització de la demografia aranesa

Durant el 1984 a les parròquies de la Vall d'Aran s'ha administrat el baptisme a 48 infants, 36 parelles s'han unit en matrimoni canònic, hi ha hagut 48 defuncions i 68 adolescents han rebut la confirmació. Les persones que s'han casat, segons les dades anteriors, superen en 24 a les que han nascut. Això vol dir que els darrers anys hi ha hagut una considerable recessió en la demografia aranesa, però darrerament aquesta s'ha estabilitzat perquè la xifra de naixements i de defuncions, durant l'any 1984, coincideix. Aquesta informació és presentada per "Era veu dera Gléisa", òrgan informatiu de les parròquies de la Vall d'Aran.

Trobada de joves a Bellcaire d'Urgell

Una cinquantena de joves s'han aplegat darrerament a Bellcaire d'Urgell, convocats pel Moviment de Joves Cristians d'Urgell, per a reflexionar sobre dos temes actuals: "L'Any internacional de la joventut" i "Les injustícies del món d'avui".

Ester Cortés, una noia de Balaguer, resumeix per a C.C. les impressions del grup sobre l'Any Internacional de la Joventut:

"Hem de posar pau en el nostre món interior i en el nostre entorn més proper.

L'any Internacional de la joventut ha de servir per a iniciar activitats durables, projectes a llarg termini. Ha d'ésser un punt de partida més que un punt d'arribada". Maria Teresa Novell, de Monfalcó, glossa el segon tema:

"Mitjançant la història d'una illa se'ns mostrava les importants injustícies d'aquella societat, que en realitat simbolitzava la nostra.

Durant la missa, moment central de la trobada, es van presentar en comú les aportacions dels grups.

Les injustícies es poden sintetitzar en tres blocs: l'estructura social, l'estructura econòmica (L'atur, el favoritisme laboral, l'explotació dels països...) i uns mals propis de la societat (la guerra, el terrorisme, la droga). Seguint el missatge de Jesús, és a dir, estimant els germans com Ell ens va estimar, amb força, amb treball, amb unió, reflexió, compromís i disposició desinteressada, es podria vèncer aquestes injustícies i crear un món nou, una societat millor".

Continuen els problemes a l'hospital de la Seu

El fet renovar els contractes de treball un cop s'ha acabat el període de validesa i els trasllats de secció d'algunes infermeres, augmenten la inquietud i malinten la bona harmonia entre el personal del Sant Hospital de la Seu d'Urgell. Quatre treballadors del centre —un cirurjà, dues ATS i una auxiliar de clínica— han perdut el seu lloc en l'empresa per no haver-se'ls renovat el con-

Un sistema anomenat "Mineros" permet de frenar el procés d'erosió i fins i tot regenera la pedra retornant-li la seva duresa original.

tracte després de caducar el període de vigència. Entre els canvis de secció el més significatiu és el que afecta a M. Montserrat Farré, Superiora de la Comunitat de Religioses que treballa en el Sant Hospital. La religiosa fins ara era supervisora i cap del personal d'infermeria i ha estat encarregada de la secció dels ancians. Ocupà el seu lloc una ATS contractada expressament per a aquest càrrec. La religiosa manifesta que "La nostra voluntat és servir, no manar", però lamenta la manca d'informació i de diàleg en tots aquests canvis. La comunitat de religioses de la Sagrada Família d'Urgell serveix l'Hospital de la Seu des de l'any 1859, data en que la M. Janer fundà en aquesta mateixa casa l'Institut religiós. Hi ha, però, una garantia: que les religioses no hauran d'abandonar el centre, bressol

de l'Institut, i és que fa uns anys va haver-hi un donatiu expressament destinat a la construcció d'una planta per a les religioses. Aquesta obra ja ha estat realitzada i és el pis que actualment ocupa la comunitat.

La manca d'informació i de comunicació entre la gerència i els treballadors és acusada també per un ampli sector de treballadors, els quals lamenten que ni tan sols se celebren assemblees informatives com era costum. A l'inquietud, doncs, entre el personal davant la possibilitat de perdre els seus llocs de treball, cal afegir-hi el malestar per la manca d'informació i l'acusació contra l'autoritarisme i les imposicions arbitràries de la direcció.

A. Mirabet

FINESTRAL DE LA CARITAT
CARITAS DIOCESANA DE BARCELONA

També cal

un cop

de mà

La tasca social busca la promoció de la persona dins la col·lectivitat, fa una feina preventiva sempre que pot i així vol evitar que es caigui en situacions greus. Però, no sempre s'hi arriba a temps.

En circumstàncies concretes, gairebé sempre urgents, cal una ajuda econòmica que alleugeri l'angoixa dels moments difícils.

50.- Matrimoni jove amb tres fills petits. Tenen deutes d'alimentació. Necessiten 15.000 ptes.

51.- Esposa abandonada. Té un fill de sis anys. Perdrà el pis on viu si no paga 36.000 ptes. de lloguers endarrerits.

52.- Senyor solter de 47 anys greument malalt. No cobra cap pensió. Li urgeixen 30.000 ptes. per a aliments i medicines.

53.- Matrimoni gran sense fills. Tenen en tràmit una pensió, mentrestant s'han endarrerit en el pagament del lloguer. Són 21.000 ptes.

54.- Pensionista per invalidesa amb cinc fills. Un incendi ha destruït gran part de la casa on viuen. Per fer les reparacions més urgents necessiten 45.000 ptes.

55.- Peó de la construcció sense feina. Té un fill disminuït psíquic. Per deutes de lloguer li calen 30.000 ptes.

56.- Esposa abandonada. Té cinc fills, el petit necessita botes ortopèdiques. Li calen 7.500 ptes.

57.- Transportista de 38 anys, amb dos fills petits. Necessita arreglar la furgoneta per poder treballar. Per pagar la reparació li falten 18.925 ptes.

58.- Pintor en atur. Té tres fills en edat escolar. La dona "fa feines" però no cobreixen les necessitats familiars. Per a deutes d'alimentació necessita 18.000 ptes.

59.- Matrimoni gran amb un únic fill malalt mental. S'han endarrerit en el pagament del lloguer i necessiten 30.000 ptes.

Preguem els nostres lectors que vulguin col·laborar amb CARITAS, adreixin els seus donatius a: CARITAS DIOCESANA, Plaça Nova 1, Telèfon 301 35 50 Barcelona-2.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala ref. bs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.
COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concerta entrevista.

LLEIDA

El director de Catalunya Cristiana, Dr. Jarque, a Lleida

“No és propi de la ciència tractar —el més enllà—”

LLEIDA.- “Les ciències positives han complert la seva missió i finalitat: no poden dir res ni a favor ni en contra de l'existència de Déu o de la vida transcendent de l'home”, manifestà a Lleida el Director de “Catalunya Cristiana”, Dr. Joan E. Jarque i Jutjar, en el segon curs de conferències organitzades pels franciscans al col·legi major “Sant Antoni de Pàdua”.

El primer curs d'aquestes conferències fou dictat l'any passat i versava sobre temes de fe religiosa: L'home en els tres àmbits de veritat, amor i bellesa; l'existència humana; la problemàtica del mal; l'home, un ser que s'ha de salvar, etc. Enguany, en l'última setmana de febrer, el Dr. Jarque ha tractat de la transcendència, la salvació i la santificació.

Més de 150 assistents

“Ja fa temps que les ciències positives no s'infereixen en el tema del ‘més enllà’ que, evidentment, escapa a la seva investigació. Cal deixar aquesta qüestió per la filosofia o la teologia”, declarà el dissertant en el primer punt sobre “transcendència”. Referent a la salvació de l'home —temàtica de la segona conferència— digué que “Déu existeix per a nosaltres en quant s'ha manifestat en Jesucrist. Déu ha estat coherent amb nosaltres”. I en la tercera i última lliçó, digué que “l'obra de l'Esperit Sant és donada a les persones i ha construït l'Església que és la realització plena del cos del Crist”.

Cal dir que la iniciativa d'un segon curs va sorgir a petició dels propis assistents l'any passat i l'èxit també ha estat total: més de cent cinquanta persones

Mn. Jarque en un moment de la seva conferència

omplien la sala d'actes del col·legi major lleidatà.

Conversió d'un protestant al catolicisme

Entre altres anècdotes d'aquests dos cursos de temes sobre la fe, cal referir la conversió d'un protestant al catolicisme.

Manifestà que desconeixia totalment uns temes que el colpiren fonamental i el feren reflexionar més d'una vegada. Ell mateix revelà la decisió d'entrar a l'Església Catòlica.

Direm també que entre els oients d'enguany hi fou present el diputat al Congrés de Madrid, Josep Antoni Duran i Lleida, el qual declarava al nostre setmanari: “Aquestes conferències han estat una iniciativa prou

reeixida dels franciscans de Lleida i duen un missatge que ens permet actualitzar-nos en la formació i aprofundiment de la nostra fe cristiana”. I afegia el diputat: “Cal que l'home del carrer assumeixi també una temàtica de per si profunda, i el Dr. Jarque ho ha aconseguit amb el seu llenguatge viu i planer”.

Sobre aquest últim punt el mateix conferenciant opina que

si la gent està preparada per escoltar pseudoteòlegs que falsifiquen el contingut de la fe, també nosaltres podem i hem d'explicar el que ens ha ensenyat l'Església amb el seu magisteri”. I això —comentava el Dr. Jarque— es pot fer: igualment en una càtedra universitària com darrera una taula d'un saló d'actes humil d'un poble.

Jordi Farrando

La nostra “repicada primerenca”

Recordo que, quan jo era petit, a la meua parròquia, el dia del Divendres Sant, mentre es feia l'adoració de la Creu es cantaven els “Improperis”, acabant amb allò del “Crux fidelis”. El llatí és una llengua morta. Per tant, (llevat del capellà...) ¿qui ho entenia? Més grandet, em vaig meravellar del que jo cantava sense saber què deia. M'atrau, avui, encara, aquella estrofa que traduïda al català, deia: “Jo vaig obrir el mar, al davant teu: i tu, amb la llança, has obert el meu costat!...”

Però, per la Pasqua de Resurrecció, aquells “improperis” es convertien en un inefable tritlleig de campanes... que em suggereix un comentari. Un comentari que de temps em faig. Aquest comentari:

“Ets més mentider que el diari”, és una frase que, aplicada vulgarment a algú poc amant de dir la veritat, caldria que es pogués esborrar per sempre de les dites populars.

Quan jo era fadrí recordo que, per la Festa Major del poble de la meua àvia, era de rigor que anés precedida per la “repicada primerenca”, un sonorós repicament de campanes que era el preludi del conjunt de festes religioses i civiques que constituïen el programa d'actes.

El que aquell tritlleig de campanes de La Pasqua de Resurrecció o “la repicada primerenca” representa per la Festa Major del poble de l'àvia, la premsa diària ho és, o hauria de ser-ho per la Democràcia.

Recordo que un ancià camperol que va quedar-se completament cec, cada dia venia a casa meua només mogut per la il·lusió de fullejar el diari, de tocar-lo almenys.

—Tota la vida l'havia llegit i ara...

I és que per la passió de llegir el diari deu existir també “le retour de l'âge”. I això malgrat que motejava cada exemplar en circulació amb noms tan “escaients” com: “El Mentider”, “L'Embolicaire” o “El Plan-ta-llufes”.

Fa molts anys d'això. Si ens entretenim a fullejar la premsa d'ara, certament haurem de confessar que ha millorat com de la nit al dia en el seu aspecte tècnic de presentació. Tots aquests avantatges són fruit de l'experiència aplicada, gràcies a persones que amb la seva intel·ligència han anat descobrint mètodes o mitjans que facilitin una lectura més còmoda, un format més a l'altura dels nostres temps moderns.

I aquí ja ens trobem novament amb la frase popular de casa nostra, esmentada més amunt. Llegir per llegir o tafanejar poca cosa val, si es limita a la lletra morta en si; cal guiar el lector per damunt de la part intel·lectual amb la “llum de la veritat”, sinó resulta que tenen molts de periodista enlletrat, que tot ho emboliquen i tot ho tiren al seu molí. Convé que la premsa ens resulti “llum” en el guiatge de les nostres vides.

Llavors el camperol ceguet tenia raó quan afegia que li pregava al bon Déu perquè ens faci a tots el miracle de no deixar-nos ésser conduïts per cecs, d'ulls més empobrits que els seus, si no volem caure en la fossa de la foscor, si no volem anar a les palpentes en l'època dels fluorescents.

Haurien d'ésser arreu del món en nombre majúscul els periòdics que poguessin, en veritat, proclamar en lletres grosses a la primera pàgina: “Si preferiu la política en una mà i la veritat en l'altra, obriu aquestes pàgines”.

Passa, però, que... ¿quantes vegades, quan llegim

el diari i analitzem totes les parts d'un fet que coneixem de prop, copsem la gran distància que va generalment de les opinions que es manifesten en amistosa conversa a les que s'emeten per escrit?... A la recíproca, pot bé succeir així mateix, que de vegades la veritat es deformi per manca de llibertat de premsa.

Per altra part, és molt dubtós saber si el periodisme farà mal o bé a la història dels fets d'ara, dels que hom en diu “del segle”; però no es pot negar que amb la major circulació de documents (ara van a dojo) multiplicarà el nombre dels historiadors. Abans, per aconseguir uns quants documents calia recórrer a secretaries o arxius; però ara, sigui de seguida o bé al cap de poc temps, pocs són els que queden tan reservats que no caiguin en mans d'un periòdic, i per poc que valguin poden comptar amb infinites reimpressions en diverses llengües. De manera que ara les col·leccions de periòdics són excel·lents memòries per a escriure la història. Això augmenta la “collita”, el nombre de fets en què es pot basar l'historiador i dels quals pot treure un gran partit mentre no confongui el text amb el comentari.

Puix aleshores, si el confongués, corre el perill de malmetre potser més d'una vegada el context de la història que jo somnio: “la repicada primerenca” del poble de la meua àvia amb la “repicada periodística”, çò és, la que ha de preludiar aquesta tan volguda Democràcia. Tots confiem en el bon servei que la premsa pot aportar a la causa democràtica. Ara més que mai entre nosaltres, la gent d'aquest país, de la “dolça Catalunya” d'en Verdaguer.

Josep Picas i Pons

SOLSONA

El Dr. Miquel Moncadas i Noguera, bisbe de Solsona i president de la Subcomissió de la Família, afirma:

“Em preocupa les ambigüitats de la família a Catalunya”

SOLSONA.— El bisbe de Solsona, monsenyor Moncadas, en la seva qualitat de president de la Subcomissió de la Família de la Conferència Episcopal Espanyola, ha realitzat unes declaracions en les quals passa revista als principals problemes que angoixen a aquest pilar bàsic de tota societat cristiana. Son cinc respostes i d'altres preguntes que tenen un indubtable interès per als lectors de CATALUNYA CRISTIANA.

Una institució impossible de ser reemplaçada

—En l'última assemblea conjunta de delegats diocesans i dirigents de moviments familiars a El Escorial vostè pronuncià aquestes paraules: “La fe no imposa un únic tipus de família i els tipus de família són culturals. El que ha de fer la fe en cada moment és un judici crític sobre aquests valors de família per descobrir si en el seu àmbit es possibilita la vivència de valors humans i evangèlics”. És una frase complexa i rica en qüestions. La primera seria aquesta:

—¿En quin sentit evoluciona la família actualment?

—Superada ja la família tradicional amb els seus valors, les seves ambigüitats i els seus contra-valors: Autoritat monàrquica-patriarcal, dirigida i controlada, estabilitzada en torn a la economia del clan, repressiva i discriminatòria en l'educació i alienadora; ara s'està desdibuixant

també un altra concepció de la família conjugal moderna: nuclear, inestable, secular, burgesa, replegada i aïllada. Crec també que ha passat la febre de les “comunes”.

Penso que la família té capacitat interna per assumir el canvi cultural i ho va a fer; però ho farà des d'un pluralisme de formes institucionals. No puc fer ciència-ficció, però s'albiren uns models de família més oberta i més compromesa, espai de llibertat, d'amor, d'acollida, d'igualtat, de respecte, de trobada, de comunicació dialogant, capaç de formar persones d'obertura i compromís.

No podem elevar a tesi ètica el que no son més que resultats conjunturals del canvi. El divorci, per exemple, a causa de les infidelitats actuals.

Per a molts sociòlegs i per a la nostra Església, la família constitueix una institució indispensable, impossible de ser reemplaçada per cap altre grup organitzat. Canvien les formes concretes del matri-

moni i la família, però la seva essència és perdurable.

No podem dogmatitzar models de futur

—Donant per suposada una forta crisi de la institució, ¿No és cert, com a assenyalen alguns estudis recent a Espanya i a fora, que la família resisteix la crisi bastant bé?

—D'acord, però convé tenir present que la família tant la d'ahir com la d'avui no pot ser compresa com a una realitat estàtica, que s'intenta construir des d'un model fix d'institució família. Únicament, podem “absolutitzar” un nucli d'elements, valors que ens són donats des de l'antropologia i des de la fe. Tampoc no podem dogmatitzar models de futur ni desesperar davant la nova cultura.

Manca d'una alternativa

La seva posició, senyor Bisbe, si no la interpreto malament, és favorable que el model de família tradicional, per exemple a Catalunya, mereixi sense cap dubte un respecte, pels seus valors però també un judici crític. ¿Com seria aquest judici crític?

Són evidents els valors respectables de la família a Catalunya. Però em preocupen les seves ambigüitats i les seves ombres. Ha estat arrossegada en gran part per una consumisme que la consumeix. És la llar feliç (?) televisiva que la incapacita per l'educació, fomenta un clima materialista de superficialitat i d'inconstància. Li manca un sa esperit crític, per això és una família amoral, coactiva (no fa esclaus però fa robots), explotadora d'una joventut, de la dona i de la sexualitat. S'estructura sobre “el posseir”, “tenir”, “usar” i “abusar”, és dir, sobre una inversió de valors. Això és greu. Ens juguem la identitat i el futur del nostre poble. Necessitem una alternativa d'aquesta família que ha entrat en crisi. ¿Arribem a temps?

Configurar la família del futur

—En quina mesura creu que el “Directori de Pastoral Familiar” podrà ajudar a configurar aquesta família del futur?

—No serà certament la

“Penso que la família té capacitat interna per assumir el canvi cultural i ho va a fer; però ho farà des d'un pluralisme de formes institucionals.”

panacea dels mals de la família d'avui, però pot ser un punt de referència vàlid i operatiu per al discerniment pastoral. Especialment en aquest moment que es palpa una nova sensibilitat per a aquests problemes. Ho considero un pas endavant i a mans d'agents lúcids, un instrument necessari. Ajudarà a realitzar “l'eclesiogènesi” familiar que apunta.

Aportacions de matrimonis qualificats

—Podria explicar quina a estat la participació de laics cristians en la redacció d'aquest document dels Bisbes? ¿Quan es farà públic? ¿Podria explicar quin caràcter té el text— que no és un text doctrinal, sinó un text orientat a la pràctica— i quins temes abasta? ¿És cert que han col·laborat en la seva redacció diversos teòlegs i sociòlegs? ¿Podria dir-nos els seus noms?

—Durant aquests anys d'elaboració s'ha tingut en compte l'experiència de moltes famílies diferents i de diverses autonomies. Han intervingut activament, amb aportacions clarificants, matrimonis qualificats juntament amb d'altres experts seglars i els membres de l'actual subcomissió de la família.

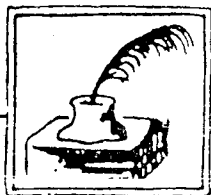
És probable que pugui publicar-se abans del pròxim any i “ad experimentum”.

Vol ser una ajuda que serveixi de recordatori, que suggereixi i estimuli una praxi pastoral adequada. Que sigui

més operativa i pastoral que abstracta. Un servei més que una norma disciplinar i vinculant per a les Esglésies particulars (diòcesi). Fruit i memòria operativa de la doctrina de l'Església, la reflexió teològica, les aportacions de les ciències socials i de la llarga experiència de moltes llars animades per la fe. Serà, espero, una referència obligada que orienta la pastoral familiar des de la particular responsabilitat d'aquesta Subcomissió i ha d'ajudar al necessari discerniment pastoral.

En la primera part del “Directori” es tracta de les perspectives teològiques i pastorals: identitat de la família cristiana actual davant la nova cultura, davant un món secular, de consum, de comunicació de masses, etc. En la segona part es donen orientacions operatives: preparació al matrimoni, conflictes de relació, situacions atípiques, matrimoni civil, matrimonis mixtos, declaració de nul·litat, adulteri, mares solteres, famílies separades, etc. No hi mancarà un capítol sobre la família com a lloc eclesial i com a Església domèstica: Oració similar, celebracions de la fe, sagraments, educadors de la fe, família i comunitat parroquial, moviments familiars, espiritualitat familiar... Sobre el document-base del sociòleg Vicente Sastre, s.j., han col·laborat Dionisio Borobio, el Bisbe Xavier Osés, José Luís Larrabe, Gaspar Mora, Ignacio Salvat, s.j., Rovira Beloso y d'altres “experts”.

IMPROMPTU

Perdonar... olvidar...

Heus ací dues paraules ben senzilles, però plenes de racons secrets, d'espines, moltes vegades de despit. Dues paraules tan boniques, però que amaguen gelosament llur hipocresia i llur immensa dosi d'orgull. Perquè tenim l'orgull de perdonar, i orgullosament volem ser perdonats. Però el nostre perdó i el que ens atorguen, no passa, la major part de vegades, de ser un llustre exterior.

Diem que oblidem, i el que fem és guardar ben endins de la caixa forta tot allò que més que oblidar no volem recordar. Però a la més petita ocasió, s'obren els forrellats de la recambra i ens adonem que no hem oblidat... ni han oblidat els altres allò que de nosaltres voldríem que oblidessin...

Perdonar... oblidar... i que n'és de bonic! Però cal que sigui de debò, sense orgull, amb humilitat, amb el cor obert... estimant!

Oriol Camps

TARRAGONA

El Dr. Torrella s'interroga sobre els joves d'avui

“Sovint la joventut és la caixa de ressonància de la societat”

TARRAGONA.— L'arquebisbe de Tarragona i Primat, Dr. Torrella, a la llum de les consideracions que cal extreure del paper del jove a la societat actual, s'interroga sobre diversos aspectes que defineixen el sentit que cal donar al fet de ser jove a la societat actual. Heus-ne ací el text complet:

Als qui som grans ens preocupen els joves d'avui. Molt sovint es diu que no els entenem, que són diferents, que no és possible de mantenir diàleg amb ells... Els qui en parlem en sentit positiu els reconeixem uns valors com són la sinceritat, l'afany de justícia, el desig de pau, les aspiracions per un món millor... També observem, però, el desencís, un cert "passotisme" i fins i tot frustració, falta de responsabilitat i d'il·lusió per la vida.

Hem de tenir en compte que avui els joves han assolit una dimensió col·lectiva. És a dir, fa quaranta anys que hi havia joves, però no existia la joventut; i avui els joves són una realitat col·lectiva amb una mentalitat, amb uns corrents d'opinió i amb unes

reaccions que constitueixen un món propi i diferenciat de la societat global.

Pel fet que els joves formen el seu món col·lectiu, no podem entendre la joventut d'avui si la considerem només com un període important de la vida. La perllongada escolarització i altres aspectes de la societat actual han contribuït a crear el fet col·lectiu dels joves, sense que puguem considerar-los com una classe social.

És evident que entre la joventut i la societat hi ha una mútua interdependència. La societat de consum també ha contagiats els joves amb l'afany de posseir, el desig de passar-ho bé i altres egoïsmes, fruit de l'individualisme i de la comercialització de la vida.

Els joves són les primeres víctimes del drama de l'atur, de la plaga de la droga i del virus de la delinqüència. La persona sempre té capacitat per reaccionar davant la força de l'ambient de la societat; però els joves són els més indefensos.

Si la joventut passa problemes, si experimenta un cert malestar, desànim o pessimisme, això assenyalava la situació de la societat. Molt sovint la joventut és la caixa de ressonància de la societat.

Crec que els qui som grans i tenim responsabilitats hem d'esforçar-nos per comprendre els joves d'avui. És urgent construir ponts de diàleg amb autenticitat i exigències proporcionades als joves.

Aquest any les Nacions Unides concentren la seva crida sobre la Joventut en el triple tema de participació, desenvolupament, pau. Considero que és urgent de desvetllar el dinamisme de la participació entre els joves. L'Estat modern té una maquinària social i política poderosa, i si els grans no creem i oferim espais de participació on els joves siguin protagonistes de debò, continuarà la passivitat, el desencís i la marginació.

Reflexionem-hi seriosament. La societat de l'any 2.000 depèn dels joves d'avui.

“Els joves són les primeres víctimes del drama de l'atur, de la plaga de la droga i del virus de la delinqüència”

TORTOSA

Dos dies de reflexió amb Déu i la propia parella

Sis temes de treball a una trobada de matrimonis

TORTOSA.— S'ha celebrat al Centre d'Espiritualitat de la "Casa-Madre de las Hermanas de la Consolación", a Jesús-Tortosa, una Convivència d'Espiritualitat Matrimonial, que fou dirigida pel nostre Sr. Bisbe, D. Ricard Mª Carles. L'organitzaren conjuntament la Delegació Diocesana de Pastoral Familiar, l'Associació Catòlica de Pares de Família i els Equips de la Mare de Déu. Cinquanta matrimonis, provinents de Tortosa, Raval de Crist, l'Aldea, Amposta, Mas de Barberans, Roquetes, Sant Carles de la Ràpita, Vinaròs, Benicarló, Sant Mateu i Flix, pogueren recollir els abundosos fruits d'aquestes jornades d'espiritualitat.

La dinàmica interna de les jornades estigué orientada segons l'esquema propi dels Equips de la Mare de Déu, que donen molta importància a la "seguda" a nivell de parella. Aquests dos dies serviren per a fer 6 "segudes", en un clima ideal de silenci i de presència de Déu. El programa estava distribuït i ordenat segons aquest esquema bàsic: 30 minuts de xerrada-meditació dirigida pel Sr. Bisbe, pregària personal a la capella i 30 minuts de diàleg a nivell de parella. I així, successivament, s'anà desgranant tot un seguit de gràcies, d'idees, de suggeriments, de propòsits i compromisos, al

llarg de sis meditacions, que seguiren aquesta temàtica:

1^a. ¿Cap a on caminem?
¿Com caminem? ¿Són possi-

bles encara les il·lusions?

2^a. Benaurats els qui tenen fam i set de santedat: Un signe de salut és tenir gana. Quan no hi

ha fam de santedat, la consciència està malalta. És tràgic tenir set i no tenir aigua. El meu problema és potser el no tenir set

d'una font que brolla.

3^a. Els cristians hem d'estar esperançats: Sant Pau ens invita a esperar contra tota esperança. Si esperem en Déu i en nosaltres mateixos, hem d'esperar també en els altres: el cònjuge, els fills...

4^a. Motius d'esperança: Mt 8: La tempesta. Avui, per l'ambient que ens rodeja, sembla que tot va malament, que sotsobrem. A la barca hi havia 4 mariners que ho sabien tot del mar i, malgrat tot, diuen: "Senyor, salveu-nos, estem perduts!" Jesús escolta la pregària però la corregeix: "...homes de poca fe".

5^a. Donar testimoniatge: L'arror autèntic no és aquell que hom té, sinó el que hom dona. Cal estar atents per donar ajut moral a les persones de les quals ningú no en té cura.

6^a. Cercar Déu: L'actitud de recerca de Déu ha de ser: permanent, dolorosa i sincera. Mt 6,33: "Busqueu primer el seu Regne i la seva justícia, i tot això se us donarà d'escriure".

Hi hagué també actes de pregària col·lectiva, que marcaren l'inici i l'acabament de cada jornada. A la tarda del diumenge se celebrà l'Eucaristia, amb la participació dels fills dels matrimonis; ells presentaren les pregàries de l'oració dels fidels.

La dinàmica interna de les jornades respongué als esquemes propis dels Equips de la Mare de Déu.

VIC

Dirigit a metges, ATS i diplomats de Sanitat

Cicle de conferències a Manresa sobre

la vida i la seva defensa

MANRESA.— ¿El progrés, els avenços de la tècnica, les conquestes de la ciència, estan a favor o en contra de la vida de l'home? La resposta no és fàcil. Podríem fer una llista llarga d'experiències que ens convencerien que la vida de l'home mai com ara ha estat defensada, allargada, protegida. Tanmateix les constatacions negatives podrien ser nombroses i impressionants. ¿Qui hi guanya i qui hi perd? ¿Es viu més i millor, més persones i amb més seguretat? ¿O al contrari, la vida és més incerta, més angioxada i les forces que generen la mort estan més lliures que havien estat mai per a la seva obra destructora?

La medicina ha aconseguit victòries espectaculars en favor de la vida: ¡Quantes intervencions quirúrgiques i trasplantaments salven la vida a persones desnonades! Hi ha medicaments decisius en defensa de la vida. La higiene, l'habitatge, l'alimentació, els transports..., i molts altres camps de la nostra societat actual, protegeixen la vida com mai

s'havia fet fins ara.

D'altra banda els generadors de la mort s'han disparat amb una eficàcia còrporadora: tota classe de guerres, sobretot les nuclears, la violència, la drogadicció la fam en el món, la contaminació de l'atmosfera, dels rius, del mar; els accidents aeris i de carretera, els infarts i tantes altres realitats actuals són signes, ensem del progrés i de la destrucció de la vida.

En aquesta societat, ha de lluitar en tants camps en defensa de la vida, tenen un especial interès les conferències que a l'entorn de qüestions sobre la vida i la seva defensa pronunciarà el P. Manuel Cuyàs per a metges, ATS i diplomats de la sanitat, a la Cova de Sant Ignasi, de Manresa, pròximament. El primer dia sobre la dimensió ètica de la planificació familiar. Tema complex i delicat, del qual se'n parla molt i se sap poc i d'altra banda d'una influència decisiva en la nostra societat i la del futur. ¿Es possible en aquest camp una orientació humana, cristiana i clarifica-

dora? Sobre l'avortament hi ha molts problemes. ¿Com enforçar-los i clarificar-los? Serà el tema de la segona conferència. L'última girarà entorn de l'eutanàsia: "El dret a morir amb dignitat: equívocs i valors".

La problemàtica sobre la vida que planteja l'enginyeria genètica tot just encetada és molt més ampla. Però els temes, dels quals ha de tractar el P. Cuyàs mantenen tot el seu interès. I a més no els podem contemplar com a tranquils espectadors. Ens afecten vitalment. Ens comprometem. No podem quedar neutrals. És el que pensa i per això ho ha organitzat.

Recés a la Cova de Sant Ignasi

Davant de la invitació a assistir a un recés o senzillament del seu anunci reaccionem de molt diferents maneres.

Tal vegada amb gust: l'esperava, el necessito, hi aniré.

Potser amb indiferència: ¿un altre recés? ¿per què? Serà un rotlle. No em serveixen per a res. Sempre estic igual, sino pitxor. Sempre ens trobem els mateixos. No sé si hi assistiré.

Una tercera reacció podria ser la de protesta: No hi vull anar. Ja estic tip de sermons i d'activitats d'església. Me'n vull lliberar. Ara són temps diferents dels passats i el que toca és ser agnòstic o al menys actuar com a tal.

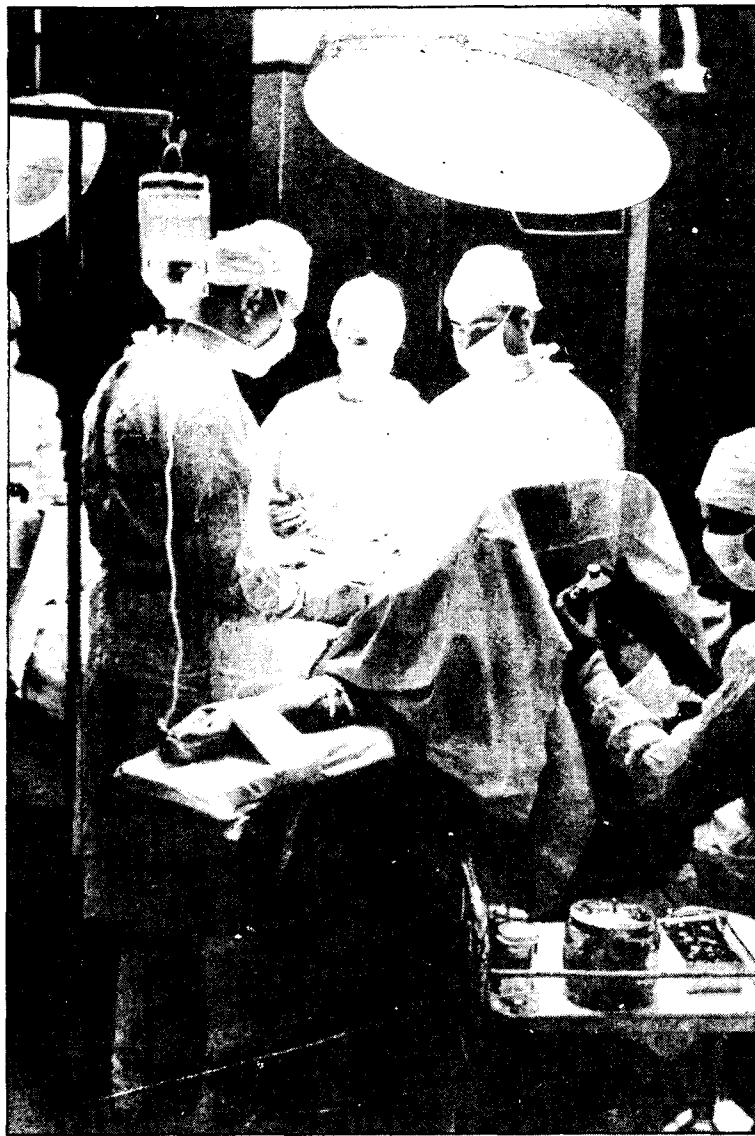
Totes aquestes reaccions es poden donar. Sigui quina sigui la nostra reacció personal, el que objectivament es dona en un recés és una oportunitat d'escoltar la paraula de Déu i a la llum d'ella revisar la nostra vida cristiana. Celebrar la fe i compartir amb altres creients la dificultat de creure i de com ser bons cristians en una societat que prescindeix de Crist i el seu evangeli. Més que mai ara necessitem els cristians trobar-nos per a defensar i fer créixer la nostra fe i trobar camins per a viure-la i manifestar-la als altres.

Això és el que ha de guiar la nostra conducta. No els sentiments variables i les ganes que podem sentir o no d'assistir a un recés. El necessitem. Aquesta és la raó de la nostra participació en ell.

L'Obra d'Exercicis Parroquials de Manresa n'organitza un el dia 14 d'abril a la Cova de Sant Ignasi, dirigit pel P. Lluís Victori, que desenrotllarà el tema: El nostre camí de Pasqua passa per la creu. Us interessa. Us hi esperem.

Mn. Ramon Soler, homenatjat

MANRESA.— En una festa grossa, i alhora íntima, la parròquia de Crist Rei ha rebut un ben merescut homenatge al qui, durant 45 anys, ha servit aquesta església amb una dedicació i zel exemplars: Mn. Ramon Soler. Tot el reguitzell de rectors i vicaris d'aquest mig segle passat en

poden donar compte i ho demostraren assistint-ne una bona colla a l'eucaristia del dia del seu homenatge que fou presidida pel Bisbe de Girona, Dr. Camprodon, ex-rector d'aquesta parròquia. A més, s'hi han commemorat 85 anys de vida i 60 de preverre; tot això féu que la celebració fos d'allò més engrescada. Avui dia que, per qualsevol cosa ja es dona una medalla, i la gent "important" surt als diaris, reconforta pensar que s'han reconegut els mèrits d'un sacerdot senzill, no genys complicat, comunicatiu, piadós, d'un somriure càlid, sempre content i bon servidor, com és MN. Ramon. Tota una vida de silenci i de servei s'ha vist recompensada per un homenatge de la parròquia a la qual ha servit durant mitja centúria gairebé.

Inaugurada la residència femenina del Sagrat Cor a Vic

VIC.— Fa poc ha tingut lloc la solemne inauguració de la residència femenina que les Religioses Serventes del Sagrat Cor han construït en el mateix lloc, on fa 73 anys, el fundador de la Congregació, el Dr. Joan Colléll, va establir una casa religiosa. Aquest lloc és un indret tan característic i típic de la ciutat com el carrer de Sant Miquel dels Sants. Ací, derruïnt l'antic edifici i erigint-n'hi un altre de modern, ben adaptat a les línies arquitectòniques del casc vell, cosa que ha suposat un llarg període de treballs, funciona d'acollir noies treballadores o que estudien i estan allunyades del seu ambient familiar; a més, s'hi afegeix una formació moral i social convegnients. La residència pot acollir 60 noies. L'acte d'inauguració fou presidit pel bisbe Dr. Guix, que felicità la comunitat religiosa i l'estimula al treball humà i eclesial. També hi eren presents altres membres del Bisbat, així com de l'Ajuntament de Vic. Els

assistents pogueren visitar la residència i quedaren gratament impressionats dels resultats pràctics de la construcció i disposició de les diferents dependències de l'edifici. Cal fer menció que en el mateix lloc hi ha la casa natalícia de St. Miquel dels Sants, patró de Vic, que roman en tot el seu ambient històric, ja que sols se n'ha refet la teulada. Només cal desitjar que la nova residència compleixi, durant molt de temps, les finalitats per les quals ha estat construïda, i que les noies treballadores o estudiantes hi trobin un acolliment ben familiar.

Homenatge al beat Manyanet a Sant Julià de Vilatorrada

El Col·legi del Roser va commemorar, en una solemne diada, la beatificació del P. Josep Manyanet, fundador del Fills i Filles de la Sagrada Família, i també d'aquest col·legi, tan anomenat a la Plana de Vic. El bisbe de Vic, Dr. Guix, va presidir la concelebració eucarística, en la qual participaren el P. Blanquet, Superior General de la Congregació, membres de la Cúria Religiosa, Pares de la Sagrada Família i sacerdots. Durant l'homenatge, el Sr. Bisbe remarcà les tres famílies que ja va establir i fomentar el nou beat, que són la família, el col·legi i la parròquia. Durant l'acte litúrgic, es renovà la consagració de les famílies a la Sgda. Família de Natzaret. Després hi hagué una ofrenda floral al monòlit del P. Manyanet, un acte folklòric i un dinar de germanor amb religiosos, sacerdots i famílies vinculades al col·legi. Per finalitzar, es passà el vídeo de la beatificació del P. Fundador al Vaticà. El poble de St. Julià hi estigué representat pel Rector i el Batlle i un gran nombre de persones. Així Sant Julià, un dels pobles vinculats a l'obra educadora del beat Manyanet, li ha dedicat un ben agradable homenatge.

Trobada de grups de Tercer Món - Barcelona

Al decurs dels últims anys hi ha hagut més d'una trobada de grups de Tercer Món, sobre tot amb l'impuls de la Montserrat Albó de la Delegació Diocesana de Missions, i amb el suport dels Organismes que hi ha a Barcelona de solidaritat amb el Tercer Món.

En la trobada que hi va haver el 24 de febrer passat, a la Parròquia de Sant Miquel dels Sants, es va analitzar la realitat dels grups de Tercer Món de l'Església de Barcelona, i es va parlar sobre les activitats que fèiem i els problemes que teniem per tirar endavant aquesta tasca de solidaritat.

Una de les conclusions importants de la trobada, la qual fou recolçada per tots els grups, va ésser la creació d'una coordinadora, per tenir un marc permanent des d'on poder fer activitats comunes, donar difussió al que s'està fent a cada grup, facilitar l'intercanvi entre grups i tenir contacte amb la Delegació Diocesana de Missions, per fer entre tots una Església de Barcelona més solidària i oberta al Món.

Potser en aquest sentit tenim una feina molt interessant i engrescadora. La solidaritat amb el Tercer Món, amb els pobres, amb els qui sofreixen les injustícies i les terribles diferències del nostre món, no és simplement un sentiment, és un compromís en el que hauríem d'intentar arrossegar a la nostra Església com una de les raons fonamentals de la seva actuació. La soli-

daritat no és només pensar que podem fer per ajudar, sino que passa primer per conèixer la realitat dels pobres, de les seves necessitats, i des de la nostra experiència cristiana i de Fe, veure que podem fer per canviar la realitat que oprimeix i construir un món més just i fraterno.

Com a gent de grups de Tercer Món de l'Església de Barcelona ens hem de sentir part de l'Església Universal. Restar oberts a l'experiència profunda de Fe dels cristians del Tercer Món que fa despertar les nostres Esglésies una mica adormides. Els grups de Tercer Món a nivell d'Església tenim una doble responsabilitat solidària, vers els més pobres, amb l'ajuda al desenvolupament i l'Evangelitització que alliberi l'home, i vers les nostres comunitats d'aquí, per fer-les més solidàries i obertes al món, que els dona alegria i vitalitat.

En la primera reunió de la Coordinadora de Grups de Tercer Món es va fer una valoració positiva de la trobada, i entre d'altres coses es va parlar de la necessitat d'engrescar a les nostres parròquies a formar grups de Tercer Món arreu de la Diòcesi.

Esperem la vostra resposta i el vostre recolçament. Per a més informació "de moment" podeu dirigir-vos a la Delegació Diocesana de Missions, als matins de 10 a 1. O al Racó T.M. del SIPAJ, dimecres i divendres de 7 a 9 del vespre.

COORDINADORA DE GRUPS DE TERCER
MÓN DE BARCELONA

Cop d'ull

El dolor i

la Pasqua

Els homes —tots els homes i, doncs, també els cristians— solem tenir el mal costum de ser parcials. No pas solament en les idees, la qual cosa té una certa explicació per l'entusiasme que cadascú posa en aquells pensaments i projectes que més estima, sinó també davant de la realitat de la pròpia vida.

L'enlluernament de les coses tangibles; la tendència natural —i fins sobrenatural!— a la felicitat, la satisfacció que hom troba en "passar-se-la bé", ens inclina, quan arriba la Pasqua, a pensar que sempre ha de ser primavera, que tot han de ser cançons, que el benestar assolit a costa de prou sacrificis moltes vegades, no s'ha d'acabar mai més.

El cristià ha de recordar constantment que la seva felicitat només pot descansar en Déu, en fer la seva voluntat. A la Pasqua sí, però també a Getsemaní. Potser hi haurà una mica de transfiguració i fins i tot de joia pasqual, a la nostra vida; segur, però, que hi trobarem també Calvaris...

Ai! aquestes exclamacions —que es comprenen per humanes però en les que no ens hi podem arrepenjar en tant que cristians— del que ha perdut un familiar molt estimat (l'espòs, l'esposa, un fill...) i que li semblava imprescindible:

—Què li he fet a Déu que així m'ha trencat la vida?

—Com puc creure en l'amor diví que així m'abandona?

És difícil sobretot —a vegades humanament impossible— saber passar de la Pasqua a Getsemaní quan, normalment, ens sembla que el camí hauria de ser invers. Potser per això mateix acceptar el sofriment costa sempre quan ens toca molt de prop: si aquest és provocat per la separació definitiva (durant la nostra vida terrenal que és l'única que coneixem una mica, perquè ens la trobem als dits) se'ns fa molt més difícil.

I si es tracta del pensament de la nostra pròpia mort, com l'acceptem?

Malgrat tot, ens cal creure que després de qualsevol dolor —fins i tot del suprem de la mort— hi ha sempre una resurrecció. Encara que no ho sapiguem veure, Crist ressuscitat ens ho assegura.

I, el cristià és aquell que es fia de Crist, oi?

Lluís Badia i Torras

BARCELONA I GIRONA

Un lema punyent de Càritas sobre el drama de l'atur juvenil

"Tu vius, altres malviuen"

GIRONA.— Amb motiu del Dia de l'Amor Fraternal Càritas ha insistit, sobre el drama de l'atur i, més concretament, sobre l'atur que afecta els joves, els qui cerquen la seva primera feina remunerada. El lema escollit ha estat: "No t'enganyis. Tu vius, altres malviuen."

Unes xifres pel que fa a Girona i comarques són ben explícites pel que fa a il·lustrar-nos sobre l'abast del problema. Heus-les ací:

Estat espanyol

Població act.	12.636.030
Atur juvenil	1.197.642
Sense ocupació anterior	730.166

Catalunya

Població act.	2.287.100
Atur juvenil	213.965
Sense ocupació anterior	129.717

Comarques gironines

Població act.	191.600
Atur juvenil	6.694
Sense ocupació anterior	2.564

Dades estadístiques corresponents al mes de setembre de 1984. D'aquestes xifres, es pot deduir que en les comarques gironines, per cada 67 habitants (inclosa tota la població) hi ha un JOVE en atur i que per cada 179 habitants, hi ha una PERSONA que no ha pogut treballar mai, encara que tingués l'edat per a fer-ho.

El jove en atur pot ser així:

—Comença tenint una consciència d'inutilitat respecte a si mateix: a la seva falta de capacitació s'uneix la falta de recursos humans per a sortir de l'atur;

—Es troba en situació d'inactivitat, de tal manera que tots els defectes que provenen de l'ociositat fan estada en ell;

—Experimenta un sentiment de repulsa respecte a l'ordre social que és incapaç de procurar-li allò que és més elemental: l'oportunitat de viure del seu treball;

—Si no resol positivament la frustració que comporta trobar-se en situació d'atur, pot derivar cap a la marginació i la delinqüència: destruc-

ció d'objectes, agressions a persones, drogaddicció;

—En no trobar suport social, recorre a les bandes juvenils tot esperant trobar-hi nuclis d'identitat i d'acolliment.

Aquest és l'any de la Joventut i estem en Quaresma. Lliga per encetar una reflexió sobre l'atur juvenil i possibles alternatives, escoles-taller, cooperatives, treballs ocupacionals etc.; no per solucionar-ho, però pot ésser per esmortir les seves conseqüències, psíquiques, sociològiques, ocupacionals i econòmiques.

Continua essent vàlid el lema "NO T'ENGANYIS, TU VIUS, ALTRES MALVIUEN". Hem de tenir molt en compte els joves que són els homes i les dones del demà. Aquestes alternatives, costen diners; cal que tots hi ajudem.

Barcelona: Dos anys de l'escola de formació de voluntaris

L'Escola de Formació de Voluntaris de Càritas Diocesana de Barcelona clou el seu segon any de rodatge. Aquest curs ha estat el de la descentralització, ja que les classes s'han fet simultàniament a Barcelona, Sabadell i Terrassa per tal de facilitar-hi l'accés.

Dues-centes persones, en total, interessades en conèixer les funcions del voluntari i els seus caps d'actuació, o —ja dins el segon curs— en aprofundir en àmbits socials concrets i en la projecció que el voluntari hi pot tenir.

Les classes consten d'una exposició teòrica sobre el tema i un treball de grup posterior. La valoració que fa dels cursos Carme Furés, responsable de l'Escola, és àmpliament positiva. "Una de les coses que destacaria és l'alt nivell de sentit d'equip que s'ha assolit. Això ha estat molt valorat per la gran majoria dels qui han participat en aquests cursos, fins al punt que alguns grups continuaran trobant-se després d'acabades les classes".

Les impressions dels alumnes es recullen en un qüestionari. Allí es manifesta el seu interès pels temes tractats i els suggeriments per a un proper curs. Tot apunta, doncs, cap a una continuïtat de l'Escola de Formació de Voluntaris, i ja s'està pensant en un tercer curs eminentment pràctic tal i com desitgen els alumnes. D'altra banda, no s'ha d'oblidar que el lema de l'Escola té aquesta fita: "UNA PRESENCIA ON FA FALTA".

JOVES i L'ATUR

Busquem junts solucions a l'atur

Cartell d'un grup de joves sense treball de BLANES

CÀRITAS
DIOCESANA

AMÉRICA
LLATINA

“Els “mass
media”,
eficaços com
a eines
d'evangelització

BOGOTÀ.- Acaba de publicar-se el primer número del nou “Butlletí Informatiu del Servei Radiotelevisiu de l'Església a Amèrica Llatina” (SERTAL). Presentant-se com a servei, l'editorial del nou Butlletí recorda que el SERTAL, “sorgí a partir de la valoració dels mitjans de comunicació, tant massius com grupals, com a instruments eficaços al servei de l'evangelització”.

Una de les seccions del Butlletí del SERTAL està dedicada a “un aparador de produccions radiofòniques i televisives perquè des de qualsevol lloc del continent es tingui coneixement dels materials disponibles per a la seva utilització pastoral”, entre els centres de producció de programes “audio”, particularment útils—per a emissores radiofòniques o per a treballs grupals.

En comunicació amb el SERTAL, l'Oficina Llatino-americana de l'Organització Catòlica Internacional del Cine (OCIC-AL), sota la direcció del Dr. Jeremiah O'Sullivan, està realitzant una investigació que permeti de conèixer allò que existeix en el camp de la producció i de l'ús pastoral del vídeo cassette. Per això s'està sol·licitant informació a totes les institucions i persones que treballen en aquesta àrea. La recopilació de tota aquesta informació permetrà l'elaboració d'un informe actualitzat de tot allò que existeix i, es fa en aquesta matèria en el continent, preparant-se també un directori llatino-americà d'institucions, persones i materials disponibles.

FRANÇA

El cardenal Etchegaray s'adreça a 26 països africans

“Cal promoure ajuts contra la fam però
també posar remei a les causes”

PARIS.- El cardenal Roger Etchegaray, president del Consell Pontifical “Cor Unum” acaba d'adreçar una carta als presidents de les Conferències Episcopals de vint-i-sis països africans sobre els problemes de la sequera i de la fam.

Actualment, milers de persones, infants, joves, adults i persones ancianes moren de fam, l'Església catòlica no pot fer altra cosa que comprometre's per aquest problema. La carta del cardenal Etchegaray, precisament ha volgut assegurar en les conferències episcopals d'Àfrica, l'interès que el Papa duu a les seves preocupacions, així com el desig del consell “Cor Unum” d'oferir la seva ajuda.

Molt s'ha fet ja per part de les esglésies locals i de les seves organitzacions catòliques, que no es redueix no obstant sols a evaluar els esforços només en el pla quantitatiu. En efecte convé interrogar les esglésies d'Àfrica sobre les causes de la fam, “I tot el món ja sap molt bé que aquestes no són només les climàtiques”, “Hi ha causes econòmiques, conflictes a Àfrica, l'immens problema dels refugiats i de les persones desplaçades, que no fan més que agreujar el problema de la sequera i de la fam”. També s'ha de reflexionar sobre les conseqüències individuals: desestabilització i separació de les famílies, desestabilització a vegades del mateix país. Una altra qüestió posada pel

consell “Cor Unum” als bisbes africans: “actualment, hom parla molt de promoure l'autosuficiència alimentària. Això està molt bé si “Cor Unum” ho empra en la mesura d'aquestes competències. Però això és possible en cada un dels països? En resum, el Consell Pontifical desitja emprendre una vasta reflexió sobre el conjunt d'aquestes dificultats, a fi de donar sortida a una base d'acció més eficaça.

Afganistan una segona Etiòpia

Els soviètics prossegueixen una política de “misèria” a Afganistan, que podria conduir a una “segona Etiòpia”, manifestà fa poc un parlamentari americà. “Condicions que podrien conduir a una misèria generalitzada són a punt de produir-se a Afganistan. Hem d'actuar, no podem permetre la creació d'una “segona Etiòpia”, ha declarat a Washington el senador republicà de New Hampshire, senyor Gordon Humphrey, president d'un grup parlamentari de treball sobre l'Afganistan.

Segons el senyor Humphrey, “La política soviètica de la terra cremada amb bombardeigs de Napalm, destrucció de sistemes d'irrigació, emmetzament de l'aigua, destrucció de les collites i del bestiar, ha precipitat una misèria artificial” a les regions agrícoles del país”.

ESPANYA

Carta pastoral dels bisbes andalusos

El catolicisme popular és part de l'èsser eclesial”

SEVILLA.- Aquesta Pastoral és una reflexió amb noves anàlisis després del document que els bisbes publicaren fa deu anys sobre el mateix tema, el qual continua tenint actualitat i validesa, però l'evolució posterior dels esdeveniments sembla exigir tornar a una nova anàlisi, “perquè és necessari la permanent reflexió de l'Església sobre si mateixa i el catolicisme popular és part de l'èsser eclesial. Perquè continua sentint la necessitat d'equilibrar l'atenció pastoral a la massa i el cultiu de minories actives que batega en el fons del catolicisme popular. Perquè, finalment, aquest sofreix constant transformació, influït pels més diversos sectors del nostre entorn.

El criteri que ha guiat els bisbes a reprendre de nou aquesta reflexió està continguda en aquelles paraules que les marcà Joan Pau II: “La religiositat del vostre poble mereix la vostra atenció continuada, el vostre respecte i la vostra cura, a la vegada que la vostra incansant vigilància”. També en els objectius donats per la Conferència Episcopal Espanyola de “Clarificar els continguts de la fe per assegurar la identitat del missatge cristià i la seva adaptació a l'home actual”.

El document tracta d'explicar com

ha evolucionat la situació del catolicisme popular en el nostre poble, quines són les claus a través de les quals acostuma a ser interpretat i valorat, per, en fi, intentar donar una visió pastoral, i traçar unes orientacions pràctiques sobre el tractament pastoral amb que convé enfocar-lo.

Els bisbes constaten que de tots és conegut el gran nombre d'expressions del catolicisme popular existents des de l'antiguitat a l'Espanya meridional i a les Illes Canàries. El que és nou potser és la revitalització i el auge que se'ls dona, però d'una manera especial en les celebracions de Setmana Santa, a les romeries i festes patronals.

Expressions populars i els seus riscos

EL poble senzill, puntualitzen els bisbes, veu aquest creixement amb goig i alegria, participant-hi religiosament i activament en la seva expansió i en les celebracions a que dona lloc. Però unes vegades per manca de capacitat i d'altres per excés de fervor religiós, el fet és que els fidels catòlics no arriben a descobrir les manipulacions a què algunes tendències, determinats grups i certs partits poli-

tics tracten de sotmetre a moltes de les celebracions que constitueixen la seva raó de ser.

Un altra dada nova és l'interès que les nostres autoritats polítiques vénen manifestant per la religiositat popular. Procuren participar en els actes, els promocionen i fins i tot, en ocasions, els subvencionen... D'altres vegades apareix molt relacionada amb els interessos econòmics i comercials que les seves celebracions i festes mobilitzen en el nucli urbans on se celebren... També és nou l'interès de molts estudiosos per l'anàlisi científica dels fets reals a través dels quals es presenti la religiositat popular. Historiadors, filòsofs antropòlegs, sociòlegs, psicòlegs, literats, teòlegs i polítics s'han posat des de fa poc a estudiar les arrels culturals sobre les quals es fonamenta la identitat del poble. Com gairebé a tot Espanya, en el sud de la Península i a l'arxipèlag canari les manifestacions religioses populars són a la vegada les que millor expressen i diferencien el que és l'autèntica cultura en cada zona o comarca geogràfica. Les seves celebracions ofereixen, a creients i no creients, el marc dins del qual viuen i creixen, tant realitats profundament religioses com d'altres realitats socials de la població.

La preocupació pastoral de l'Església va més enllà dels objectius que aquests estudis sobre el catolicisme popular es proposen. El que és important per a l'Església és que el simbolisme religiós contingut en les seves celebracions sigui comprès i viscut pels fidels catòlics. Per això, no hem de dubtar a introduir-hi totes les modificacions i adaptacions que siguin necessàries perquè promoguin, en cada època, la comprensió i la vivència que han de ser el seu origen i el seu fruit.

Refús de manipulacions

Els Bisbes a continuació aprofundeixen sobre certes anàlisis actuals per a la interpretació d'aquests fets i ressaltant la seva validesa i al mateix temps els seus límits. Interpretacions culturalistes que estudien el costat folklòric, el que hi ha de peculiar en el geni de cada poble. Les ciències socials, les ciències del llenguatge, les ciències psicològiques, consideren cada una, la seva pròpia perspectiva en els fets religiosos. En principi no hi ha res de censurable en aquesta reducció metodològica des del camp científic: Si, cal refusar tota manipulació deformadora del fet religiós, per molt científic que sigui l'instrument

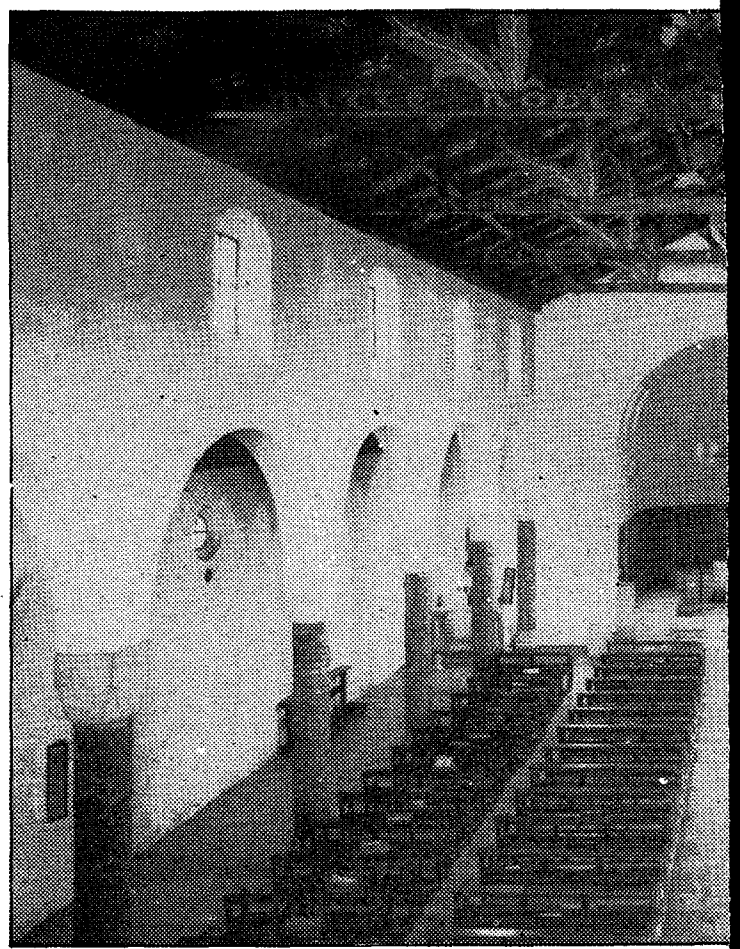
que s'empri.

Hi ha sistemes que arriben a configurar una concepció deformada del món i de la religió, afectant profundament la consciència religiosa. Són les ideologies. Particularment aquí cal referir-se a les materialistes. Tant el materialisme de signe capitalista, centrat en l'interès econòmic, com l'anomenat materialisme històric repercuteixen amb els seus plantejaments en la manera de veure i tractar la religiositat popular.

Una tercera línia d'interpretació sorgeix ja des de dins de la fe cristiana; aprofita algunes de les anteriors interpretacions crítiques i tracta d'identificar el que es geniu de la fe cristiana, com a oferta alliberadora, salvadora, enfront a elements de mera religiositat natural, deformats en moltes ocasions. I la crítica pot arribar a l'excés si, de fet, refusa com a buida de fe tota religiositat que no respon a l'esquema, o si només es descobreixen en la religiositat popular certs residus de paganisme no superat, meres expressions del subconscient col·lectiu o simples manifestacions folklòriques desproveïdes de contingut religiós. Convé, no obstant, considerar atentament moltes d'aquestes crítiques per poder arribar a un discerniment equilibrat.

Façana de llevant de l'Església de Sant Celoni.

Interior de l'església parroquial de Sant Fost de Campsentelles.

La nova llei del Patrimoni

no respecta els drets de

La nova Llei del Patrimoni no respecta els drets de l'Església sobre els seus béns. No els considera com a béns culturals amb una finalitat religiosa, no permet que puguin ser objecte de cap mena de transacció comercial i no respecta els acords signats entre l'Estat i la Santa Seu.

"Aquest text ens ha sorprès a tots. Hem intentat canviar-lo des de la Comissió, però no ha estat possible. És inacceptable des del nostre punt de vista, encara que hi ha coses bones com el mateix concepte de defensa del patrimoni". Aquesta és la resposta que en dona mossèn Josep Mª Martí Bonet, president de l'Associació Espanyola d'Arxivers Eclesiàstics i director del Secretariat Interdiocesà de Custòdia i Promoció de l'Art a Catalunya, quan li demanem el seu parer sobre aquest projecte de Llei. Forma part també de la Comissió Episcopal per al Patrimoni Cultu-

ral de la Conferència Episcopal Espanyola que ha expressat la seva opinió sobre aquest tema en una nota que publiquen en aquesta mateixa pàgina.

¿Quins són, segons vostè, els punts més criticables d'aquesta llei? **"Que no té en consideració ni l'ús ni l'antiguitat. No es té en compte que l'ús és un element fonamental. La cultura s'ha de considerar en un sentit més ampli, no com una cosa momificada. Volen fer una llei totalment laica."** Parla apassionadament del tema i ho fa d'una manera entenedora. Li dic que hi deuen haver més punts de discrepància. **"La llei discrimina l'Església en l'article 28 quan diu que li prohibeix vendre els seus béns. Ho podrà fer tothom, llevat de l'Església. Això penso que no es just i traeix l'esperit de la Constitució segons el qual tots som iguals davant la llei. Un altre punt és que la llei no se sotmet als**

acords concordatoris de l'Església i l'Estat que són internacionals i tenen, per tant, un rang superior. És un altre motiu d'inconstitucionalitat".

Aquest projecte de llei tan polèmic sobre el patrimoni s'aprova en la sessió que el Congrés dels Diputats celebrà el passat 28 de febrer. Resta, encara, el tràmit del Senat on s'hi poden introduir algunes modificacions.

En el cas que el text del projecte s'aprovi tal com està actualment redactat, perilla el clima de col·laboració que ha existit, aquests darrers anys, entre l'Església, l'Estat i les Comunitats Autònomes. **Darrerament —ens diu mossèn Martí Bonet— s'ha treballat molt i s'han superat tots els prejudicis que impossibilitaven l'apropament i l'entesa en l'àrea comuna cultural. Per part de l'Església s'ha acceptat el nou concepte de "bé cultural", a través del qual no s'accentua tant el**

terme propietat sinó més aviat el de difusió, estudi, contemplació i custòdia dels béns patrimonials artístics.

Afegeix que, no obstant això, l'Església no renuncia a la funció peculiar eclesial d'aquests béns, ja que vol conservar l'herència dels nostres avantpassats. **"Són testimonis vius —diu— de les profundes creences del nostre poble. És la fe que perviu, és l'expressió viva i popular del "credo" del poble de Déu. Conscient de la significació i del valor pedagògic d'aquests béns, l'Església els utilitza en la seva missió peculiar, o sigui en el culte i l'evangelització: L'Església els contempla com a béns culturals en benefici del poble creient i de tota la societat."**

Aquest projecte de llei tampoc no ha estat massa ben rebut per la "Unió Seglar de Nostra Senyora de l'Almudena de Madrid" que ha fet un estudi jurídic per

mesurar l'abast de la llei i les conseqüències que se'n deriven. Els autors de l'estudi insisteixen en la idea que els béns de l'Església són fruit de la religiositat dels nostres avantpassats i que no pertanyen a la societat civil, sinó a l'Església i que el seu valor cultural és catequètic i evangelitzador.

Unió Seglar recorda, en el seu documentat treball, que, segons el Codi del 1983, les classes de béns de l'Església són: llocs sagrats (destinats al culte diví o sepultura dels fidels) i béns temporals (els qui li pertanyen per aconseguir els seus fins propis com el sosteniment del culte i del clero o la realització d'obres d'apostolat. La classificació fonamental d'aquests béns és la de sagrats i no sagrats. L'estudi recorda, així mateix, que els béns perden el caràcter de sagrat si es destinen permanentment a usos profans, ultra els casos de viola-

Regressiva i centralista

"Aquest projecte de llei ho enrasa tot i no estableix cap mena de distinció amb els béns de l'Església", afirma el director general del Patrimoni Artístic del Departament de Cultura de la Generalitat, Antoni Pladevall.

La nova llei del patrimoni es veu, des de la Generalitat, com un nou intent per retallar atribucions a la comunitat autònoma. L'Estatut deixa clar que la Generalitat tindrà competències plenes en cultura. Ara, el govern central, capgirant una situació que semblava perfectament definida, parla de competències concurrents, per la qual cosa el Departament del senyor Rigol haurà de compartir les atribu-

cions que té assignades amb el Ministeri de Cultura. La llei ha estat qualificada com a "centralista" i "regressiva".

"Madrid —ens diu Antoni Pladevall— es reserva la declaració de "Béns d'Interès Cultural", o sigui, la tutela dels béns. Afegeix que només el govern central podrà desgravar i que s'ha creat una figura nova especial que la Generalitat no veu necessària.

La llei suposa un retorn al centralisme, perquè es pretén que els instruments pràctics de gestió culturals es posen en mans de les instàncies centrals de l'Estat. Això s'adiu molt poc amb el que diu la Constitució: "La

riquesa de les diverses modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció" art. 3°.

No s'ha seguit, en aquest cas, l'exemple d'altres països com, per exemple, la República Federal d'Alemanya en què no existeix un ministeri federal de cultura perquè les competències són assumides per cada land.

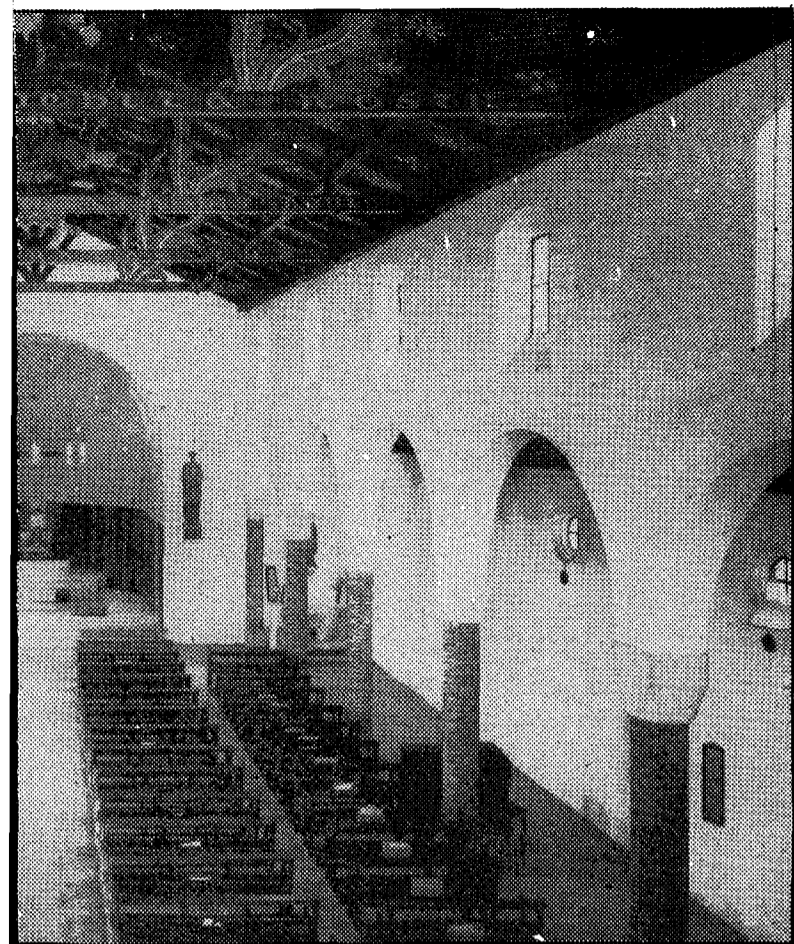
La Generalitat, davant d'aquesta situació, ha anunciat que presentarà un recurs d'inconstitucionalitat a la llei en el cas que no siguin admeses al Senat les esmenes de Minoria Catalana sobre competències exclusives de les comunitats autònomes,

segons que anuncià el portaveu d'aquest grup al Congrés dels Diputats.

Minoria Catalana considera que aquest projecte de llei no té sentit i que el "patrimoni històric hauria de ser legislat des de cada parlament autonòmic basant-se en les competències exclusives en aquesta matèria".

Ultra la Generalitat, d'altres entitats com el Centre Excursionista de Catalunya, el Foment de les Arts Decoratives i Òmnium Cultural han expressat el seu malestar per les intencions del Ministeri de Cultura amb l'elaboració d'aquesta llei. Aquestes tres entitats afirmen que les compe-

tències assolides per l'Estatut de Catalunya i el reconeixement vinculat de l'Institut d'Estudis Catalans i de les Reials Acadèmies de Belles Arts de Sant Jordi, de Ciències i Arts i de Bones Lletres en aquesta matèria hi queden menystingudes. **"A través d'un articulat i detalls excessius —diuen—, que correspondria desenvolupar a la Generalitat de Catalunya, no s'atén al que la Constitució proclama, en una concepció de vida dels pobles fonamentada en la llibertat i el pluralisme i no en la dominació"**. També assenyalen que el projecte de llei és regressiu i limitatiu, malgrat que pretengui presentar-se com una superació de la

rimoni l'Església

ció o destrucció. En aquest punt, s'hi afirma que l'Església conserva la jurisdicció exclusiva sobre els béns mentre conservin el caràcter de sagrat. Es fa referència al Codi del 1983 que diu: "L'autoritat eclesiàstica exerceix lliurement els seus poders i funcions als llocs sagrats... Només s'hi pot admetre allò que afavoreix l'exercici i el foment del culte, de la pietat i de la religió i es prohibeix allò que no està en consonància amb la santedat del lloc, per la qual cosa no poden dedicar-se a usos profans."

Les conclusions de la Unió Seglar, després d'analitzar minuciosament la llei, són aquestes: 1) La llei és nul·la pel que fa als béns de l'Església. 2) Ho és doblement en aquells que tenen el caràcter de béns sagrats. 3) L'Estat ha de rectificar l'antijurídica situació que es prepara, donant compliment als acords signats amb l'Església el 3 de gener del 1979. 4) El

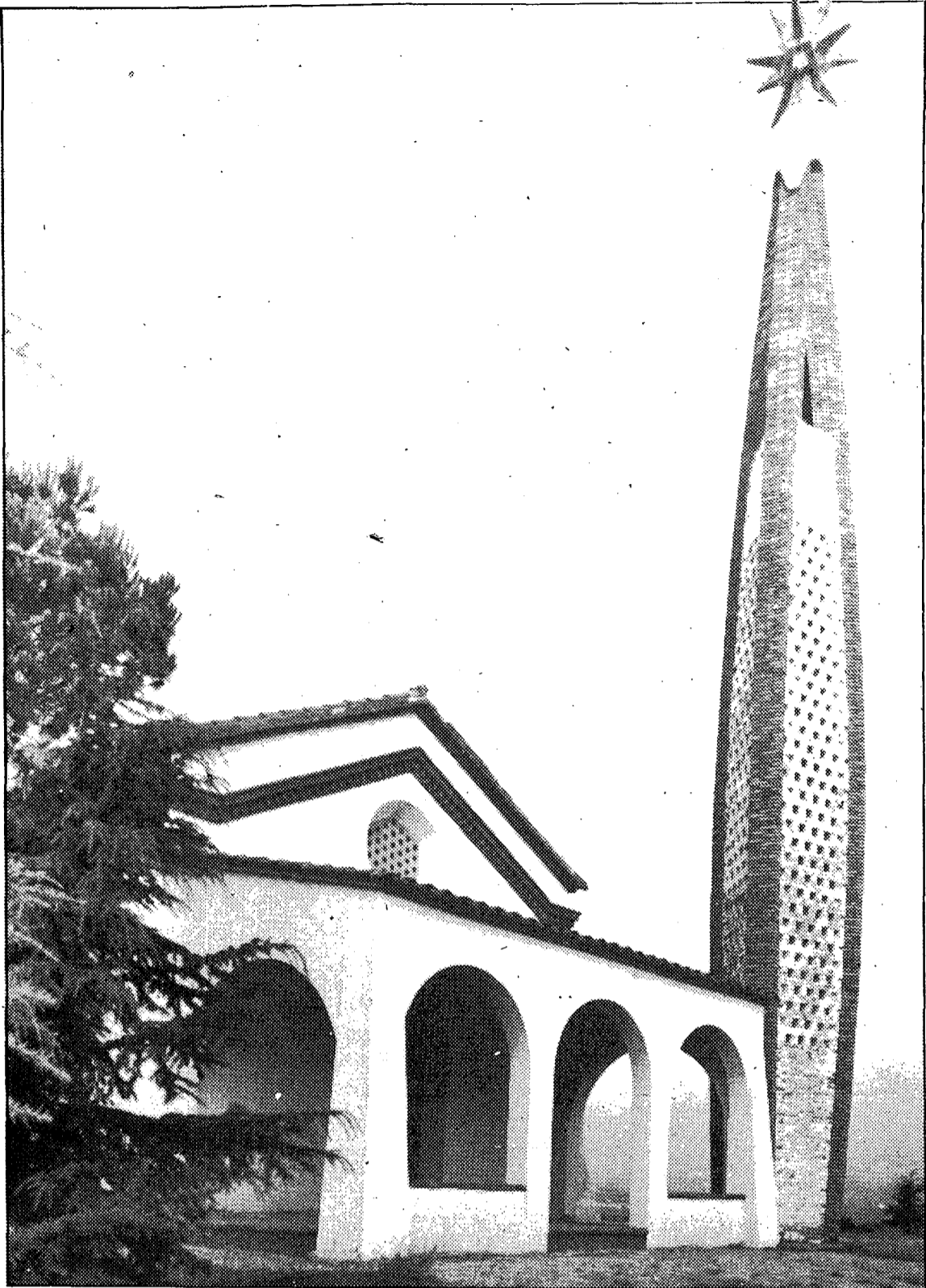
legislació que fins ara regeix.

Segons aquesta llei, es crearà el Consejo del Patrimonio Histórico, que serà format per representants de cada autonomia. "El que ens haurien de dir —indica Antoni Pladevall— és per què es crea. Potser per dir-nos què hem de fer. Són interrogants que s'han d'aclarir". Reconeix que l'Estat té l'obligació de mantenir el patrimoni del país i que el govern central ha de fer una llei marc, però que ha de fugir de la temptació de reglamentar. "Si es tira endavant aquesta llei —afirma— tot el que fem quedarà mediatitzat per Madrid".

T.P.

nou acord s'ha de redactar d'acord amb les normes de col·laboració de l'Estat i l'Església i ha de reconèixer la plena i exclusiva propietat i disponibilitat de l'Església sobre tots els seus béns actuals i futurs, fins i tot els de valor històric, artístic i cultural.

Tomàs Puntí

Santuari de la Mare de Déu del Puig, a Sant Celoni, obra d'un dels deixebles de Gaudí.

Comunicat de la Comissió Episcopal per al Patrimoni Cultural

"S'han de garantir els fins originaris

dels béns eclesials"

La Comissió Episcopal per al Patrimoni Cultural s'interessà vivament des del principi, pel projecte de Llei del Patrimoni Històric Espanyol, l'estudià a fons i elaborà una sèrie de suggeriments i propostes, donades a conèixer a través de diversos mitjans de comunicació social i presentades als representants del Govern en les reunions de treball de la Comissió Tècnica Mixta Església-Estat. Amb aquestes propostes es pretenia ajudar a aconseguir un text acceptable per a tothom i per al inajor bé del patrimoni històric-artístic sacre, ja que la tasca de legislador consisteix, després de reconèixer a cada u el seu dret, a legislar adequadament a fi que s'evitin en el futur les indefinicions i els conflictes en allò que es legisla. Les nombroses observacions elaborades en un principi, quedaren sintetitzades en unes propostes mínimes irrenunciabls, presentades a la taula de negociació. Fins ara, lamentem que no s'ha-

gin recollit en el text de la futura Llei del Patrimoni Històric Espanyol aquestes propostes.

Una vegada més, proclamem la nostra voluntat de continuar posant al servei de tota la Societat, el patrimoni històric, artístic i documental de l'Església. També, tenim molt clar, que aquest patrimoni ha sorgit per al culte i l'evangelització. El va crear i el va encoratjar l'Església, poble de Déu, per a uns fins i per uns motius molt clars. Per això, no seria just o encertat que la futura Llei no tingués suficientment en compte ni de la manera convenient, l'Església, creadora, propietària, titular, conservadora, defensora o transmissora de gran part del patrimoni cultural d'Espanya.

El text definitiu de la futura Llei del PHE hauria de reflectir expressament els drets i titularitat de l'Església sobre el seu patrimoni històric, artístic i documental, **garantir** el seu fi originari i específic, a fi que les altres fun-

cions que se li puguin assignar, siguin sense cap detriment d'aquests fins, concertant-ho amb ella, **reconèixer** que els museus, arxius i monuments de l'Església són "serveis d'interès públic" i per això tindran "caràcter públic especial" a efectes d'aquesta Llei, **fer constar** que les possibles intervencions de les administracions públiques en el patrimoni de l'Església haurien de comptar amb la seva autorització prèvia, **eliminar** les clàusules discriminatòries p.e. l'art. 28 i **posar** una Disposició Addicional, ja acordada conjuntament, amb aquest text o un altre equivalent: "Pel que fa als béns en possessió de l'Església constitutius del Patrimoni Històric Espanyol, es tindrà en compte dins del marc de la Constitució, el que disposa l'article XV de l'Acord amb la Santa Seu sobre Ensenyança i Afers Culturals, del 3 de gener del 1979 i les disposicions que es deriven del mateix ordre a l'aplicació de la present Llei".

L'Església, per la seva part, és cada vegada més conscient de les seves obligacions respecte al seu patrimoni històric-artístic. Aquí hi ha les seves realitzacions més recents: la creació d'associacions i cossos d'arxivers i museòlegs, la instal·lació de museus diocesans i locals, els acords de col·laboració amb governs autonòmics i d'altres entitats públiques, la publicació de guies i inventaris i la creixent obertura i atenció a investigadors i visitants del seu patrimoni cultural. L'Estat ha de ser, per la seva part, tan fidel guardià de tot el seu patrimoni històric-cultural, com respectuós garant del seu origen, significació i corresponent titularitat.

Tan en aquest camp com en d'altres, volem una col·laboració sincera i realista. Els Acords Església-Estat assenyalen amb claredat els canals i les exigències d'aquesta col·laboració. Aquesta és la nostra actitud i en aquesta direcció volem caminar.

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents
Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

Ofertiments

SRA. "CANGUR"
O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR
d'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR
de nivell o cap de vendes
béns industrials.
INEM. 18.808.007.

ADJUNT
a gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR
administrativa.
INEM 31.282.

PINTOR
Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-
Analista d'empreses amb gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR
administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU
Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC
especialista tintoreria i "aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU
uxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446.

APARELLADOR
Contracte mercantil.

ASDJUNT
a Direcció, comptable o cap de magatzem.
INEM 40.006.

SECRETÀRIA
Investigació i Relacions humanes.
INEM 21.089.846.

DEPENDENTA
administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA
o responsable d'un departament, encarregada d'una botiga, relacions públiques, assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR
administrativa en pràctiques matins.
INEM 31.705.

CAP
de vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR
comercial sector auxiliar Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT
o executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

AUXILIAR
administratiu.
INEM 36.975.260.

DIRECTOR-GERENT
o director-industrial amb experiència.
Contracte mercantil.

PARA DIRECTORA de parvulario o secretaria material clínico. INEM.- 37.711.767

ENGINYER SUPERIOR
amb experiència en Direcció.
INEM 20.854.001.

DIRECTOR
de fàbrica de productes químics.
Contracte mercantil.

ADMINISTRADOR
experiència fiscal, comptable i financera.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC
tintoreria i aprestos.
INEM 49.769.

ADMINISTRATIVA
amb experiència.
INEM 20.302.647.

AUXILIAR
administrativa.
INEM 34.788.

Varis

SENYORETA
Llarga experiència professional, li interessa treball: encarragada de comerç, recepcionista consultori mèdic, telefonista, etc. Referències immillorables. Si interessa truqueu al telèfon: 674 33 19. (Srta. M.ª Dolores de l'1 a 3 i de 20 a 22).

LLOGARIA habitació dormir a persona seriosa, catòlica amb ref. Tracte familiar, lloc cèntric. Truqueu al Tel. 230 63 68.

SANTA MARTA
Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

FILOSOFIA. Llicenciat en Filosofia Pura l'any 1977. Molta experiència docent, cerca col·legi o acadèmia qualsevol població Catalunya per impartir classes Filosofia, Ètica o Matemàtiques BUP, COU o bé totes assignatures d'E.G.B. T. 201 01 22.

JOVE
Lliure serv. militar. Carnet de conduir. Administratiu comptable. Xòfer, coneixement de mecànica moto, cotxe...

AGRICULTOR
S'ofereix per encarregat de finca o finques amb bestiar boví i producció de farratges i cereals. 40 anys. Tel. 885 50 94 de 2 a 3.

SRA. sola llogaria habitació a Sra. seriosa amb ocupació.
Raó: Rosselló, 102. Porteria.

DEIXARIA
Habitació. Gratis a canvi alguns quefers domèstics a senyora bona moral. Lloc cèntric. Tel. 319 71 84.

GRAVADORA DISKET
Introdutora de dades per terminal amb experiència.

SENYORA gran, busca estança per sempre en residència o família.
Tel. 301 87 15.

COLLECCIONISTA
Compro, canvio: Goigs, estampes, Antoni. Tel.: 726 44 14, 9 h. nit.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General

Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

Vendes

FINQUES GUANTER
(A.P.I.)

▣ Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETS I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

Tel.

PREU UNIA

	50 ptes.
	100 ptes.
	150 ptes.
	200 ptes.
	250 ptes.
	300 ptes.
	350 ptes.

MES

SETMANES

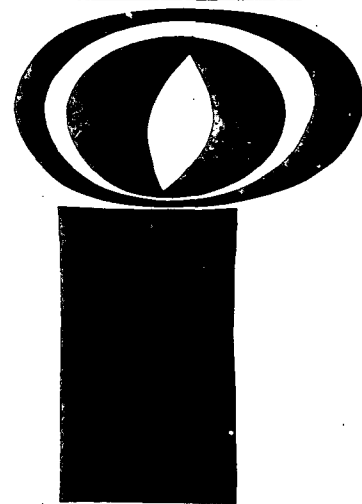
Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.
Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

LLIBRERIAS ON PODEU ADQUIRIR EL LLIBRE:

"L'EVOLUCIONISME, AVUI"

de Francesc Nicolau

LLIBRERIA CLARET Roger de Llúria, 3
LLIBRERIA LA HORMIGA DE ORO Av. Portal de l'Àngel, 3
LLIBRERIA BALMESIANA Dura i Bas, 9
LLIBRERIA SIGNE Mallorca, 301
LLIBRERIA AMICS DEL CATECISME Comtal, 27
LLIBRERIA ONA Gran Via de les Corts Catalanes, 654
LLIBRERIA ANTIC (La Seu)
LLIBRERIA VOLTES (Tortosa)
LLIBRERIA FREGOLA (Lleida)
LLIBRERIA VyP (Tarragona)
LLIBRERIA IMPREMPA DACHS (Solsona)
LLIBRERIA LES VOLTES (Girona)
LLIBRERIA SANT PAU Rda. de Sant Pere, 21
LLIBRERIA BLANQUERNA Diagonal, 450
LLIBRERIA SAN MIQUEL Roger de Llúria, 100
LLIBRERIA ATLANTIDA Rambla Hospital, 2 (Vic)
I també a CATALUNYA CRISTIANA

ESCOLTEM LA PARAULA

DIUMENGE DE PASQUA

A cura de les
monges benedictines.

Monestir de
Sant Pere de les Puel·les.

Selecció de textos: Gertrudis Nin

Crist ha ressuscitat, al·leluia!

Jesucrist ha ressuscitat! Aquesta és la Bona Notícia! Pasqua és la gran festa de l'Església i del Món!

Tota la fe, tota l'esperança, tota la joia del cristià estan fonamentades en la Resurrecció de Jesucrist que avui celebrem.

En la Pasqua de Jesucrist prenen sentit la vida i la mort. Jesucrist ha mort però és el Vivent i per Ell tots els homes són vivents; tota la humanitat participa de la seva Vida Nova.

Pasqua no és un fet passat, és realitat avui com ho ha estat al llarg del temps. Els homes de Déu de tots els segles l'han viscut i alguns l'han expressat profundament. Heus-ne ací una petita mostra.

Evangelí segons sant Joan (20:1-9)

El diumenge Maria Magdalena se'n anà al sepulcre de matí, quan encara era fosc, i veié que la pedra havia estat tretta de l'entrada del sepulcre. Ella se'n va corrents a trobar Simó Pere i l'altre deixeble, aquell que Jesús estimava tant, i els diu: "S'han endut el Senyor fora del sepulcre i no sabem on l'han posat". Llavors, Pere, amb l'altre deixeble, sortí cap al sepulcre. Corrien tots dos junts, però l'altre deixeble s'avançà i arribà primer al sepulcre, s'ajupí per mirar dintre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però no hi entrà. Darrera d'ell arribà Simó Pere, entrà al sepulcre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però el mocador que li havien posat al cap no estava aplanat com el llençol, sinó lligat encara al mateix lloc.

Llavors entrà també l'altre deixeble que havia arribat primer al sepulcre, ho veié i cregué. Fins aquell moment encara no havien entès que, segons, les Escripures, Jesús havia de ressuscitar d'entre els morts.

CÀNON DE SANT JOAN DAMASCÈ (S. VIII)

Dia de la Resurrecció!
Pobles, exulteu de joia:
és la Pasqua del Senyor.
Crist ens condueix de la mort a la vida,
de la terra al cel:
cantem la victòria del Senyor.

El cel se'n alegra i la terra es fa festa,
que tot l'univers prengui part en aquesta gran joia
car ha ressuscitat el Crist, la nostra alegria!

Crist ens condueix de la mort a la vida,
de la terra al cel...
Pasqua immaculada, Pasqua immensa, Pasqua de la fe,
Pasqua que ens ha tornat a obrir les portes del Paradís.

Del sepulcre surt per tots nosaltres
el sol de justícia.
El Sol que precedeix al sol.
¡Oh nit santa, nit redemptora
que dones pas a aquest dia
en què la llum sense fi surt del sepulcre!

Il·lumina't, Nova Jerusalem,
la glòria del Senyor s'aixeca damunt teu!
Exulta i aixeca't Sió!
I tu, puríssima Mare de Déu,
alegra't amb la Resurrecció del teu Fill

Purifiquem els nostres cors
i veurem en el Crist la resplendor
de la llum engegadora de la Resurrecció...

Mantinguem-nos en vetlla fins a l'alba
i en lloc de mirra,
oferim un himne al Senyor
i Crist, sol de justícia,
ens donarà la llum d'una vida nova.

(Dialogues avec le Patriarche Athenagoras)
pp. 132 i ss.

ENTREU TOTS AL GOIG DEL VOSTRE SENYOR

Entre tots al goig del vostre Senyor; els primers i els darrers, accepteu el salari; rics i pobres, alegreu-vos junts; sobris i indigents, honoreu aquest Dia: Els qui han dejunat i els qui no ho han fet, alegreu-vos igualment avui. Que ningú no plori la pobresa, perquè el Regne ha

aparegut a tots. Que ningú, no es desanimi pels seus pecats, ja que la Tomba irradia el perdó. Que ningú no temi la mort, perquè el Salvador ens ha alliberat. El qui fou oprimat per la mort l'ha destruïda, el qui baixà als inferns els ha fets presoners: vencé l'infern després d'haver-lo experimentat en el seu cos... On és, mort, el teu aguló? On és la teva victòria, infern? Crist ressuscità i tu has estat derrocat. Crist ressuscità i els dimonis caigueren. Crist ressuscità i els àngels se'n alegren. Crist ressuscità i la Vida és viva. Crist ressuscità i ja no hi ha morts a la tomba: perquè Crist, ressuscitad d'entre els morts, és la primícia dels qui dormen. A ell siguin la glòria i el poder pels segles dels segles.

St. Joan Crisòstom (S. IV)

(Lectures pour le Temps Pascal pp. 11-12)

"Si l'Esperit del qui va ressuscitar Jesucrist d'entre els morts habita en vosaltres, el qui va ressuscitar Jesucrist d'entre els morts vivificarà també els vostres cossos mortals per mitjà del seu Esperit que habita en vosaltres" Certament assetgen el cristià la necessitat i el deure de lluitar per moltes tribulacions contra el mal, i fins de sofrir la mort; però associat al misteri pasqual, configurat a la mort del Crist, anirà a l'encontre de la resurrecció, enfortit per l'esperança.

Tal és i tan gran el misteri de l'home, que per als creients és il·luminat per la Revelació cristiana. Per Crist i en Crist, doncs, és il·luminat l'enigma del dolor i de la mort, que fora del seu Evangeli, ens esclafa. Crist va ressuscitar, va destruir la mort amb la seva mort i ens va donar la vida a fi que, fets fills en el Fill, clamem en l'Esperit: Abbà, Pare!

Concili Vaticà II

(L'Església en el món d'avui n.º 22)

JO SÓC LA RESURRECCIÓ I LA VIDA

Ens trobem en el clima de la solemnitat pasqual, en el qual una inefable experiència espiritual ens ha fet assaborir la profunda veritat de la nostra fe en Crist ressuscitad, "la nostra Pasqua", que s'ha immolat per nosaltres, però que no fou derrotat per la mort, no esgotà el seu misteri ni la seva missió quan, clavat a la creu, pronuncià les paraules: "Tot s'ha complert"

Efectivament, en aquest mateix instant el compliment del signi salvífic de Déu obrí una nova fase en la història humana, que Crist mateix havia consagrat amb la seva resurrecció de la mort: el nou "Kairós" de la certesa de la vida, fonamentada sobre aquesta demostració de l'omnipotència divina. Crist ressuscità, tal com ho havia promès, perquè el seu Jo profund s'identifica amb el principi etern de la vida, Déu, de tal manera que pogué

dir de si mateix: "Jo sóc la vida", com ja havia proclamat una altra vegada: "Jo sóc la Resurrecció i la Vida".

Amb ell, doncs, la força omnipotent de la vida ha entrat al món i, després del sacrifici de justícia i d'amor ofert en la creu, esclatà en la seva humanitat i, a través de la seva humanitat, en el gènere humà i, en certa manera, en tot l'univers. Des d'aquest moment la creació enclou en ella mateixa el secret d'una joventut sempre nova, i nosaltres ja no som més esclaus de la "por de la mort". Crist ens ha alliberat per sempre!

Joan Pau II

(L'Osservatore Romano 10-IV-83)
p. 3

FER L'EXPERIÈNCIA DEL RESSUSCITAT

No es parla amb facilitat de la Resurrecció. Així com no es parla amb facilitat de la vida, de l'amor, en resum; de tot el que veritablement té interès. Per a mi la Resurrecció no és alguna cosa sinó algú. I aquest algú és Jesucrist vivent.

El que m'interessa, en efecte, no és el que va passar fa dos mil anys. Sinó el que passa encara avui. A través de la nostra vida, els nostres sofriments, les nostres alegries, fem l'experiència del Ressuscitad. Això es viu millor que no s'expressa. Quan es veuen les coses, no es pensa en la llum. La Resurrecció és la llum que ens permet de veure-hi, l'aire que permet respirar.

Quan més s'avança en la vida, més es veu que la mort és present a tot arreu. La vida està barrejada amb la mort. Finalment, no hi ha més que dues realitats: l'amor i la mort. Aparentment, la mort venç sempre l'amor. Però si Crist ha ressuscitad, tot canvia, l'amor pot vençer, és més fort que la mort, com diu el Càntic dels Càntics. El misteri de la Vida, d'una Vida tan poderosa que transforma la mort i canvia el seu significat. La mort és la nostra condició diària. Però per mitjà del Ressuscitad la vida afluïx a nosaltres i tot es transforma en goig, en pau profunda, en possibilitat d'estimar.

En l'essencial, l'Església és el testimoni de la Resurrecció. De generació en generació, homes i dones són cridats a viure'n. Alguns se li fan transparents: són els sants. Hi ha més cristians veritables del que hom s'imagina. Són el cos del Ressuscitad, el temple de l'Esperit. A través de les seves debilitats, dels seus sofriments, testimoniaven humilment aquesta gran alegria de la Resurrecció.

Olivier Clement

ARA ES PRODUËIX LA RESURRECCIÓ

La resurrecció no és un fet circumscrit al passat. És l'inici d'un nou ordre —"cel nou, terra nova"— en què la vida ha de triomfar sobre la mort. És el present inacabable. El Senyor ressuscitad continua vivent de forma inefable en nosaltres, en les nostres relacions socials i en la història.

En el Ressuscitad apareix el destí final de l'home i del món: Ell ha superat tot el que amenaça i escindeix la vida: Ell ha transformat la vida temporal en una vida plena i consumada tant en la dimensió el cos com de l'esperit.

La capacitat de rebuig de l'home no podia derrotar la voluntat de Déu. Va forçar, així sí, un canvi de camí, però no de destí. Déu mai no va renunciar al projecte d'instaurar el seu REGNE, en el qual els homes han d'assolir la comunió fraterna a través de la reconciliació en la justícia.

Ara, després de la resurrecció, el Regne és una sembrada ubèrrima que germina en el cor de la terra i suscita les forces de la vida contra les forces de la mort. Sempre que en el món floreix un acte de vida autèntica, sempre que la justícia triomfa sobre la voluntat de poder, sempre que la gràcia supera la força del pecat, sempre que els individus reforcen llur convivència amb lligams de relació fraterna, sempre que l'amor triomfa sobre l'interès, sempre que l'esperança detura l'ensulsiada del cinisme i la desesperació... creix i s'aferma el procés de la resurrecció.

Leonardo Boff

(Document d'Església 15-IX-84 st. 1023-24)

CALENDARI

Diumenge, 7 d'abril. PASQUA DE RESURRECCIÓ. Sant Joan Baptista de la Salle, fundador. Sant Epifani i Sant Sadurní, bisbes.

El sol surt a les 5,25 i es pon a les 6,22 (hora solar).

Dilluns de Pasqua, 8 d'abril. Ntra. Sra. de l'Alegria. Sant Amanci i Sant Dionís, bisbes i Santa Màxima màrtir.

Dimarts, 9 d'abril. Santa Maria Cleofàs, casada i Sant Acaci, bisbe.

Dimecres, 10 d'abril. Sant Ezequiel, profeta, Sant Terenci i Sant Pompeu, màrtirs.

Dijous, 11 d'abril. Sant Estanislau, bisbe màrtir i Sant Isaac, monjo.

Divendres, 12 d'abril. Sant Juli I papa; Sant Damià i Sant Zenón, bisbes i Santa Visia, verge i màrtir.

Festa major a Blanes, Guimerà, Igualada i Vidreres.

Dissabte, 13 d'abril. Sant Hermenegild, rei màrtir; Sant Martí I, papa màrtir, Sant Carpi, màrtir i Sant Ursus, bisbe.

Caramelles

*La nit més bella i serena,
a l'alegria convida,
la nostra Pasqua florida
ve a despertar tots els cors;
per tot arreu ja destrena,
la primavera flairosa,
la toia rica i xamosa
de les poncelles en flor.*

☆☆☆

L'ESGLÉSIA CELEBRA

**7 d'abril. DIUMENGE DE LA RESURRECCIÓ DEL SE-
NYOR. Missa del dia de Pasqua.** Lectures: Primera Fets 10,34a.37-43, S 117, segona Col 3,1-4, o bé: 1 C 5,6b-8, tercera Jo 20, 1-9, o bé Mc 16, 1-8.

8 d'abril, dilluns de la Resurrecció. Lectures: Primera, Fets 2,14.22-32, S 15, segona Mt 28,8-15.

9 d'abril, dimarts de la Resurrecció. Lectures: Primera, Fets 2,36-41, S 32, segona Jo 20,11-18.

10 d'abril, dimecres de la Resurrecció. Lectures: Prime-
ra, Fets 3,1-10, S 104, segona Lc 24,13-35.

11 d'abril, dijous de la Resurrecció. Lectures: Primera,
Fets, 3,11-26, S 8, segona Lc 24,35-48.

12 d'abril, divendres de la Resurrecció. Lectures: Prime-
ra, 4,1-12, S 117, segona Jo 21,1-14.

13 d'abril, dissabte de la Resurrecció. Lectures: Primera,
Fets 4,13-21, S 117, segona Mc 16,9-15.

D'ACÍ I D'ALLÀ

El rostre

Unes persones més que d'altres saben fer cara d'allò que es proposen. Son mestres d'això, els gatamaules, els moscamorta. Tenen una propietat camaleònica, mimètica. Prenen aquell semblant que volen, encara que per dins no sentin res. Jo no puc concertar la meua cara a les circumstàncies, serà virtut, serà defecte, depèn. Els barbuts, i les dones que es maquillen volen consolidar el seu semblant i no deixar que el públic descobreixi que són humans, sensibles. La prova palesa del fet que un no pateix cap "complex" és oferir al pròxim un rostre franc, no sofisticat. La majoria de la gent que porta ulleres de vidres enfosquits, més que no pas per tamaris la llum, en porten degut a quelcom neuròtic. Qualsevol encobriment del rostre que n'impedeix la clara epifania o manifestació, fa sospitar algun temor, o, pitjor, alguna deslleialtat. Els dies de carnestoltes, la gent, amb la màscara, se sent alliberada, pot fer el que vulgui. En un rostre descobert, ben visible, apareix el desdeny, els canvis d'humor, l'empipament, la hipocresia, la benevolença. Avui tothom se les enginya per endossar un rostre fictici. Només davant Déu ens sentirem atrapats amb el nostre propi rostre sense que cap estudiat vel el dissimuli.

Pere Campàs Bonay

HOMES I INSTITUCIONS

Un patrici molt estimat

Francesc Moragas i Barret

El dia 27 de març de 1935 moria, a Barcelona, Francesc Moragas i Barret, mestre i apòstol de la previsió social com encertadament el qualificà un aventajós i dilecte seguidor: Lluís Solà i Escofet. Han passat cinquanta anys de la seva mort, però és viu el seu record. Les obres que Moragas creà, són una extensió i una multiplicació de la seva persona. El seu nom és lloat arreu i moltes pedres viuran del seu esperit. Ell era dels pocs homes que va saber donar al diner el valor que li correspon. Pertanyia a aquella generació, tan pròdiga a Catalunya, i que produí aquell altre eximi català que fou Enric Prat de la Riba. Ambdós eren experts negociadors.

Quan morí Francesc Moragas hi hagué una profunda commoció general. Pobres i rics s'adonaren de la irreparable pèrdua d'aquell il·lustre patrici que passà pel món vessant a mans plenes tresors de generositat. L'amor humà que cremava al seu interior, forçosament havia d'irradiar arreu. I era que aquell home tot cor, tot energia, cremant-se com una teia en el treball, cridava, per la força de les seves obres, les col·laboracions més valuoses. Feia que les mirades més tèrboles i iròniques apaguessin el seu esclat maligne, per a convertir-se en esguards amorosos davant aquella figura humil, franciscana; però que irradiava una simpatia excepcional. Totes les obres que Moragas creà, duen el segell de l'amor. Per tots són prou conegudes. No cal esmentar-les. Però cal subratllar-ne una que ha constituït exemple per les altres terres de la península i àdhuc pels Estats estrangers, com va succeir amb l'**Obra dels Homenatges a la Vellella** que va ser adoptada internacionalment.

Moragas tenia una idea clara de les coses

Era un home pràctic. Posseïa una visió diàfana dels problemes. Els estudiava amb decisió, amb el suport dels principis de la democràcia cristiana. Grans audaciosos del nostre temps s'han proposat reformar el món. Però els homes de seny, com era Moragas, sabien que l'única modificació sòlida, que tota reforma eficient, per bé que lenta, era la que cadascú porta a terme.

Pensem que els qui no han aconseguit fer feliços els pobles, cal que reconguin que únicament poden pacificar els esperits, aquelles doctrines que es recolzen en la pau i en el miracle de juntar la tècnica dels guarismes i de les matemàtiques actuarials, amb les obres benèfiques d'un alt esperit. Tot, "flama vivent" pels germans dissortats.

Moragas fou, també, un escriptor social

I proposà la creació d'un "Institut de Sociologia" que vingués a estudiar el problema obrer amb mires a resoldre'l més amb fets que amb teories i discursos. Ell hauria excel·lit en tot allò que s'hagués dedicat, car no li mancaven ni fe ni entusiasme. I no va ser mai un escolà d'amén.

Amb brevetat vull recordar la

seva mort. A la sala d'actes de "la CAIXA" quedà instal·lat, en un senzill túmul, el taüt que contenien les despulles del qui en vida va ser creador i animador de l'entitat. El cadàver havia estat amortal·lat amb els hàbits franciscans. Una gran gentada desfilà pel davant del fèretre. I el qui aleshores era alcalde de Barcelona, disposà que es tributessin honors oficials a l'eminent sociòleg.

Per acabar vull dir: aquell home excepcional que tant havia treballat, quan es trobava en el seu llit de mort de la Clínica de Santa Madrona, digué al seu nebot Aristides Vallès: "Em sap greu morir perquè encara tenia algunes idees que volia posar a la pràctica a "la CAIXA". Sempre imaginatiu i lluitador!

Leandre Amigó

Diccionari Regina

d'ús del català

Alfons Tarrida i Muntaner. Emili Pascual i Ferrando
— Un diccionari molt pràctic, que vol superar les limitacions dels vocabularis de barbarismes que són llistes de paraules.
— És alhora un vocabulari d'incorreccions, un diccionari català-castellà/castellà-català, un diccionari de sinònims.
— Molta informació sobre els mots: definicions, règim gramatical, sinònims, abundants exemples, normes d'ús, relacions de significatius, etc.
— Una completa llista de gentilicis amb el nom de molts llocs dels Països Catalans i dels Estats i Nacions de tot el món.
— Un completíssim vocabulari català-castellà de vegetals i d'animals.
Cartoné. 12x17 cms. 608 pàgines.
PVP, 1.200 ptes.
DE VENDA A LLIBRERIES
Editorial Regina - Mallorca, 87-89 - Barcelona/29.

LA BÍBLIA A L'ABAST

El Capdavanter ha ressuscitat

Us desitjo la gràcia i la pau de Jesucrist (v. 5a): Joan comença el seu escrit a les set comunitats cristianes de la província d'Àsia (v. 4a) amb una salutació trinitària: **Us desitjo la gràcia i la pau de part de Déu que és, era i ha de venir, de part dels Set Esperits que estan davant el seu tron i de Jesucrist** (vv. 4b-5a). La gràcia i la pau, o sigui allò que ens fa agradables a Déu, convertint-nos d'enemics a causa dels nostres pecats, no sols en amics, sinó fins i tot en fills seus, participants de la seva vida en la comunió amb el Pare, el Fill i l'Esperit, són el do de Déu, realitzat i fet visible per Jesucrist. I és precisament l'Esperit de Jesús, l'Esperit de Déu, el qui ha estat donat als deixebles —als cristians— i anima les esglésies d'Àsia, les comunitats reals i concretes nascudes fins aquell moment, integradores totes elles de l'única Església de Crist. La salutació de Joan pren tot l'aire de la doxologia, o d'aclamació de Lloanxa a Jesucrist. I és que Crist és el centre de l'Església, reuneix entorn d'ell tots els homes redimits per la seva sang, ell que és el capdavanter de la humanitat salvada, el Senyor: **el testimoni fidel, el primer ressuscitat d'entre els morts, el sobirà dels reis de la terra** (v. 5a). El misteri pasqual és una invitació a créixer en l'esperit dels guanyadors. A desterrar de nosaltres la moral de derrota, que ens

El futur ja ha començat

(Ap 1: 5-8)

pervé del pecat, i a seguir ardits els passos del testimoni fidel, que ha enderrocat la muralla de la mort i ens ha mostrat, invitant-nos-hi, el Regne de Déu, el Pare. **Ell ens estima i ens ha alliberat dels nostres pecats amb la seva sang** (v. 5b). L'amor de Crist no ens fa seguidors passius. La resurrecció és dinàmica de compromís alliberador. Per això Crist, el capdavanter, ens convida a seguir-lo per la ruta de la resurrecció, essent també resurrecció nosaltres, tota l'Església. Ens ha alliberat **per fer de nosaltres una casa reial, uns sacerdots dedicats a Déu, el seu Pare**. És en la celebració de l'eucaristia, quan aquest do de Déu pren tota la plenitud del seu significat i l'Església és més església, glorificadora del Pare: **que li sigui donada la glòria i el poder pels segles dels segles. Amén** (v. 6).

El qui ve

El primer oracle profètic que trobem al llibre de l'Apocalipsi, ens presenta Jesucrist com el qui ve. I demana la nostra atenció. **Mireu, ve sobre els núvols** (v. 7a). Jesús és la revelació total del Déu sorprenent. Déu no és rutina. No hi ha

ningú que el pugui apamar. Molt menys encara, qui el pugui posseir. Som nosaltres els qui som posseïts per ell. Per això som atrets a fer camí amb ell per la història. Ell revelà el seu nom a Moisès: Jo sóc Jahvè. Eras un gran senyal de ruta: caminant amb mi arribareu a saber qui sóc per vosaltres. Per això Déu cada dia és nou. Cada moment que passem amb ell ens realitza. Sabem més qui és. I de retruc sabem també millor qui som i cap on anem. Jesús amb el seu misteri pasqual es troba al capdamunt d'aquest itinerari. Per això ell és el qui ve. És el Fill de l'Home que ve, la Paraula de Déu que ve, el Senyor dels senyors que ve, el Testimoni que ve. El qui ve i el qui ja ha vingut. I encara, el qui vindrà. És el qui posseeix tota la història i té a les seves mans les claus del futur. **Jo sóc l'Alfa, la primera lletra de l'alfabet, i l'Omega, que és la darrera, diu el Senyor Déu, el qui és, el qui era i el qui ha de venir, el Déu de l'univers** (v. 8).

L'esperat

Si Jesús ve, convé que l'esperem. Al Déu no rutinari, sorprenent, hi ha de res-

pondre una comunitat de persones que no es deixen prendre per la rutina, que no s'endormisquen com qui ja ho sap tot i ho té tot fet, sinó una comunitat en constant actitud de vetlla. És la imatge que la litúrgia ens dona en la Vetlla Pasqual. Tots desperts, alerta, a punt de rebre la sorpresa de la resurrecció de Crist. La sorpresa històrica. I la sorpresa de cada moment. Perquè Crist ressuscita cada moment de la nostra vida i se'ns enduu amb ell. Així és el qui reclama la nostra atenció perquè ve sobre els núvols: **i tothom el veurà amb els propis ulls**. El veuran els creients. Però també els qui el neguen i el crucifiquen —aquells, els de la crucifixió històrica, i nosaltres, els qui el crucifiquem cada vegada que, adherint-nos al mal, el neguem—: **Fins aquells que el van traspasar**. Davant del Testimoni fidel cal que se situï desperta una Església fidel. Una Església que aculli el plany de totes les famílies de la terra, plany de contrició, i que obri les portes de la reconciliació, que meni tothom al compliment de la conversió. **Si, amén**. Això és el que és i el que ha de ser. L'Apocalipsi, que ha començat presentant-nos Jesús com el qui ve, acabarà amb el testimoni pasqual de Crist: **Si, vinc de pressa. I el testimoni de l'Església expectant: Amén. Veniu Senyor Jesús**.

Josep M. Aragonès

Nota: El text comentat aquí correspon a la segona lectura de la missa del crisma.

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots." Antonino Zichichi

"Dels quatre elements als quarks"

10 - Progrés de l'electroquímica: Davy i Faraday

La idea de provar si el corrent elèctric descobert per Alessandro Volta podia produir efectes químics la tingueren els anglesos William Nicholson (1753-1815) i Anthony Carlisle (1768-1840) sis setmanes després de la publicació del treball del físic italià. Van fer passar corrent elèctric a través de l'aigua lleugerament acidulada i veieren que apareixien bombolletes de gas en les varetes de metall conductor que havien ficat a l'aigua. De seguida, és clar, decidiren recollir-les en tubs d'assaig col·locats cap per avall a l'extrem de cada vareta i repararen que en un hi havia hidrogen i en l'altre oxigen. Acabaven de descompondre l'aigua en els seus components; operació contrària a la que Cavendish havia fet set anys abans. Havien descobert l'electròlisi i naixia així l'electroquímica.

Humphry Davy (1778-1829)

La personalitat d'aquest il·lustre químic mereix una atenció especial. Va néixer a Penzance (Cornualla), fill d'un tallador de fusta. De petit ja demostrà gra talent i extraordinari interès per tota mena de saber, des de les matemàtiques fins a la filosofia. Però als setze anys va perdre el pare i en comptes d'anar a la universitat es va haver de col·locar d'aprenent en

una farmàcia. Allí sentí interès per la química; aprofitava tot el lleure per a estudiar febrament. Als 19 anys ja s'havia empassat el "Tractat elemental de química" de Lavoisier i va enviar un treball seu d'investigació al professor Thomas Beddoes, que en quedà molt favorablement impressionat. A aquell treball en seguiren d'altres i Beddoes li oferí una plaça en la "Medical Pneumatic Institution" de Bristol, centre d'estudi de l'aplicació dels gasos a la terapèutica. Allí el nostre home començà a fer troballes interessants com la de l'òxid nítric, o "gas del riure", usat molt de temps com anestèsic pels dentistes. Al cap de dos anys Rumford li oferí la plaça de professor ajudant de química de la Royal Institution of Great Britain de Londres, i dos anys després obtenia la càtedra en propietat, quan encara no havia complert els 24 anys. El 1812 es va casar i féu un viatge per Europa, en una apoteosi de la seva fama. El 1813 publicava el primer llibre que s'ha escrit d'aplicació de la química a l'agricultura. El 1815 va inventar la làmpada de seguretat per a evitar les explosions de grisú a les mines, una plaga d'aquella època. Davy la cedí sense voler patent d'invenció, cosa agràida per tothom, sobretot pels miners de Newcastle. El 1820

fou elegit president de la Royal Institution per votació unànime. Malauradament un atac de feridura set anys més tard l'impossibilità de seguir en el seu càrrec i al cap de dos anys moria a Ginebra.

La seva contribució més important a la ciència es degué a l'aplicació que féu de l'electròlisi a les descomposicions químiques. Va construir una bateria elèctrica de 250 plaques, la més potent de les construïdes fins aquell moment, i va començar a aplicar-la a les dissolucions de substàncies. De moment només obtenia oxigen i hidrogen, procedents de l'aigua. Aleshores va fondre les substàncies en comptes de dissoldre-les i, efectivament, el 6 d'octubre del 1807 del carbonat potàssic n'aïllà el potassi, element desconegut fins aquell dia; a continuació aconseguí èxits semblants amb el sodi, el magnesi, l'estronci, el bari i el calci. També aïllà el bor, però 9 dies abans ja ho havia fet Gay-Lussac. Va demostrar també que el clor, descobert pel suec K.W. Scheele (1742-1786) no era un òxid sinó un element i en conseqüència l'àcid clorhídric no contenia oxigen contra la idea de Lavoisier que tot àcid sempre en té. Però, segons alguns, el descobriment més gran de Davy fou el de descobrir el seu ajudant Michael Faraday:

Leis de l'electròlisi: Michael Faraday (1791-1867)

Nasqué a Newington Butts (Surrey) fill d'un humil ferrer pare de deu fills. Per guanyar-se el pa el noi va entrar d'aprenent d'enquadernador, cosa que li donà ocasió de conèixer molts llibres, que el seu amo li permetia fullejar, i agafar afeció a la ciència. Un dia de 1812 un client li proporcionà una entrada per assistir a les conferències de Davy a la "Royal Institution"; el jove Faraday en prengué unes notes que després li permeteren compondre un redactat amb diagrames i tot, que envià al mateix Davy. Aquest en restà tan favorablement impressionat que li oferí un lloc d'ajudant. Poc després se l'emportà de secretari en la gira per Europa.

Les grans qualitats de Faraday per a les ciències es demostraren aviat: el 1823 va idear un mètode per a liquidar gasos a pressió, va descobrir el benzè i dos clorurs de carboni... i, sobretot, contribuï al progrés de l'electroquímica: posats per ell són els noms d'"electròlit" a tota substància que, dissolta, és capaç de transportar el corrent elèctric, d'"electrodes" a les plaques o varetes introduïdes en l'electròlit

—"ànode" el positiu, i "cànode" el negatiu— i "anions" i "cations" a les partícules de l'electròlit que van a l'ànode i al cànode. Després de moltes experiències i mesures pogué enunciar el 1832 les seves dues famoses lleis: 1.ª: La massa de la substància despresada en un electròde durant l'electròlisi és proporcional a la quantitat d'electricitat que s'hi ha fet passar. 2.ª: (En llenguatge actual). El pes de metall després és proporcional al quocient entre el seu pes atòmic i la seva valència (aquest quocient l'anomena "pes equivalent" del dit metall i ell no posà "valència" que era un concepte desconegut al seu temps).

Aquestes lleis indicaven clarament per a l'electricitat, com les de Proust i Dalton ho feien per a les substàncies químiques, que també ella era composta d'àtoms. Aquests "àtoms" són els que ara anomenem "electrons", però Faraday no arribà encara a aquesta conclusió.

Cal dir encara que els mèrits de Faraday no s'acaben aquí. De gran transcendència foren les seves troballes de les relacions entre electricitat i magnetisme. Però ja en parlarem la setmana que ve.

Francesc Nicolau (Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona)

Dr. Duocastella, pioner de la gerontologia a Catalunya

El doctor Rogeli Duocastella va néixer al Palau d'Anglesola l'any 1914. Sacerdot, és llicenciat en teologia a la Universitat Gregoriana de Roma i doctorat en Ciències Socials i Econòmiques a l'Institut Catholique de París. Ha creat el primer centre d'estudis de sociologia aplicada a l'estat espanyol (CESA) y ha estat el fundador de l'Institut de Sociologia i Pastoral Aplicada (ISPA).

Dins de l'àmbit gerontològic, l'any 1976, el Dr. Rogeli Duocastella, sensible a les necessitats reals del país, presenta la iniciativa de crear la Càtedra de gerontologia, iniciativa que recull la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis dins de la seva Obra Social. Assessorats i impulsats pel Dr. Obiols, en aquells moments catedràtic de psiquiatria de la Facultat de Medicina i Degà d'aquesta institució, comença a funcionar l'any 1977 la Càtedra de Gerontologia a dos nivells

El primer d'ells és l'organització de simposis anuals de caràcter monogràfic desenvolupant temes gerontològics i geriàtrics:

- 1978 "Aportacions a les Ciències Gerontològiques".
- 1979 "Muntatge i gestió d'establiments gerontològics".
- 1980 "Serveis a Domicili per a la tercera edat".
- 1981 "La problemàtica dels aspectes terminals de la vida".
- 1982 "El temps lliure en la tercera edat".
- 1983 "Les Autonomies davant dels problemes dels vells".
- 1984 "Envel·liment i Salut Mental".

En aquests simposis s'anali-tza de manera interdisciplinària la realitat quotidiana del vell, per ells han passat 1.042 participants entre professors i alumnes, tots els professionals dels serveis gerontològics (metges, infermeres, assistents socials, sociòlegs, psicòlegs, etc. que treballen en residències, hospitals, esplais i àrees

de Serveis Socials d'Institucions de l'Estat i privades).

El segon nivell docent de la Càtedra és el Curs d'Especialització en Ciències Gerontològiques, enguany s'està desenvolupant el novè. El programa del curs consta dels aspectes bàsics, d'aprofundiment i d'aplicació dins de l'àmbit de la Sociologia, Medicina y Psicologia de la Vellesa.

La Càtedra de Gerontologia s'estructura en sis Departaments: Geriatria i Infermeria, Sociologia, Psicologia, Polític-Jurídica, Planificació Hospitalària i Assistència Social, al front dels quals hi ha un coordinador. El nivell de docència és Universitari, el professorat consta d'uns 30 professors de les Universitats de Barcelona, Autònoma i d'altres, metges geriàtres, sociòlegs, psicòlegs i experts en llurs disciplines acadèmiques. Pels cursos de Ciències Gerontològiques han passat un total de 461 alumnes.

Aquesta càtedra ha fet diverses publicacions, totes elles dirigides pel Dr. Rogeli Duocastella. Cal destacar "Residència per a la tercera edat" i "Servicios a Domicilio para la tercera edat", editades per l'Obra Social de "La Caixa". La revista "gerontològica", també sota la direcció del Dr. Duocastella, aquesta revista està especialitzada en aspectes tècnics de la gent gran.

L'Escola de Formació de Gerocultors ha estat una altra de les obres del Dr. Rogeli Duocastella dins de l'àmbit de la Gerontologia. Començà a funcionar l'any

1981 patrocinada pel Ministerio de Cultura i la Generalitat de Catalunya (Direcció General de Serveis Socials). Enguany s'està fent el setè curs i han passat per l'Escola de Formació de Gerocultors 377 alumnes.

Paral·lelament s'organitzen a la FERS (Federació Espanyola de religioses sanitàries - Delegació de Catalunya) 9 cursos de Gerocultors pels quals hi han passat 811 alumnes.

La presència del Dr. Rogeli

Duocastella en els mitjans de comunicació ha estat prou important: programes de TV de ràdio i articles de premsa (La Vanguardia, El Correo Catalán, etc.) fent una important tasca de conscienciació ciutadana sobre la problemàtica de la vellesa.

A més a més ha participat en trobades internacionals: Conferència Internacional de Gerontologia Social (C.I.G.S.), Conferència Europea d'Organitzacions per a la 3.ª Edat (EURAG), As-

semblea Mundial de les Nacions Unides sobre l'envel·liment, membre del Consell Científic de la FIAPA (Federació Internacional d'Associacions de Persones d'Edat), etc.

En resum, el Dr. Rogeli Duocastella ha estat un pioner de la gerontologia a Catalunya, un capdavanter entre els experts gerontològics d'arreu de l'Estat Espanyol, un dels homes que més ha lluitat per a una vellesa digna.

Un jueu de Tars

Si Pere és l'home que, en l'última pesca miraculosa, després que un deixeble ha sentenciat: "És el Senyor", es llença nu a l'aigua, també Pau de Tars és l'home que, després que ha vist Crist Resuscitat, es llença a anunciar-lo amb una profunda nuesa espiritual, sense mirar res més.

Cas únic en el món antic, encara avui podem dir que poques vegades la fe (o l'home) s'ha presentat amb tanta immediatesa com en les Cartes de Pau.

En una sèrie d'articles, intentarem presentar la figura —fets i paraules— de Pau, prenent com a font primària el que Pau mateix diu en els seves Cartes. Els Fets dels Apòstols també seran aprofitats, però després que les Cartes hagin dit la seva. De manera semblant, les altres notícies provinents del món contemporani de Pau:

La Carta als Gàlates ens presenta la joventut de Pau com la d'un típic jueu de la Diàspora: "En judaisme passava davant de molts compatriotes de la meua edat, com a més gelós de les tradicions dels Pares."

Som en un àrea on el "judaisme" viu en un entorn "gentil" (pagà) i els de la seva edat (és a dir: els joves) són portats a competir en el "zel" per les tradicions dels Pares.

Pau no és ni un jueu empeltat d'hel·lenisme ni un grec empeltat

de judaisme. És, amb la màxima força possible, totalment jueu i totalment grec.

Els seus pares no són considerats ni com a transeünts ("peregrini") ni com a estrangers residents ("advena") a la ciutat de Tars, sinó com a ciutadans ("cives") censats, que paguen la seva contribució. El noi Pau no va frequentar cap escola filosòfica, però sí que havia sentit centenars de discursos en les festes i en els judicis públics i s'havia embadalit davant algun filòsof itinerant. Més endavant, el grec li servirà com a llengua pròpia, que no li escatima mai la paraula justa en el moment just.

En aquestes circumstàncies, ser circumcidat als vuit dies del naixement, saber a quina tribu pertany (la de Benjamí) i mantenir-se irreprovable des del punt de vista de la Llei —tal com ens diu la Carta als Filipencs— ha de ser vist com a fruit d'una voluntat fèrria (per part dels pares i del noi mateix) de defensar el propi judaisme per damunt de tots els altres valors.

La familiaritat que Pau després mostrarà amb la Llei i els Profetes (el que nosaltres anomenem Antic Testament) no va ser tota adquirida des de la seva "conversió". Els entesos no li descobriran les maneres de l'exegesi rabínica "professional",

però sí la fidelitat d'un que no ha faltat cap dissabte a la sinagoga (on la Bíblia era llegida en la Versió grega dels Setanta) i s'ha posat als primers bancs per a no perdre cap paraula del que s'hi escoltava i del que s'hi deia.

Els qui, com Pau, eren gelosos del propi judaisme eren portats moltes vegades a defensar el dels seus compatriotes, amb les armes de la persuasió, però també amb les de la intimidació: vexacions de tot tipus havien de recordar als jueus relaxats les exigències de la fe dels pares.

Es possible que Pau es traslladés a Damasc per exigències de la pròpia feina: Damasc, voltada per tots cantons de desert, necessitava més que ningú les tendes de campanya que la família de Pau fabricava.

Arribat a Tars o de Jerusalem, el cas és que Pau a Damasc es va enfrontar amb un moviment que es permetia esmenar la plana al mateix Moisès, per l'autoritat d'un Jesús que ell no havia conegut. Pau comprenia que només una defensa aterrissada de la Llei podia mantenir la cohesió i la força del poble jueu en mig dels gentils, i per això va combatre l'Església naixent com la forma més refinada de l'astúcia diabòlica.

Jordi Sánchez Bosch

El mes de juny, a Madrid

Trobada internacional de minusvàlids

L'Associació Espanyola d'Esports, Temps Lliure i Oci per a Minusvàlids Psíquics (A.N.D.E.) organitza, el proper mes de juny, l'"European Special Sport", una gran concentració d'activitats recreatives i culturals. L'objectiu és que els joves minusvàlids de diversos països puguin demostrar i desenvolupar les seves capacitats físiques i tinguin un contacte humà que els permeti d'enriquir-se mútuament.

Aquesta trobada s'organitza durant l'Any Internacional de la Joventut. Els responsables de l'Associació volen que els joves minusvàlids puguin viure, durant aquests dies, experiències similars a les que viuen d'altres joves en molts moments de la seva vida.

La celebració de l'"European Special Sport" s'emmarca en el

context d'una àmplia campanya de sensibilització ciutadana que permeti de conèixer millor la problemàtica del noi minusvàlid. S'ha de canviar un cert sentiment de compassió per una comprensió, afecte i respecte reals.

En definitiva, hom pretén que el minusvàlid sigui plenament acceptat per la societat i s'integri d'una manera absoluta en tots els àmbits de la societat.

Els responsables d'A.N.D.E. són plenament conscients de la importància de l'esport, les activitats a desenvolupar al temps lliure per assolir aquest objectiu. Els jocs i les activitats recreatives estimulen els desitjos del minusvàlid psíquic per integrar-se a la societat.

T.P.

CINEMA

"Els crits del Silenci"

L'autogenocidi del poble de Cambotja

"Els Crits del Silenci" és, en aquests moments, una de les pel·lícules de més èxit a Catalunya. Narra la tragèdia, el genocidi del poble cambotjà l'any 1975, quan els "khmers vermells", que eren majoritàriament adolescents, arriben al poder i imposen la llei del terror.

L'ambaixador dels Estats Units abandonà, d'una manera precipitada, el país després dels bombardeigs que el president Nixon va ordenar. L'exèrcit americà destruï la localitat de Nek Luong. Sidney Scanberg i Dith Pan, els periodistes que protagonitzen el film, es traslladaren al lloc dels fets i s'adonaren que, després d'aquella massacre, Occident podia fer ja poca cosa a Cambotja.

Dith Pan és en la vida real Haing S. Ngor i va viure, al seu moment, els esdeveniments de la pel·lícula. Va veure, fins i tot, com moria la seva promesa de fam. La seva interpretació és extraordinària i és una de les claus de l'èxit. Ha obtingut l'òscar al millor paper secundari, un guardó plenament justificat.

La pel·lícula manté un ritme trepidant. Hi abunden els efectes especials, aspecte que té cada dia més en compte el cinema americà. Això no és, ni de bon troç, dolent, perquè permet la realització d'escenes sorprenents i molt ben aconseguides. Succeeix,

però, que moltes vegades s'anteposa aquesta parcel·la de la realització cinematogràfica a d'altres aspectes temàtics que mereixen un tractament més rigorós. Ja se sap, això no obstant, que la gran indústria cinematogràfica no busca formar ni informar, sinó oferir espectacle i distreure per aconseguir recaptacions espectaculars.

La pel·lícula reflecteix l'estat d'ànim dels "khmers vermells" que estaven com embogits i plens d'odi envers l'enemic americà per la política imperialista i agressiva de desenvoluparen. Els "khmers" autoritzen la sortida dels periodistes estrangers, però retenen els cambotjans que són sospitosos de simpaties pro occidentals. El país esdevingué un immens camp de treballs forçats. Hi moriren tres milions de persones per causa de les dures condicions de vida que els imposaren. La situació es perllongà quatre anys, fins a 1979, quan els vietnamites acabaren amb el regnat del "khmers".

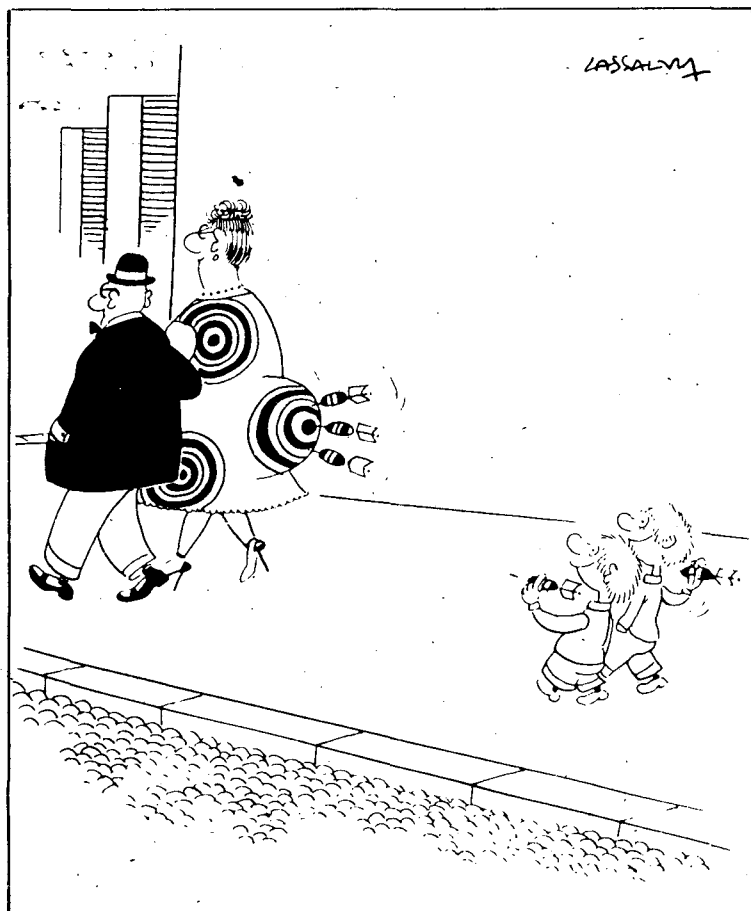
L'autogenocidi de Cambotja no s'hauria produït si els vietnamites no haguéssin donat el seu suport als "khmers" per conquerir el poder. L'escàs nombre de cambotjans que aconseguiren abandonar el país eren condemnats al silenci en arribar al Vietnam.

Tomàs Puntí

El metge cambotjà Haing S. Ngor, millor actor secundari per "Els crits del silenci".

HUMOR

No és cap conte ni cap ficció. És una història, un fet real.

Fou en una ciutat del País Valencià. Un jove que, malgrat els molts passos que havia donat, estava sense feina, fou llançat de la seva casa paterna. Els seus familiars li van dir:

—No tornis a casa fins que puguis portar un bon jornal.

Des d'aleshores el jove anà errant d'ací d'allà. Li faltava el plat diari a taula i el sopluig segur i acollidor d'una teulada. Menjava els rosegons secs de pa que trobava en els cubells de les deixalles, i dormia sobre els pedrissos freds dels carrers o en els bancs més calents de l'estació del tren, els dies que podia i no hi havia vigilància.

En aquella ciutat valenciana una bona religiosa donava acolliment als malalts més abandonats i als pobres més indigents en una casa llogada per aquesta finalitat tan cristiana. Un dia, el jove, desesperat, mig mort de gana, tru-

Amor
amb
amor...

ca amb temença a la porta d'aquella llar hospitalària. Demana un mos de pa i un racó per a dormir. La monja l'acull amorosament. Només li posa una condició: cal que s'avinqui al règim intern i als costums de la casa.

Passen els dies. El jove s'hi troba bé. Ajuda tant com pot la religiosa en les feines casolanes i es fa amic de tots els malalts. Però heus aquí que un dia té una oportunitat de fer un servei que li fa guanyar unes pessetes. ¿Què en farà? Vol provar fortuna. En-

cara que no entén gaire de fútbol, fa una travessa de dues columnes. Aquella jornada era una mica complicada. Hi havia alguns partits d'un pronòstic ben difícil. Arriba la nit del diumenge. La sort li somriu. Veu que ha encertat els catorze resultats. Li toquen vint-i-nou milions.

Davant d'aquell dineral el jove es manté molt serè; no li pugen els fums al cap. Abans de pensar en el seu demà, allò que primer fa és recordar-se de la llar benèfica que l'havia acollit. No sols compra i posa a la disposició de la religiosa aquella casa llogada, sinó que va comprar també una casa contigua per tal que pogués ampliar-se l'obra caritativa. I després encara posà la quantitat restant, ingressada en una entitat bancària, a nom de tots dos, per tal que la religiosa en disposés, si en algun moment en tenia necessitat.

Realment, "amor amb amor es paga".

Jaume Vilageliu

La por de dir-se cristià

La civilització cristiana, per mica de perspectiva amb què es miri, és el que ha donat al món la llum i la força de què viu el nostre Occident. I, per reflex, a tot el món del nostre temps, en general.

Sempre se sent, és clar, la veu dels pessimistes, que tot ho veuen negre i que afirmen que cada dia estem pitjor i que la nostra civilització no sols no progressa sinó que cada dia som més salvatges. Que el progrés no existeix i que més aviat anem endarrera. Són els que somnien catàstrofes apocalíptiques i nuclears i que retreuen —amb raó—, les dues guerres mundials del segle XX.

El què no volen reconèixer, però, els qui així raonen, és que si precisament ha passat el què ha passat i el que encara ens passa no és, justament, per culpa de la civilització cristiana, sinó perquè la humanitat encara no ha acabat ben bé d'assumir-la. Que el què ens passa no és per culpa de la civilització cristiana, sinó, exactament, perquè encara no ho és prou de cristiana, encara que, malgrat tot, segueixi

avançant. La civilització cristiana és la civilització de l'amor, la de Jesús, la de sant Agustí —"ama et fac quod vis"— la de Francesc d'Assís, i no té res a veure, al contrari, amb què uns quants folls que, a més, la combatien, es dedicassin a cometre assassinats i genocidis i a llançar uns pobles contra els altres, cosa que —aquí sí que actua la civilització cristiana— cada dia costarà més d'aconseguir; en el sentit que cada dia, encara que no ho sembli, el poble, l'autèntic poble, sent més el natural horror pels odís i per les guerres. Però és clar, això no és cosa d'un dia ni de dos.

Un escriptor ha dit, narrant els seus viatges per tot el món, que s'adonava perfectament quan sortia d'un país de civilització cristiana per a entrar en una zona on aquesta no dominava. I que ho notava en tot: en la manera de ser de la gent, en la forma de viure, en alguna cosa gairebé imperceptible, però absolutament real, que es fa notar per damunt de qualsevol altra impressió.

I, això no obstant, els cristians, potser a diferència d'altres religions, i sempre parlant en general, donem moltes vegades la sensació que ens faci vergonya de dir que en som de cristians, que seguim les ensenyances sublimes de Jesús que va predicar la revolució de l'amor, que és l'única revolució autèntica que s'ha viscut en aquest món.

Manca de franquesa

Som una mena de cristians "oficials", vergonyants, que, si ens ho qüestionen, diem que sí, que ja creiem en el fons, però ens costa de dir-ho. No ho vivim prou, ni ens enorgullim gens, de viure i respirar aquesta religió de l'amor que, en realitat, és la que ens aguanta i ens dona l'esperança d'una vida millor, en el futur i, al final, en el triomf, segur, de l'espiritualitat; que no pot fallar, perquè és materialment impossible que l'amor no triomfi sobre l'odi o la indiferència.

Ara bé, per què tanta gent no gosa dir, amb franquesa, sense

ostentació excessiva però fermament, que creu en Déu i en Jesucrist i se sent membre d'aquesta civilització de l'amor i n'està legítimament orgullós? Cosa que fan moltes vegades els musulmans i altres religions, parlant en general.

Les raons deuen ser moltes i diverses. Errors propis d'aquesta mateixa civilització, cada dia més reconeguts gràcies a Déu, com les croades o la Inquisició i que, de fet, han estat la causa que molta gent, particularment molts científics, s'hagin retret. Indiferència o fredor, un cert "snobisme" dels que creuen que el no dir-se creient "fa home" i que el dir-se'n fa "retrograd". La rutina, mal poc reconegut, però terrible, i potser un dels pitjors que el cristianisme, tal com es practica moltes vegades, pateix; mal insidiós, amagat, però traïdor com pocs.

Pocs materialistes convençuts

Pel que fa als científics, molts pateixen encara de la prevenció davant d'actituds que en temps es varen produir contra la ciència —Galileu, Teilhard, etc. N'hi ha que fan veritables equilibris per a no reconèixer, francament, que hi ha un Déu creador de totes les coses. De materialistes convençuts en van quedant cada dia menys. L'atzar, com a única causa, ja no s'aguanta dret. I, ara, hi ha alguns científics que ja creuen

en un "univers intel·ligent", és a dir, fruit d'una creació basada en una intel·ligència superior. Val més això que res. Però no donen el braç a tòrcer ni volen, simplement, parlar de Déu; no volen pronunciar aquest nom. És un fet gairebé inexplicable, per la seva tossuderia. Si t'és tots, pràcticament sense excepció, proclamen les excel·lències de la predicació de Jesús, els costa de reconèixer un Déu que, a més d'ésser la intel·ligència suprema, és també, i sobretot, el Déu de l'amor, el Déu del Dant, el de l'amor "che muove il sole e l'altre stelle".

"Què ens passa?", es demanava no fa gaire mossèn Jarque des d'aquestes mateixes planes. Era amb motiu de la mort de Salvador Espriu que, aquest sí que, honestament, va passar per damunt d'aquest prejudici de no voler dir-se cristià, venent aquest "snobisme" de tantes persones destacades que, tot i ésser i sentint-se cristianes en el fons, se'n donen "de menys" de dir-ho.

Potser el què ens passa és això. "Snobisme" i por o prejudici en uns. Indiferència, rutina i manca de profunditat en altres. O de sinceritat, pura i simple. Manca, també, d'honestat mental i d'aquesta espurna de valentia en d'altres. I cal que tothom que en el fons del fons, cregui francament en Déu i en Jesucrist tingui aquesta espurna de valentia. Si Déu vol tot arribarà. I l'Espriu ens haurà donat encara un altre bon exemple.

Lluís Santacana

El meu "credo de la família"

Crec en un Déu que se'ns ha revelat com a família: Pare, Fill i Esperit Sant.

Crec en la persona humana, que ha estat creada home i dona a imatge i semblança de Déu.

Crec en la família, pensada per Déu des de tots els segles i originada en la fusió amorosa i definitiva de les vides d'un home i d'una dona.

Crec en el do amorós mutu de l'home i de la dona que troba en la fusió dels cossos l'expressió del compromís de les vides.

Crec que la unió dels esposos fa palesa la seva condició d'imatge d'un Déu que no és solitud sinó comunió.

Crec que l'entrega mútua entre l'espòs i l'esposa és tendresa acollidora que els fa font de vida.

Crec que els fills són la fidelitat dels pares feta vida.

Crec que la família no és solament font de vida biològica, sinó principalment de vida personal.

Crec que la família fa créixer la vida personal de tots els seus membres acollint-la en llibertat, en tendresa, en solidaritat.

Crec que la família fa palès el valor esponsal del cos com a camí de comunió personal.

Crec que el pecat, introduint en el món l'egoisme i la concupiscència, ha perjudicat la comunió transparent de la família.

Crec que Déu ens ha estimat tant, que ens ha volgut salvar en el seu Fill, nascut d'una dona per obra de l'Esperit Sant en el si d'una família humana.

Crec que Jesucrist, donant-nos el seu Esperit, en Ell ens ha fet fills de Déu i membres de la seva família humana, l'Església, des de la qual podem donar a Déu el nom de Pare.

Crec que, pel sacrament del matrimoni, Déu mateix se'ns ha volgut donar a través de la nostra donació d'esposos i ha constituït la família en església domèstica.

Crec que, per la gràcia de

Déu, la família no solament és font de vida natural, sinó canal de vida sobrenatural que eleva la maduresa humana a santedat.

Crec que Maria, per obra de l'Esperit Sant mare de Jesús i mare de l'Església, és també mare de totes les famílies constituïdes en l'Amor.

Crec que la família cristiana, fruit del nostre amor enriquit per

l'Amor infinit, ha de ser un signe d'esperança per a tots els homes.

Crec que la família cristiana, veritable església domèstica, assolirà la plenitud al cel, on tota la humanitat és cridada a formar la família humana de Déu pels segles dels segles. Amén.

Pau López Castellote

Desequilibri i estructuració

En els conceptes de la cultura diguem-ne clàssica, ordre i equilibri tenen una proximitat considerable. L'ordre arquitectònic intenta una simetria, un equilibri. La presència d'aquests factors legítima la qualitat de l'ordre. Aquesta proximitat conceptual, en ser traslladada a les ciències naturals, provoca paradoxes. La interpretació microscòpica de la segona llei de la termodinàmica, formulada per Boltzmann a finals del segle passat, arriba a la conclusió que els sistemes físics tendeixen, en equilibri, al màxim desordre. Equilibri i desordre apaquet fet, les reflexions més o menys filosòfiques dedicades a aquesta qüestió han estat innombrables.

Si equilibri i desordre estan relacionats, hi ha també relació entre desequilibri i ordre? Efectivament. La termodinàmica fora d'equilibri ha portat, entre les seves conclusions més destacades, a la constatació que quan un sistema és portat prou lluny d'equilibri, s'estructura, s'ordena. Les evidències són espectaculars, doncs, pròxims, si més no en la ciència de la termodinàmica. Des de la constatació d'altres en diversos camps: en òptica, el làser; en mecànica de fluids, els moviments convectius (formes de núvols, distribució de volcans...); en biologia, moltes menes d'estructures cel·lulars...

Així, doncs, l'equilibri homogeneïtzant; el desequilibri, provoca

l'aparició d'estructures. Com més gran el desequilibri, més acusada l'estructuració. La geografia humana ens en pot donar, ja fora del marc estricte de la ciència, un exemple. El desequilibri tècnic i cultural provoca una estructuració del món en zones cada cop més riques i en zones cada cop més pobres. Aquesta estructuració esdevé cada cop més rígida i acusada. La pregunta que es plantegen les ciències en les situacions d'aquesta mena és la de llur estabilitat. Quin tipus de canvi, de perturbació, pot trencar aquesta tendència?

Es curiós observar com el desenvolupament recent d'algunes qüestions científiques és pròxim a algunes preocupacions socials. La coincidència no és totalment fortuïta: els éssers vius, les societats humanes, són sistemes fora d'equilibri, en progressió, i, en certa manera, estan sotmesos a lleis generals. No és estrany, doncs, que un estudi físic de sistemes fora d'equilibri porti a algunes conclusions reminiscents d'autèntiques situacions socials. La introducció d'alguns nous desenvolupaments conceptuals de les ciències pures en les ciències humanes podria ser, com tot intercanvi entre les cultures "científica" i "literària", fructífer i estimulador.

David Jou

(Departament de Termologia
Universitat Autònoma de Barcelona)

Moviment Rialles de Catalunya

Programació abril 1985,

SETMANA DE PASQUA

BADALONA: dia 14 Centre Parroquial sant Josep. 18 hores. Espectacle de titelles. **Xerrameca de Xerrac** a càrrec de Titelles Babi.

BANYOLES: dia 14 Cercle de catòlics. 17 hores. Espectacle de titelles. **Histories d'un follet espieta** a càrrec de L'Espiadimonis.

CELRÀ: dia 14 Ateneu. 18 hores. Narració de **Contes breus i extraordinaris** a càrrec de Cesc Serrat.

L'ARMENTERA: dia 8 Sala Catalunya. 12 hores. Narració de **Contes breus i extraordinaris** a càrrec de Cesc Serrat.

LA BISBAL D'EMPORDÀ: dia 14 Foment catòlic. 16,30 hores. Projectió de la pel·lícula francesa, parlada en català, **La guerra dels botons**.

LA GARRIGA: dia 14 plaça de l'Església. De 8 a 21 hores. **Quo vadis** amb la participació dels nens de 8è. de bàsica.

MANRESA: dia 13 Sala Ciutat. 17,30 hores. Projectió de la pel·lícula anglesa de di-

buixos animats, parlada en català, **El lleó, la bruixa i l'armari**.

OLOT: dia 14 Teatre principal fundació pública. 12 hores. Espectacle de pallassos. **Parron-parric**, a càrrec de Xip-xap.

PALAMÓS: dia 14 Cinema conchs. 17 hores. Espectacle d'animació **Cançons, danses i endevinalles** a càrrec del grup Julivert.

REUS: dia 13 Teatre Bartrina. 18,30 hores. Representació de l'obra **La rateta ja no escombra l'escaleta** a càrrec de La Tropa.

RIPOLL: dia 14 Església sant Pere. 16,30 hores. Representació de l'obra **L'Hemisferi fantàstic** a càrrec de l'aula de teatre de la institució Montserrat.

SANT CELONI: dia 14 Ateneu. 12 hores. Representació de l'obra **Pum xiviricú** a càrrec del grup de teatre La Tropa.

TERRASSA: dia 14 Parc de sant Jordi. 12 hores. Espectacle de titelles **el gegant del pí** a càrrec de Marduix.

LA SARDANA I LA DANSA

DESAPAREIX L'AGRUPACIÓ SARDANISTA DE VIC.- Després de més de 50 anys d'existència, l'Agrupació Sardanista de Vic ha decidit cessar les seves activitats en una assemblea extraordinària celebrada a la capital ausonenca el passat dia 2 de març. Els motius d'aquesta decisió rau en una profunda crisi de l'equip directiu de l'entitat, que no s'ha pogut resoldre, motivada per un considerable descens del nombre d'associats —que hom xifra en un 40 per cent— i també en la manca de subvencions.

Cal remarcar, però, que malgrat aquesta desaparició de l'Agrupació Sardanista de Vic —que tan de bo que només sigui una desaparició transitòria, ja que no s'ha de deixar perdre el prestigi d'aquesta veterana entitat—, la presència sardanista a la capital de la comarca d'Osona està assegurada a través de les quatre colles de dansaires que es mantenen en actiu i que ara han d'assumir la responsabilitat de mantenir el caliu de la nostra dansa a la ciutat de Vic.

Lamentem la suspensió de les activitats de l'Agrupació Sardanista de Vic i fem vots per tal

que la situació produïda per aquest fet sigui satisfactòriament resolta a través de l'acció decidida i constant de les colles sardanistes.

NOVETATS EN EL MÓN DE LES COBLES.- Com cada any, després de Carnestoltes s'han concretat diverses novetats entre les cobles i, concretament ara volem remarcar alguns canvis de representant per tal de facilitar una millor localització de cada grup musical a aquelles persones i entitats que hi estiguin interessades.

La cobla Reus està domiciliada al carrer de Sant Vicenç, núm. 22, segon, de Reus, i ocupa el lloc de representant el senyor Josep Gual i Cañellas.

D'altra banda, tota correspondència referent a la cobla La Principal de Lleida ha d'adreçar-se a Enric Roca i Peralta, carrer del Bisbe Martí Ruano, 17, primer-segona, de Lleida, Codi postal 25006.

Igualment, cal ressenyar que la cobla Pirineu ha tingut una reestructuració amb vista a l'actual temporada. La direcció musical és a càrrec de Joan Casas i les funcions de representant les fa en Josep Farràs, carrer Boixadé, núm. 6, tercer, de Berga; telèfon 821 14 83.

Ara fa poc, la cobla Pirineu ha sofert el comiat postmortem del seu contrabaix, en Lluís Sellart, mort el mes de desembre passat. Havia estat una persona molt activa en el món del folklore i de la sardana a Berga, cofundador de la cobla Pirineu i instrumentista a diferents formacions de la comarca durant disset anys. Reposi en pau Lluís Sellart que, principalment els berguedans, recordaran sempre com un gran amic i incansable lluitador en la defensa del nostre bagatge musical i folklòric.

Finalment volem detallar el canvi de representant de la cobla Badalona, tasca que actualment desenvolupa Josep M.ª Nadal, domiciliat al carrer de Prats i Roqué, números 20-26, àtic 1.ª, escala A, de Barcelona; Codi postal 08027; telèfon 352 04 90.

Josep Ventura

RACÓ DEL LLENGUATGE

Els desdoblaments (1)

Analitzant les diferències d'emissió de conceptes entre llengües romàniques i veïnes, observem que, en una d'elles, alguns mots inclouen uns quants significats, mentre que, en una altra aquests significats es reparteixen entre dos mots. És el cas de "escalera/escala" que, en català, només s'expressa en un sol mot, com us comentava, no fa gaire en un racó que hi vaig dedicar. És el cas del "bois" francès, que es desdobra en bosc/fusta; o del peix, que fa "pez/pescado".

Ara, però, vull que ens fixem en els casos en què partint d'un sol mot castellà es produeix un desdoblament en català en dos mots de significats ben diferenciats.

Començarem per caixa/capsa, que s'encadena amb caixa/caixó i caixó/calaix. Per a nosaltres, caixa és un receptacle gran i quadrat, de fusta o d'altres materials rígids i resistent destinat a l'emalatge d'objectes per a llur transport. Per semblança, també anomenem caixa el moble on les núvies desaven l'axovar; la caixa negra que conté els elements per a enregistrar els incidents d'abans de la caiguda de l'avió; el moble que estotja els antics i sumptuosos rellotges de pèndol; la cavitat que alberga i protegeix els òrgans de la respiració i de la circulació, el cor i els pulmons; la caixa de cabals, per guardar els diners que han entrat per la caixa re-

gistradora; la caixa d'estalvis (en sentit figurat), de la qual ens refiem per al nostre modest moviment bancari; la caixa de morts (en sentit físic), on tindrem el repòs definitiu... Encara trobaríem més aplicacions a aquest mot, que ens serien útils per a l'expressió d'altres idees.

El que no podem fer mai, si no és incorrent en greu negació d'identitat lingüística, és dir: una caixa de llumins, de bombons, de sabates, de paper i sobres, etc. Per a aquests menesters nosaltres tenim i fem servir capsa, mot inexistent en castellà. Es diferencia de la caixa perquè és més petita i de materials primis i delicats com cartolina, lluna, plàstic, i, generalment, té tapa. En les capsas hi poden haver objectes de regal molt ben presentats; per això quan ens volem presentar bé, quan ens empolainem, ens mudem, ens enlluïstem les sabates i ens clenxinem, hom diu que sembla que sortim de la capsa.

PERLES ORTOGRÀFIQUES.- Rebo una convocatòria d'una penya literària per al sopar que celebren mensualment. Hi trobo tres noms de personatges, el del titular de la penya, Joan Santamaría, el del convidat d'honor, senyor Pere Durán i Farell, i el del president, doctor Ramon Aramón, tots tres accentuats indegudament. Sense accents estarien ben escrits.

Albert Pera

CRÒNICA CASTELLERA

Quatre de vuit a Milà

La colla Vella dels Xiquets de Valls, va marcar una nova fita dins del món dels castells descarregant per primer cop un quatre de vuit més enllà dels Pirineus, i al mateix temps realitzant la millor actuació castellera a l'estranger. La Vella que actuà a la capital de la Lombardia amb motiu del Carnavale Ambrosiano-85 a finals del passat mes de febrer van començar les diverses actuacions —totes elles davant del Duomo—, aixecant dos pilars de cinc, un d'ells amb una recepció oferta pel President Jordi Pujol. L'endemà a la tarda amb una temperatura no massa apropiada per aixecar castells van completar amb el tres de set, el quatre de vuit, el quatre de set amb l'agulla al mig, el tres de sis aixecat per sota i girant tota la pinya. L'últim dia d'estada a Milà, dia gran de l'esmentat carnaval, la Vella actuà a la tarda després de la rua i a la nit. En aquestes dues actuacions van carregar i descarregar, el cinc de set, la torre de set, el quatre de set, el tres de set, la torre de sis i tres pilars de cinc —dos d'ells aixecats per sota—. En resum un total de 17 castells, tots ells descarregats, pràcticament tota la gamma de castells de set. La Vella no podia començar millor la temporada. En tot moment va rebre el suport a la

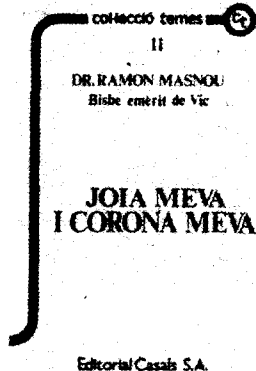
piña de la colla de Diables i Drac de Vilanova que també van estar presents a Milà.

Però els castells de la Vella no han estat els únics que s'han aixecat en les últimes dates per terres d'Itàlia, ja que abans de l'actuació anomenada més amunt, l'altra colla valenciana, els Joves, actuaren a un altre famós carnaval, el de Venècia, també el passat mes de febrer. Aquests són els castells aixecats per la Colla de Joves dels Xiquets de Valls: al pati de la Universitat van aixecar el quatre de set i el pilar de cinc, tot seguit a la plaça de Sant Barnaba, el tres de sis aixecat per sota i la torre de sis, a la plaça de Santa Margarida, quatre de sis amb l'agulla, quatre de set, pilar de cinc i davant de l'hotel Londra —seu de la Compagnia della Calza-INuovi Cortesi—, entitat organitzadora del famós carnaval. Allí completaren amb el tres i quatre de set, i el pilar de cinc; a la tarda a la plaça de Sant Marc i davant de més de 50.000 persones van aixecar el quatre de set amb l'agulla, el tres de set, i el pilar de cinc amb la senyera; tot seguit i acabant amb les actuacions actuaren a la veïna vila de Mestre, on carregaren i descarregaren el quatre de set, el tres de sis per sota i el pilar de cinc.

Eloi Roca

JOIA MEVA I CORONA MEVA

Dr. Ramon Masnou, bisbe emèrit de Vic
Segona edició - Febrer 1985
172 pàgines - 250 ptes.

Adreçat a tots els sacerdots i els religiosos, com també als seglars interessats en els afers eclesials. Ningú no el llegirà sense profit i fruïció.

Voleu fer un bon obsequi a un sacerdot? Regaleu-li JOIA MEVA I CORONA MEVA.

Editorial Casals S. A.
Casp. 79. 08013 BARCELONA. Telèfons 245 72 03 - 04

MÚSICA

Any europeu de la Música

MÚSICA RELIGIOSA

Actuació de
Meininger
Singkreis

A través del grup IRINI, el cor Meininger Singkreis, del Saarland (República Federal d'Alemanya), va manifestar el desig de venir a visitar-nos i d'oferir-nos algun concert i alguna celebració de la Divina Litúrgia bizantina. L'organitzador és el Rev. Paulò Kohut, sacerdot ucraïnès, encarregat del Foyer Ukrainien de Diemeringen, a Alsàcia (França). I un dels motius és la commemoració dels quaranta anys, que s'acompleixen enguany, de la supressió, en temps de Stalin, de la jerarquia catòlica ucraïnesa, de ritu bizantí, i com a preparació de la celebració del mil·lenari de la cristianització d'Ucraïna, que s'escaurà el 1988.

L'estada d'aquest cor entre nosaltres es traduirà en els actes següents:

El dia 27 de març, a la parròquia del Cor de Maria (PP. Claretiens),

DIVINA LITÚRGIA
BIZANTINA-ESLAVA

concelebrada pels reverends Paulò Kohut, responsable del Foyer Ukrainien de Diemeringen, a Alsàcia (França), Josep Casanova, rector de la parròquia ucraïnesa catòlica d'Hamburg (República Federal d'Alemanya) i Joan Solés, del grup IRINI del Centre Ecumènic de Catalunya.

El Meininger Singkreis, compost d'uns 80 membres va cantar el dia 29 de març, a l'església de Ntra. Senyora de Pompeia (PP. Caputxins), interpretant peces d'autors alemanys, especialment Heinrich Schütz (1585-1672), amb motiu del quart centenari del seu naixement, i peces litúrgiques eslaviques i populars ucraïneses.

Patrimoni literari

Manuscrits de
Vayreda cedits a
la biblioteca
municipal d'Olot

Els hereus de l'escriptor i pintor Maria Vayreda, representats per la seva filla, Maria del Tura Vayreda, han fet donació a la vila d'Olot (Garrotxa) dels manuscrits de les novel·les **Records de la darrera carlinada**, **Sang nova** i **La punyalada**, a més de vint-i-cinc contes, alguns d'ells inèdits, poemes i cartes. L'acte formal de cessió se celebrà a l'Ajuntament d'Olot, en presència de l'alcalde de la ciutat i diversos parlamentaris vinculats a la capital de la Garrotxa. Tots els manuscrits han estat dipositats a la biblioteca municipal d'Olot, que d'ara endavant durà el nom de Maria Vayreda.

El Príncep de Gal·les va cantar la

"Missa en si menor" de Bach

Davant de 5.000 entusiasmats espectadors va prendre part en un cor el príncep Carles, hereu de la corona d'Anglaterra, amb la interpretació, en el Royal Albert londinenc, de la "Missa en si Menor" de Bach, amb motiu del 300 aniversari del naixement del compositor.

El príncep, president del Cor Britànic de Bach, va tenir classes

de cant en el palau de Kensington abans de la seva presentació i interpretà la partitura amb una "agradable veu de baix", a judici dels crítics musicals. Fa cinc anys va voler actuar també amb el Cor en la interpretació d'aquesta "Missa", però en l'últim moment es va quedar afònic i no va poder fer-ho. La seva última actuació com a cantaire va tenir

efecte durant el seu temps d'estudiant de Cambridge.

El director del Cor, Sir David Willcoks, va elogiar el cantaire i els altres intèrprets van col·laborar amb ell durant la interpretació. En acabar la interpretació el públic va aplaudir durant quatre minuts el príncep, el qual no va demostrar cap nerviosisme.

MÚSICA CATALANA

Dues emissores de ràdio

promocionen la joventut

Catalunya Ràdio i Ràdio Associació, en col·laboració amb la direcció general de la Joventut de la Generalitat i l'Institut Català de Serveis a la Joventut, han posat en marxa la iniciativa titulada "Fes-te escoltar". El seu objectiu és fonamentar i promocionar el treball de grups i intèrprets de música moderna, jazz i cançó, residents a Catalunya, a través de concerts que seran emesos per les dues Emissores de la Generalitat.

Els grups i intèrprets interes-

sants a participar en aquesta iniciativa hauran d'entregar les seves maquetes a les emissores de la Generalitat o a qualsevol Servei Territorial i Comarcal de la Joventut. Un comitè seleccionador realitzarà el programa de concerts, agrupant els participants per estils i per criteris de proximitat geogràfica.

"Fes-te escoltar" es dividirà en dos cicles, el primer dels quals es titularà "Cicle de concerts de Primavera", aquest es realitzarà preferentment a Bar-

celona, agrupant temàticament els grups i intèrprets de cançó i jazz a la Cova del Drac i als de pop-rock a la sala Zeleste. Aquests concerts es desenvoluparan entre el 15 d'abril i el 22 de juny, sempre en dies feiners i en horari de tarda-nit.

El segon cicle de concerts, que portarà el títol de "Cicle de concerts de Tardor", es realitzarà preferentment a comarques, entre l'1 d'octubre i el 15 de desembre, i els grups i intèrprets seran agrupats geogràficament.

Catalunya Ràdio i Ràdio Associació han anunciat, tanmateix, que crearan un programa especialment dirigit a donar a conèixer als participants en ambdós cicles, que oferiran entrevistes i gravacions dels concerts. Per altra banda, els diferents programes musicals d'ambdues emissores emetran les gravacions de més qualitat i que considerin més adients.

SUBHASTA D'ART

Obres de Goya i Picasso

assoleixen xifres

astronòmiques a París

Un dibuix de Goya i una col·lecció de cent aiguaforts de Picasso van batre el rècord en el món de les subhastes pel preu que van assolir a la sala "Drouot" de París. Així ho veia la premsa francesa en comentar les xifres assolides en la sessió nocturna del divendres de l'esmentada galeria d'art: 2.900.000 francs (uns 52.200.000 pessetes) pel Goya i 3.600.000 (uns 64.800.000 pessetes) pels aiguaforts de Picasso.

Els aiguaforts de la "Suite Vollard" de Picasso van ser adjudicats a un desconegut comprador estranger, i el dibuix a la sèpia de Goya, "vedette" incontestable de la jornada, va ser comprat, després d'una brevis batalla,

per un col·leccionista de Boston.

Amb 120 segons el Goya va passar dels 800.000 francs de partida als quasi tres milions finals, gràcies a la licitació de dos compradors francesos i tres americans, un dels quals intervenia per telèfon des de Xicago.

L'últim rècord aconseguit per un dibuix de Goya en una subhasta es va situar en un milió i mig de francs francesos (uns 27 milions de pessetes) i va ser assolit a Berna el juny de 1984.

El dibuix venut ara procedeix d'un àlbum de 106 pàgines compost i numerat per l'artista entre 1815 i 1820, i desfet a la seva mort, el 1828, pel seu fill.

BALLET

A Moscou es
representarà
una obra
prohibida a la
URSS

El teatre Bolchoi de Moscou prepara un ballet adaptat a la novel·la satírica "El mestre i Margarida" de l'escriptor soviètic durant molt temps "maleit" Mijail Bulgakov. Escrit entre 1928 i 1940, l'obra de Bulgakov (1891-1940) no va ser publicada a la URSS fins al 1966, amputada en 80 pàgines. La versió íntegra va ser autoritzada el 1973.

El dia d'Europa
s'inaugurarà un
bust de Pau
Casals a
Alemanya

El 5 de maig, dia d'Europa, serà inaugurat a Wolfenbüttel (Alemanya occidental) un monument al músic català Pau Casals. El bust, realitzat a Alcol per l'escultor Antoni Miró, serà traslladat fins a Alemanya per voluntaris que realitzaran un recorregut pel Vendrell, Barcelona, Prada i altres indrets significatius en la vida de Casals. El bust, sufragat per catalanòfils alemanys, quedarà col·locat davant la Biblioteca del duc August de Wolfenbüttel, la qual custodia el **Evangelari** de l'any 1195.

ARQUEOLOGIA

Dotze tombes del segle X

trobades a Bellver de Sió

Dotze tombes antropomorfes de les que s'anomena "tipus banyer", han estat descobertes en el que deuria haver estat un antic cementiri situat darrera de l'església parroquial de la localitat de Bellver de Sió, propera a Agramunt a la comarca de l'Urgell, en iniciar-se unes obres de consolidació en el mur situat darrera l'absis de l'església.

Aquest descobriment va ser comunicat al Servei d'Arqueologia de la Delegació de Cultura a Lleida, que ha procedit immediatament a iniciar els treballs d'excavació en aquest interessant jaciment arqueològic.

Encara que falten realitzar diversos estudis sobre les restes trobades, sembla que les tombes podrien situar-se en el segle X. Les dotze tombes, contenen restes humanes d'adults i de nens.

Les tombes descobertes han ocasionat la modificació de les obres que es pensava realitzar, ja que a més de restaurar el mur de l'església es projectava també urbanitzar una plaça per comptar amb la subvenció de 1.100.000 pessetes que havia rebut la localitat, agregada el municipi d'Ossó de Sió, amb càrrec al canó d'energia elèctrica.

MODA

88 Saló de la Moda Espanyola

La inauguració del 88 Saló de la Moda Espanyola en la passarel·la de l'Hotel Ritz de Barcelona, va aportar la presència viva i sucosa d'una moda primavera-estiu'85 plena de contrastos i possibilitats.

Una concurrència de professionals del vestir desplaçats a Barcelona des de diferents indrets del país, així com tota la premsa especialitzada va poder valorar una vegada més l'èxit que aquest Saló de Moda recull cada temporada.

Un grup format per nou firmes d'origen selectiu, algunes de les quals unides amb l'Alta Costura, van presentar les seves col·leccions, la primera de les quals va ser a càrrec de KUNY, la marca especialitzada en vestits de bany segons disseny d'Encarna Doménech, ls seves propostes a base de vestits de bany i tota classe de conjunts coordinats, van arrencar forts aplaudiments.

Elisa Lacambra la va seguir a la passarel·la, amb una col·lecció de bruses drapejades, pantalons de tots els llargs i elegants vestits a base de dissenys i teixits exclusius.

Santa Eulàlia, és la firma del bon gust, la qual va aportar la presència d'uns models molt refinats. Contrastos de

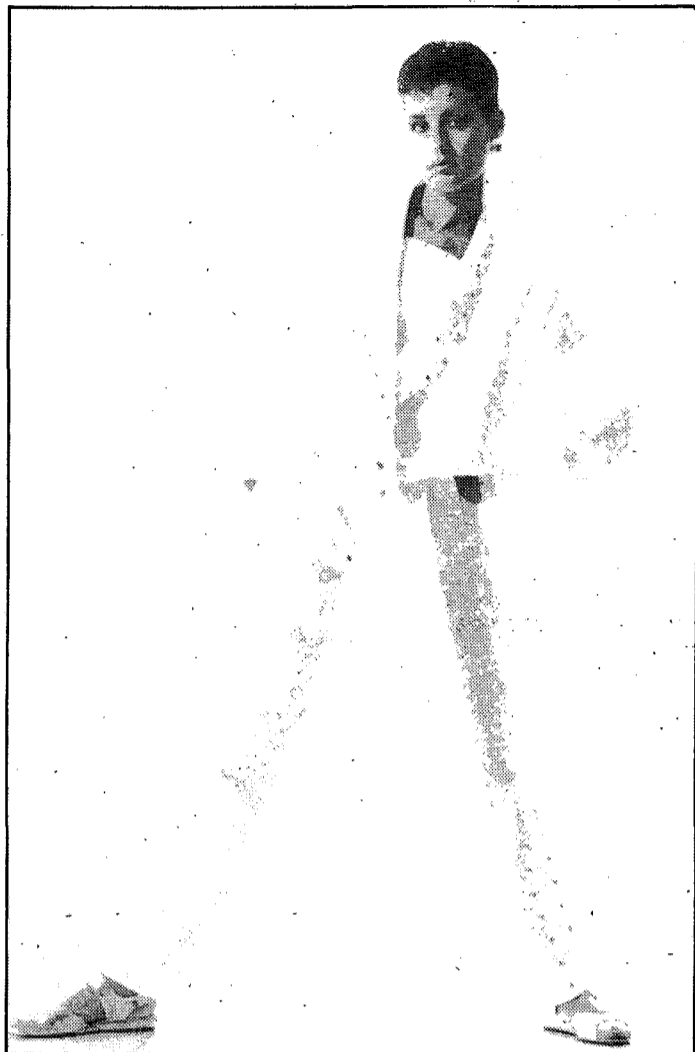
Tres conjunts de Rosser.

color i una gran harmonia de conjunt.

MARLU, considerats com autèntics especialistes en camisiers, així com en models de més vestir, van aportar el contrast de dos estils diferents, basats en unes idees molt noves i personals. Teixits molt bonics i la nota sempre atractiva de rics brodats.

Rosser sempre colorista i exuberant en les seves realitzacions, va fer gala una vegada més, del seu estil tan personal en presentar una col·lecció plena de fantasia.

Carmen Mir amb l'estil senzill i elegant que la caracteritza, va presentar una àmplia gamma de models molt portables.

Conjunt pantalon de Marlu.

Les núvies de Raimon Budo, es van desenrotllar pels camins tradicionals d'un estil que perdura, com és el blanc i les teles subtils. Detalls molt nous per a núvies diferents.

Les pells van estar fidelment reflectides a la passarel·la per dues firmes: Ramon Raventós, amb la seva magnífica col·lecció, i Tapioles i Pir-

retas amb un conjunt de peces molt sobries.

La placidesa dels pastels i la nota vibrant dels tons vius, van ser la tònica més representativa juntament amb el blanc i el negre de tota la mostra que va tancar aquest 88 Saló de la Moda Espanyola.

María José Ejarque

COSTUMS I TRADICIONS

"Les tres Maries"

eren canonges

El títol és rar. Sembla un parany per caçar lectors incautes, però respon a quelcom del passat i referit a la Pasqua.

Succedia a Girona en el primer terç del segle XVI quan a la Seu se celebraven els "Jocs de Pasqua" consistents en representacions sobre un escenari muntat davant de l'altar major. Aquest era convertit en una mena de monument figuratiu de la Resurrecció del Crist.

Una de les representacions es feia a l'hora de "maitines" i glossava la guàrdia dels legionaris romans davant el sepulcre del Senyor. Es deia "El Centurió" i era breu. Abans de les vespres es representaven la "Magdalena" o "Noli me tange-re" i el "Sant dubte de sant Tomàs".

La representació més important, però, es feia a la tarda. Consistia en un drama sacre del qual només coneixem el nom: "Les tres Maries".

Segons historiadors i etnòlegs es tractava d'una obra en vers, de caràcter melangiós i cantada amb melodia popular. L'argument era més o menys així: les tres Maries es dirigien al sepulcre de Jesús gement i plorant. Pel camí es trobaven amb un apotecari o físic que anava acompanyat de la seva esposa i fill, als quals demanaven olis i bàlsams per ungir i embalsamar el cos de Crist. Així mateix ho sol·licitaven d'altres caminants: un mercader, uns esclaus negres i potser algun més, fins arribar al lloc on l'àngel els anunciava la Resurrecció.

En aquell moment els actors expressaven llur alegria amb cants gaudiosos als qual s'hi unia el

públic fins aleshores silenciosament atent.

El paper de les tres Maries l'interpretaven altres tants canonges. Justament els més recents en el Capítol. Vestits de dona, endolats de cap a peus, realitzaven llur comesa molt seriosament, però en arribar al moment dels alegrois, el públic a poc a poc perdé el respecte als canonges i allò que ens els primers anys havia estat platxeria unint-se a la joia de les tres Maries, es convertí en burla. I aquí vingué allò de Troia.

Efectivament, perdut el respecte el costum d'intercanviar-se melindros i flaons —pastís propi de Girona— mentre sonaven timbals i trompetes, es convertí en una pluja d'aquells dolços projectils damunt dels sacerdots que amb tanta dignitat representaven els papers.

Almenys això creuen uns. Hi ha opinions, però, que donen molta culpa a alguns canonges que havien adoptat actituds poc en consonància amb llur dignitat, afegint-hi coreografia que excitava la hilaritat entre el públic.

En definitiva les coses arribaren a tal extrem que el bisbe, l'any 1534 hagué de suspindre per sempre més la representació d'un drama sagrat que acabava com un sainet irrespectuós i mundà.

Encara bo que succeís això, perquè si en els temps que corren hagués continuat el costum, alguns còmics haurien trobat justificació per a llurs sàtires.

Esteve Busquets i Molas

CUINA

Tournedos de llom amb

salsa picant

6 filets grossos de llom de porc
3 pomes grans
8 ó 10 cogombres petits
75 gr. mantega

3 cullerades de nata
2 cullerades de mostassa
una mica de farina

Renteu les pomes sense pelar-les, talleu una rodanxa de dalt i una altra de baix; si es posseix un aparell especial, traieu-li el cor i després talleu-les a rodanxes gruixudes d'uns dos centímetres, prepareu 6 rodanxes. Passeu-les per la farina i fregiu-les amb oli, col·loqueu-les en una placa de servir. Tireu la sal i el pebre als filets de llom i fregiu-los amb mantega fins que estiguin daurats, després col·loqueu-los sobre les rodanxes de poma. Amb la mateixa mantega de coure el llom es prepara la salsa afegint dues cullerades de mostassa, els cogombres petits tallats a làmines i tres cullerades de nata, doneu-li unes voltes, rectificueu de sal i pebre i tapeu el llom que s'haurà mantingut calent en un forn flux. Serviu tot seguit.

María Gloria Muntañola

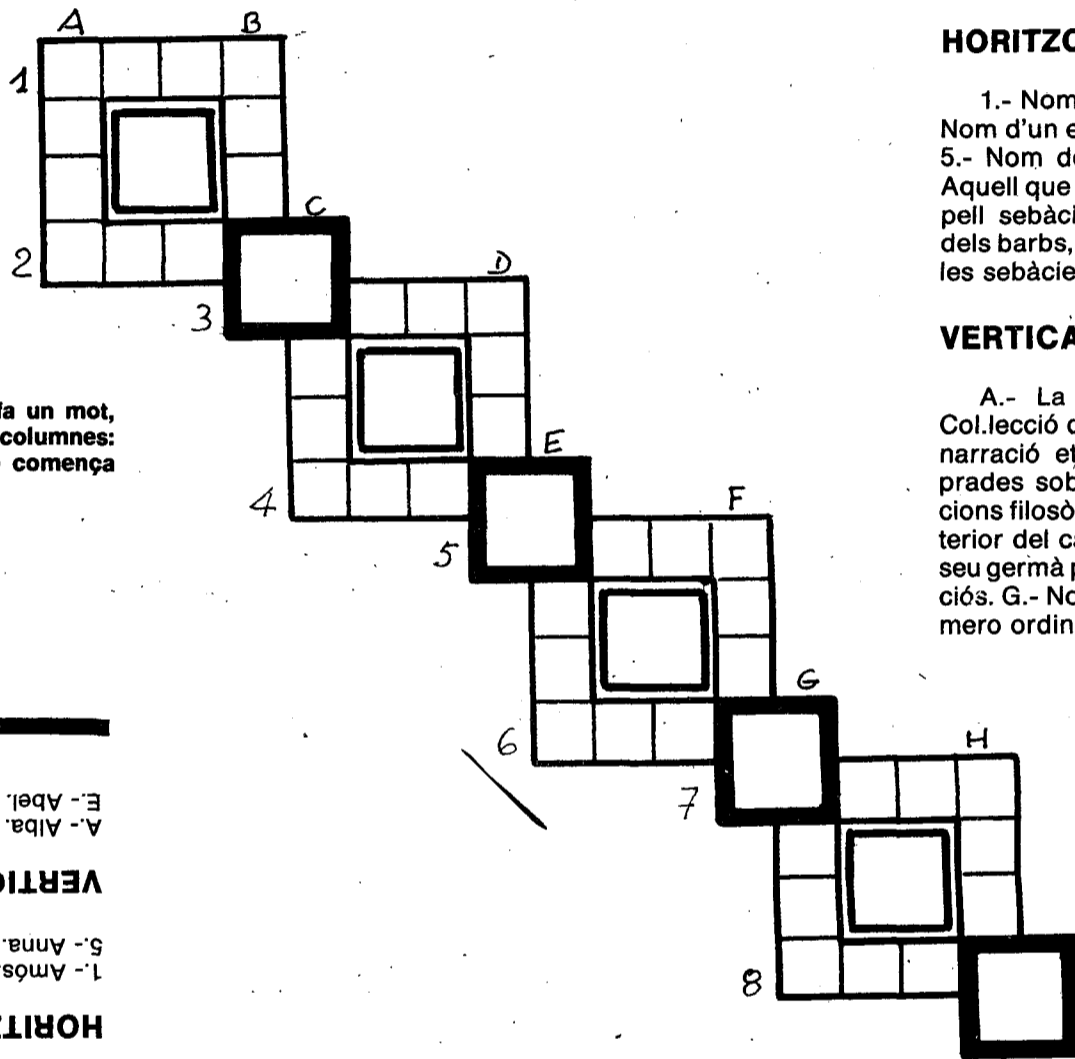
La Lliga, d'un cop d'ull

Jornada 31																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	50+18	41+9	38+6	36+6	36+6	32+2	31+1	30	30	30	29-3	28-2	27-5	26-4	26-6	25-7	23-7	20-12

REQUADRE-MOT

Per Rosa Collell

HORIZONTALS

1.- Nom d'un profeta. 2.- Estimem. 3.- Nom d'un evangelista. 4.- Volcà de Sicília. 5.- Nom de l'àvia de Jesús. 6.- Lliri. 7.- Aquell que posseeix molt. 8.- Afecció de la pell sebàcia, motivada per una infecció dels barbs, o per inflamació de les glàndules sebàcies.

VERTICALS

A.- La primera llum del dia. B.- Col·lecció d'himnes de las Bíblia. C.- Dita, narració etc. plàstiques, fabuloses, emprades sobretot per a expressar conviccions filosòfiques o religioses. D.- Part anterior del cap de l'home. E.- Noi mort pel seu germà perquè li tenia enveja. F.- Avariciós. G.- Nom de persona i de flor. H.- Número ordinal.

Entre els quatre requadres es fa un mot, amb el qual han de creuar totes les columnes: horitzontals i verticals; i cadascun comença amb la lletra que acaba l'anterior.

SOLUCIONS:

A.- Alba. B.- Salm. C.- Mite. D.- Carra. E.- Abel. F.- Avar. G.- Rosa. H.- Sisè.

VERTICALS

1.- Amós. 2.- Amem. 3.- Marc. 4.- Etna. 5.- Anna. 6.- Llir. 7.- Rica. 8.- Acné.

HORIZONTALS

MOT MARE

FILATÈLIA

Per Enric Graupera

Tema: setmana Santa (cont.). Resurrecció de Jesucrist. Sèrie emesa l'any 1974 per la República de Guinea Equatorial. El primer segell, valor 10 ptes. guineanes: Resurrecció de Crist, pintura de Wuzach Hans Multscher (1400-1467). Berlín. El segon, valor 15 ptes. guineanes, Resurrecció de Crist, obra de Piero Della Francesca. La fulleta, fragment d'un retaule (1495-1500), a Colònia. Jesús acompanya la mà de Sant Tomàs perquè fiqui els dits dins de la ferida del costat dret. Té un valor de 200 + 25 ptes. guineanes.

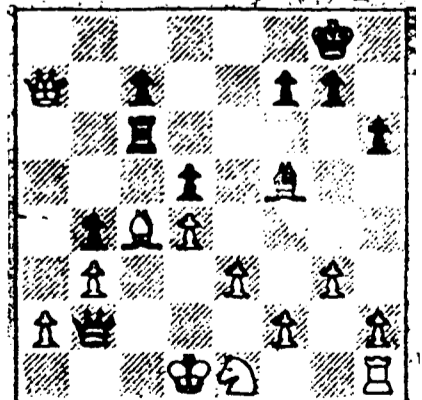

ESCACS

Per Jaume Mora

DIAGRAMA 157

Negres juguen i guanyen

L'objectiu d'aquest joc és fer mat. No hi doneu voltes.

Solució al Diagrama 156

1 Df6-g5 i les negres abandonaren.

LEGENDAS

L'avi Pere i el seu fill acabaren picant-se-les fort.

—Aquesta —va dir el Pare Pere assenyalant la seva dona— no viu, angoixada per la llàstima que li fa tothom. I jo em canso de vendre a unces i de no cobrar.

—Oí que tenim el plat a taula? —els preguntava l'avi— Doncs què més voleu? Això ha passat altres vegades. Aquesta també es la nostra feina. Aguantar, quan cal. Des de fa anys cada dia vénen a comprar i paguen. La botiga ha crescut amb el poble. Nosaltres hi hem treballat de valent, però, també l'han fet venint a comprar.

—Els? Els? —exclamà el seu fill— Qui són ells? Nosaltres venem. Ells compren i paguen i s'ha acabat. Cada u fa el que li pertoca.

—Els són el poble —digué l'avi— Jo sé el nom de cada u. Hem anat a estudi junts. Hem jugat plegats al carrer i hem compartit jocs i malifetes. Alguns vénen a caçar amb la colla i Déu sap com estalvien i s'estan de moltes coses per mantenir l'afecció. I com s'hi pensen abans de malgastar una perdigonada! Jo puc errar molt trets. Molts! Per ells errar-ne alguns de massa, és dir adéu a la cacera a mitja temporada. Ho entens, noi?

El meu pare, ben aviat, m'ensenyà les tresqueres del negoci i puc ben dir-te que el vaig aventatjar aviat. Ells no han tingut un pare com el meu, o sense anar més lluny, ni com el teu, que, quan vas néixer, ja en tenia una bona mesura de picats.

Quan sigui hora pagaran. A poc a poc, però pagaran. Sempre ho han fet. I si sabem jugar-ho bé, encara augmentarem la clientela. És un risc petit. És com per un préstec.

—Sí! Un préstec sense interès —murmurà el pare Pere—.

—L'interès ve després. Amb el bon nom ben apuntalat. Hem de fiar. No hi ha més.

Durant el sopar ningú no digué un mot.

A l'avi li costà adormir-se. Despert, pensava que, a poc a poc, al poble hi anaven arribant molts forasters. Que tot anava prenent uns altres aires i que potser la raó s'anava decantant cap al seu fill i que els clients cada dia serien més uns desconeguts. Em faig vell —pensà— el meu món va quedant enrera. Alabat sigis Déu —va dir— i s'adormí.

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli de Sant Joan, capítol 20, versets de l'1 al 9 (Jo 20:1-9).

Reflexionem: 1. És fàcil imaginar la por i el desconcert que els Apòstols varen patir els dies de la Passió i Mort de Jesús. També el seu desconsol i la seva tristesa. De bon matí, Maria Magdalena va a plorar l'amic, i veu, esbalaïda, que han obert el sepulcre. Ella estimava molt aquell que li havia perdonat molt.

2. Assabentats Pere i Joan, corrent cap al sepulcre. Joan, que era jove i el deixeble preferit de Jesús, arribà el primer, veié el sepulcre buit. Esperà que arribés Pere. Aleshores hi entraren i veieren el llençol d'amortallar aplanat i el mocador que li havien posat al cap, lligat i deixat al mateix lloc. No hi havia dubte: Jesús no hi era. El sepulcre era buit.

3. La fe dels Apòstols en la resurrecció de Jesús fou progressiva, barrejada amb dubtes i vacil·lacions. El sepulcre buit els ajudà molt a comprendre que s'havien complert les Escriptures i que Jesús havia ressuscitat d'entre els morts. Quan el veurien, els seus dubtes s'esvaïrien del tot.

El mossèn

ENCREUATS

HORIZONTALS:

1.- Durant la guerra de successió, als Països Catalans, dit dels partidaris de Felip V.
2.- Anormalitat. 3.- Via. Ocell. 4.- Preposició. Associació científica, literària per promoure la Cultura, i elevar el nivell dels seus associats. 5.- Persona que es dedica a la litografia. 6.- Esclava d'Abraham. Grau d'elevació d'un so. La primera vocal. 7.- Queixa. (A l'inrevés, i plur), nom de lletra. 8.- (A l'inrevés), procedeixi. Cinquanta.

VERTICALS:

1.- Peix sec, molt estimat. 2.- Onada. Vocal repetida. 3.- Tomàquet. Cent. 4.- Faig el que fa altri. (A l'inrevés), campió. 5.- Nota musical. (A l'inrevés), òrgan glandular complex, sense el qual no és possible viure. 6.- (A l'inrevés), forn petit que usen els argenters per fondre. 7.- Vocals. Article. 8.- Déu egipci. Ufanós.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3					○			○
4		○						
5								
6				○			○	
7			○					○
8	○					○		○

Solució

3.- Tomata. C.
4.- Imho. SA.
5.- Fa. egtef.
6.- Iianrof.
7.- EIUVA. EI.
8.- Ra. Ufa.

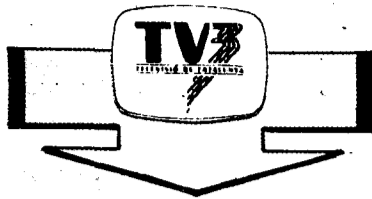
VERTICALS:

1.- Bacalla.
2.- Ona. IIII.

4.- A. Atenau.
5.- Litograf.
6.- Lia. To. A.
7.- Al. setE.
8.- Icaf. L.

HORIZONTALS:

1.- Botllier.
2.- Anormalia.
3.- Cami. Au.

DIUMENGE

18.00 Dibuixos animats. 18.30 Digui, Digui... Concurs. 19.00 7 x III. 19.30 Estoc de pop. 20.30 Telenotícies. 21.00 Curar-se en salut. 21.30 Dallas - "Ewing Blues". 22.30 Gol a gol.

DILLUNS

13.30 TV/, segona vegada - Gol a gol. 14.30 Telenotícies. 15.15 Els executius. 16.15 L'art de l'amor. 18.00 La revol'ta del animals, de George Orwell. 19.00 Bescaró. 19.30 Fes Flash. Cinema d'animació. "Tin Tin". Espectacle: El Mentider". Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.15 Informatiu cinema. 21.30 Cinema 3. "La bèstia del regne".

DIMARTS

13.30 TV/, segona vegada: Curar-se en salut. Informatiu Cinema. 14.30 Telenotícies. 15.15 La duquesa de Duke Street: "Un present sobirà". 16.00 Aula visual. 19.30 L'espunyola. 19.45 Fes Flash. Cinema d'animació. "Tin Tin". Pobles i llegendes. Concurs. 21.00 Telenotícies. 21.30 Joc de Ciència - Internacional. 22.00 Àngel Casas Show.

DIMECRES

13.30 TV3, segona vegada, Àngel Casas Show. 14.30 Telenotícies. 15.15 La duquesa de Duke Street: "Honor i obediència". 16.00 Aula visual (Repetició). 19.30 Les olives. 19.45 Fes Flash. Cinema d'animació. "Tin Tin". Escola de Circ: "Nom xifrat Icarus". Concurs. 21.00 Telenotícies.

DIJOUS

13.30 TV3, segona vegada: Estoc de pop. 14.30 Telenotícies. 15.15 La duquesa de Duke Street: "Un establiment senyorial". 16.00 Aula visual. 19.30 Fes Flash - Cinema d'animació. "Tin Tin". Esports: "Judo Musical". Primera línia. Concurs. 21.00 Telenotícies. 21.30 Històries improvisades: "Gelea reial".

DIVENDRES

13.30 TV3, segona vegada: A tot esport. 14.30 Telenotícies. 15.15 La duquesa de Duke Street: "La ganga". 16.00 Aula visual. 19.30 Digui, digui. 19.45 Cinema d'animació. Aventura del Sr. Cordills. Espectacle: Dossier Rusiñol. Teatre: "L'alegria que passa". Concurs. 21.00 Telenotícies.

DISSABTE

16.00 Cinema d'animació. 16.30 Maya. 17.30 La dona biònica: "Benvinguda a casa, Jaime" (I). 18.30 Dibuixos animats. 19.00 Un món que desapareix: "Els Kirguisos". 20.00 Retalls i embolics: "Moda italiana".

DIUMENGE

10.00 Concert. 10.30 El dia del senyor - Santa missa. 11.30 Poble de Déu. "La Pascua de la alegria". 12.00 Benedicció Urbi et Orbi. Des de la Basílica de Sant Pere de Roma. 12.30 Temps i marca. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Inspector Gadget. 16.05 Fama. 16.50 Això és el que hi ha. 17.40 Cousteau a l'Amaçones. 18.35 M.A.S.H. 19.00 Val més prevenir. 19.25 Informació esportiva. 19.30 Especial musical. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Mike Hammer - "Disparos en la oscuridad". 22.00 Estudi Estadi.

DILLUNS

15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Reina bona (12 episodis). Ep. 1. 16.30 La tarda. 17.25 Documental. 18.15 Hola, nois! 18.20 Barri Sésamo. 18.50 El planeta imaginari. 19.20 Informatiu juvenil. 19.35 Pista lliure. 20.30 Consum. 21.00 Telediari. 2ª ed. 21.35 El superagent 86. 22.05 El Bergant. 23.00 Viure cada dia. 00.30 Telediari - 3ª ed. 01.00 Comiat.

DIMARTS

13.30 El xou de la família Pera. 14.00 Comarques. 14.20 Miramar. 15.00 Connexió amb Madrid. **CIRCUIT ESTATAL** 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Reina Bona. Ep. 2. 16.30 La tarda. 17.15 Contes i llegendes. 18.15 Hola, nois! 18.50 Els electrofollets. 19.15 Informatiu juvenil. 19.30 Tocata. 20.30 Sobre rodes. 21.00 Telediari - 2ª ed. 21.35 L'home i la Terra. 22.05 L'ocell espí. Ep. 3. 23.05 A portada. 24.00 Telediari - 3ª ed. 00.30 Comiat.

DIMECRES

15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Reina Bona. Ep. 3. 16.30 La tarda. 17.25 D'ací i d'allà. 17.50 Lletra menuda. 20.30 Telediari 2ª ed. 18.15 Hola, nois! 18.20 Barri Sésamo. 18.50 La cova dels forrellats. 19.15 Objectiu-92. 20.15 Informatiu juvenil. 20.30 Dintre d'un ordre. 21.00 Telediari - 2ª ed. 21.35 Sessió de nit: "El Gran McGinty". 23.10 Els comptes clars. 23.45 Telediari - 3ª ed. 00.15 Comiat.

DIJOUS

15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Reina Bona. Ep. 4. 16.30 La tarda. 17.25 Generació 800. 18.15 Hola, nois! 18.20 Barri Sésamo. 18.45 El kiosk. 19.30 Informatiu juvenil. 19.40 Disc vist. 20.20 L'art de viure. 21.00 Telediari - 2ª ed. 21.35 L'arca de Noé. 22.05 Ací et vull veure. 23.05 Paisatge amb figures. 23.50 Telediari - 3ª ed. 00.20 Testimoni. 00.25 Comiat.

DIVENDRES

13.30 Primera fila. 14.00 Comarques. 14.20 Miramar. 15.00 Connexió amb Madrid. **CIRCUIT ESTATAL** 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Reina Isabel. Ep. 5. 16.30 La tarda. 17.30 Així és l'Òpera. 18.20 Hola, nois! 18.55 Scooby Doo. 19.20 Nosaltres. 19.55 Arabella. 20.55 Al galop. 21.00 Telediari - 3ª ed. 21.35 Un, dos, tres... 23.10 L'empremta del crim. 00.15 Telediari - 3ª ed. 00.45 Barenboim. 01.10 Comiat.

DISSABTE

11.00 La bola de cristall. 12.50 Loteria Nacional. 13.05 Gent jove. 14.30 Les Corts d'Espanya. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Lucky Luke. 16.05 Primera sessió - "Las aventuras de Quintin Duward". 18.05 Els savis. 19.00 De pel·lícula. 19.30 "V" - "El Jefe Supremo". 20.30 Ahir i avui de l'aviació. 21.00 Telediari - 2ª ed. 21.35 Informe setmanal. 22.45 Dissabte, cine - "La batalla de Midway". 01.05 Comiat.

DIUMENGE

CIRCUIT ESTATAL

15.00 Gaspar i els àngels. "El grito imposible". 15.30 A ple sol. 16.00 A ciència certa. 17.00 Estrenes TV - "El día en que murió Cristo" (2ª parte). 18.25 Dibuixos animats. 18.50 Candy, Candy... 19.10 Gala Miss Univers 1984. 20.05 Anells d'or. 21.10 El dominical. 22.10 Llargmetratge: "La última ola". 24.00 L'ull del vídeo. 00.35 Comiat.

DILLUNS

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès. 19.25 Posta a punt. 19.45 Arc Iris. 20.00 Estadi 2. 20.30 La nit del cine espanyol - 1ª part: **NO-DO de 1948. 2ª part: Pel·lícula: "La duquesa de Benamej".** 23.30 Música i músics. 00.10 Últimes preguntes. 00.35 Resum informatiu. 01.00 Comiat.

DIMARTS

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès. 19.25 Posta a punt. 19.45 Arc Iris. 20.00 Temps moderns. 21.00 Els veïns. Ep. 1. 21.30 Si jo fos president. 23.05 El cinquè genet. "El misterio". 00.10 Dones per a una època. 00.40 Resum informatiu. 01.10 Comiat.

DIMECRES

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès. **Posta a punt.** 19.45 Arc Iris. 20.00 Taula d'anuncis. 20.30 Amb les mans a la massa. 21.00 Estudi obert. 23.05 Tatuatge (nou programa): "A flor de piel". 00.05 Embolic (nova serie). Ep. 1. 01.00 Comiat.

DIJOUS

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès. 19.25 Posta a punt. 19.45 Arc Iris. 20.00 Documental. 21.00 Fila 7. 22.05 Cine club - "Truxa". 23.55 Jazz entre amics. 00.30 Resum informatiu. 01.00 Comiat.

DIVENDRES

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès. 19.30 La clau. 00.30 Resum informatiu. 01.00 Comiat.

DISSABTE

CIRCUIT ESTATAL

16.30 Retransmissió esportiva. 19.00 En paral·lel, els joves. 20.00 Gala Miss Univers 1984. 21.00 La finestra electrònica. 23.00 Teatre real. 00.30 Comiat.

Desitjo subscriure'm a:

Catalunya Cristiana

Nom i cognoms

Adreça

Població D.P.

Remetre aquesta butlleta a:

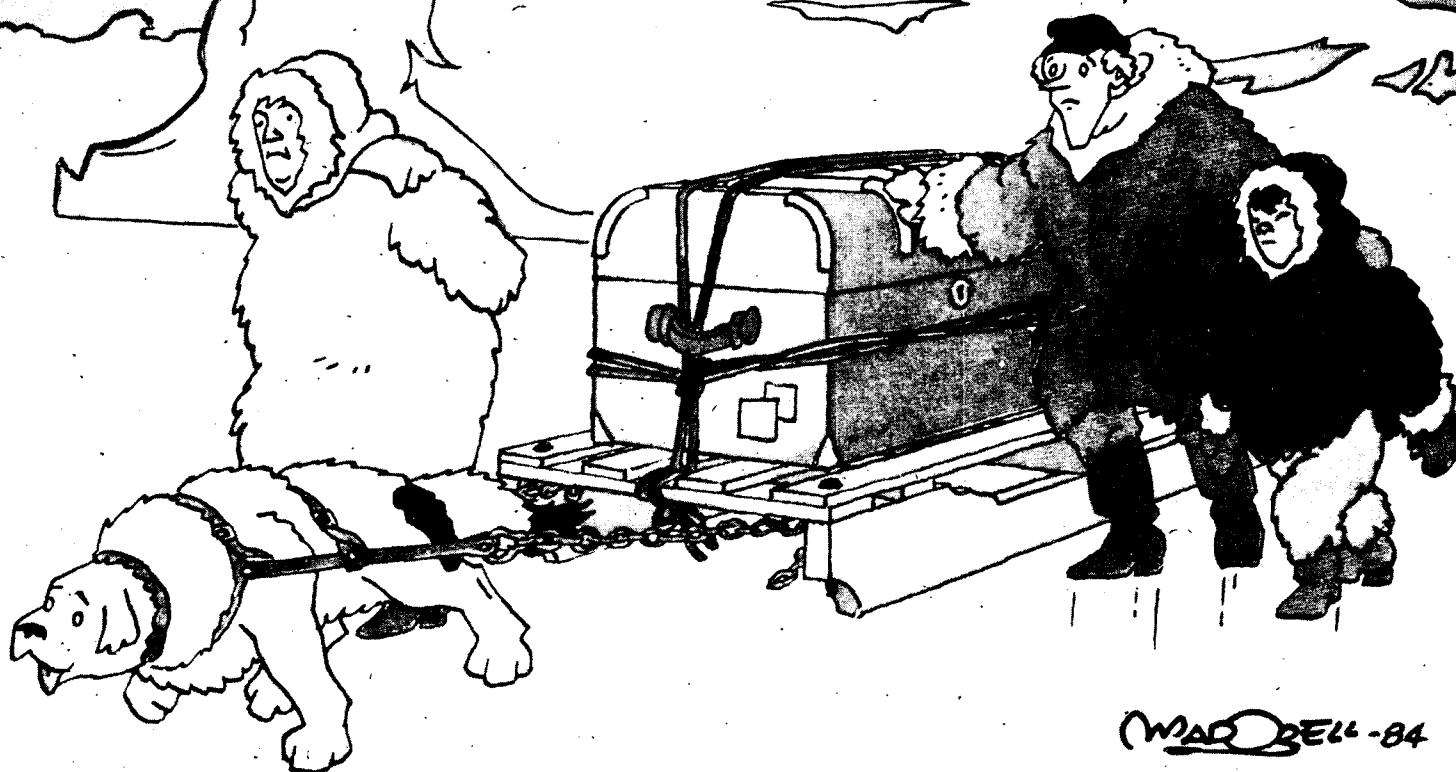
Redacció i administració

C. V. 244-201 BarCELONA-7 Tels 215 2739 - 2784 - 2805

- Trameto les 2.500 ptes. per gir postal.
 - Incloc un taló barrat per aquest import.
 - Prego al Banc / Caixa
- Agència
- que se serveixi domiciliat aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibreta / compte n.º
- Lloc Data
- Signatura

NOU "CÒMIC"

EN MASSAGRAN al POL NORD

Col·lecció "MASSAGRAN"

Guió: Ramon Folch i Camarasa

Dibuixos: Josep M. Madorell

Volums publicats:

- **Aventures extraordinàries d'en MASSAGRAN**
- **Aventures ENCARA MÉS extraordinàries d'en MASSAGRAN**
- **EN MASSAGRAN i el quadrat màgic**
- **EN MASSAGRAN al POL NORD**

En preparació:

- **EN MASSAGRAN i els negrers**

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS

MATERNAL-PARVULARI-EGB-BUP

Casp, 79 - Tels. 245 72 03/04 - 08013 Barcelona